Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Č.j. ZŠTS – Ř /25 /2019

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Adresa školy: náměstí Komenského 288, 277 13 Kostelec nad Labem

IČ: 75034506 IZO: 102274886

RED-IZO: 600047636

Kontakty: telefon: 326 981 220

e-mail: reditelka@zstskostelec.cz

webové stránky: http://www.zstskostelec.cz/

DS: x89ms22

Název zřizovatele: Město Kostelec nad Labem

Adresa zřizovatele: nám. Komenského 1, 277 13 Kostelec nad Labem

Kontakty: telefon: 326 700 645

fax: 326 700 65

e-mail: josef.chalupa@kostelecnlab.cz

Jméno ředitelky školy: Mgr. Jaroslava Glaserová, DiS.

Jméno koordinátorky tvorby ŠVP: Mgr. Hana Nováková

kontakt: hana.novakova@zstskostelec.cz

Dokument schválen: 25. 1. 2019

Platnost dokumentu: od 1. 2. 2019

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
OBSAH	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	8
3.1. Priority školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4 Pravidla pro přijetí žáků do jednotlivých tříd	14
3.5 Dělení tříd	14
3.6 Zapracování průřezových témat do učebních osnov vzdělávacích oborů 1.stupně:	15
3.7 Zapracování průřezových témat do učebních osnov vzdělávacích oborů 2.stupně:	16
4. UČEBNÍ PLÁN	19
4.1. Učební plán pro I. stupeň	19
4.2. Učební plán pro II. stupeň	
5. UČEBNÍ OSNOVY	22
5.1. I. stupeň	
5.1.1. Jazyk a jazyková komunikace	
Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	
1.ročník – 1.období	
2. ročník – 1. období	
3. ročník – 1. období	
5. ročník – 2. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk	
3. ročník – 1. období	
4. ročník – 2. období	
5. ročník – 2. období	
5.1.2. Matematika a její aplikace	
Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika.	
1. ročník – 1.období	
2. ročník – 1.období	
3. ročník – 1. období	
4. ročník – 2. období	
5. ročník – 2. období	
5.1.3. Informační a komunikační technologie	
Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika	

Zakladni skola 1. Stolzove Kostelec nad Labem, prispevkova or	
5. ročník – 2. období	
5.1.4. Člověk a jeho svět	
Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka	
1. ročník – 1. období	
2. ročník – 1. období	
3. ročník – 1. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda	
4. ročník – 2. období	
5. ročník – 2. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda	
4. ročník – 2. období	
5. ročník – 2.období	
5.1.5. Umění a kultura	
Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova	
1. ročník 2. ročník	
2. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	
1. ročník – 1. období	
2. ročník – 1. období	
3.ročník – 1.období	
4. ročník – 2. období	
5. ročník – 2. období	
5.1.6. Člověk a zdraví	
Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova	
1. ročník – 1. období	
2. ročník – 1. období	
3. ročník – 1.období	
4. ročník – 2.období	
5. ročník – 2.období	
5.1.7. Člověk a svět práce	100
Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti	
1. ročník	108
2. ročník	109
3. ročník	110
4. ročník	111
5. ročník	112
5.2. II.STUPEŇ	113
5.2.1. Jazyk a jazyková komunikace	
Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	
1. ročník - 3. období	
2. ročník - 3. období	
3. ročník - 3. období	
4. ročník - 3 . období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk	
6. ročník - 3 . období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3 . období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk – 2. cizí jazyk	
7. ročník – 3. období	
8. ročník – 3. období	
9. ročník – 3. období	
5.2.2. Matematika a její aplikace	
Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika	
0. FOCHIK - 3. ODGODI	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvko	
8.ročník - 3 období	
9.ročník - 3 . období	
5.2.3. Informační a komunikační technologie	
Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika	
7.ročník - 3 . období	
5.2.4 Člověk a společnost	
5.2.4 Clovek a spolecnost Charakteristika předmětu Dějepis	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3. období	
Charakteristika předmětu Výchova k občanství	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3. období	
5.2.5. Člověk a příroda	
Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika	177
6. ročník - 3. období	179
7. ročník - 3. období	180
8. ročník - 3. období	182
9. ročník - 3. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis	
6. ročník - 3. období	
8.ročník - 3. období	
9.ročník - 3. období	
5.2.6. Umění a kultura	
Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9. ročník - 3. období	
Charakteristika předmětu Výtvarná výchova	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	224
8. ročník - 3 . období	225
9. ročník - 3 . období	
5.2.7. Člověk a zdraví	
Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví	227
7. ročník - 3. období	
8. ročník – 3. období	
Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova	
6. ročník - 3. období	
7. ročník - 3. období	
8. ročník - 3. období	
9.ročník - 3 . období	
5.2.8 Člověk a svět práce.	
Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti	
7. ročník - 3. období	242

ŠVP - PESTRÁ ŠKOLA zové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Zakladni skola 1. Stolzove Kostelec nad Labem, prispevkova organiza	
8. ročník – 3. období	
9. ročník - 3 . období	
5.2.9. Mediální výchova	
Charakteristika vyučovacího předmětu	
9.ročník - 3 . období	
5.2.10. Volitelné předměty	
Charakteristika vyučovacího předmětu Sportovní hry	
Charakteristika vyučovacího předmětu Domácnost	
7. ročník	
8.ročník	
Charakteristika volitelného předmětu Pěstitelství	
6. ročník	
7. ročník	
8 9. ročník	
Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti	
Charakteristika vyučovacího volitelného předmětu Chemická praktika	
Charakteristika vyučovacího předmětu Ekologický seminář	
Charakteristika volitelného předmětu Literatura a film	
Konverzace v Aj	
Charakteristika volitelného předmětu Práce s počítačem	
6. ročník	
8. ročník	
Charakteristika nepovinného předmětu Sborový zpěv	
4. – 5. ročník – 2. období	
6. – 9. ročník – 3. období	283
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ ŠKOLY A AUTOEVALUACE	284
6.1. Hodnocení žáků školy	284
6.2. Autoevaluace	287
v ~~.z.~~ v. , <del></del>	
7. SEZNAM PŘÍLOH	290

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Své jméno – T. Stolzové nese naše škola na počest sopranistky Terezy Stolzové, která se v Kostelci nad Labem v roce 1834 narodila a dosáhla největších úspěchů v operách Giuseppe Verdiho. Jsme úplnou školou s 1. – 9. postupným ročníkem s dvěma paralelními třídami v každém ročníku.

Nacházíme se v malém městě a jsme jedinou spádovou základní školou v obci. Do spádového obvodu školy patří také obec Mratín. Škola má v současné době kapacitu 435 žáků.

Součástí školy je školní družina. Kapacita školní družiny je 120 žáků, kteří jsou rozdělení do 4 oddělení.

Vybavení školy

Výuka na naší škole probíhá ve třech budovách. Ve starší z nich jsou umístěny třídy pro žáky 1. stupně. Některé třídy jsou prostorově menší. Všechny třídy jsou připojeny k internetu. Žáci mají k dispozici čítárnu a učebnu vybavenou počítači. Ve všech kmenových třídách je interaktivní tabule. Budova působí osobitým dojmem. U budovy je malé školní hřiště doplněné dřevěnými prolézačkami a houpačkami. Žáci tu tráví přestávky a školní družina odpolední volnočasové aktivity. V kmenové učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi.

Druhá budova má více než stoletou historii, výuka zde byla zahájena již v roce 1895. V této budově mimo kmenových tříd najdeme i odbornou pracovnu chemie, učebnu výpočetní techniky a cvičnou kuchyň. Internet je dostupný ve všech učebnách, ve všech kmenových učebnách je interaktivní tabule. Ve škole máme malou tělocvičnu, proto část žáků musí v zimním období chodit cvičit do tělocvičny v místního vojenského útvaru. V jedné kmenové učebně je školní čítárna. Škola má čisté, světlé a estetické prostory. Disponuje dostatečným sociálním zařízením, které je průběžně rekonstruováno. Dívky mají k dispozici sprchu a hygienickou kabinu. Učitelé mají k odkládání oděvu a obuvi k dispozici vlastní šatnu, pro svou práci má každý vyučující vlastní pracovní místo ve sborovně školy, kde má také k dispozici školní kopírku, počítač a další zařízení. K osobní potřebě zde mají pracovníci školy malou kuchyňku s potřebným kuchyňským zařízením. Žáci si odkládají své svršky a obuv v prostorech šaten v suterénu budovy, někteří žáci mají možnost využívání v šatních skříňkách. Chybí hala, ve které by mohla probíhat slavnostní shromáždění a vystoupení žáků. V roce 2013 prošla budova rozsáhlou rekonstrukcí, při které byla vyměněna okna, dveře, vybudována nová kotelna a budova byla zateplena a má novou omítku.

Třetí budova slouží hlavně v odpoledních hodinách pro účely školní družiny. V dopoledních hodinách zde probíhá výuka prvních tříd. Obě třídy jsou vybaveny interaktivním dataprojektorem. V přízemí je prostor pro školní jídelnu a výdejnu školních obědů.

Na školní zahradě jsou vybudována 2 hřiště, víceúčelové pro míčové a sportovní hry a atletické s umělou trávou.

Na podzim 2018 zahájil zřizovatel v místě školního dvora, školních pozemků a školních dílen rozsáhlou výstavbu nového křídla školy, která by měla řešit stále stoupající počet žáků a navýšit tak stávající kapacitu školy.

V době rekreačních přestávek mohou žáci pobývat v tělocvičně i na přilehlém školním sportovišti za účelem zájmového vzdělávání, resp. rozvoje pohybových aktivit. Každá odborná pracovna má svůj řád, jehož dodržování omezuje vznik situací, které by mohly ohrozit zdraví žáků a pedagogů. Školní řád svými opatřeními chrání zdraví a bezpečnost žáků a pedagogů při veškerém dění spjatém se školou. Odbornou první pomoc jsou schopni poskytnout zaměstnanci, kteří prošli kurzem Českého červeného kříže. K ošetření úrazu je určena sborovna školy.

Zároveň mají žáci možnost využít nabídky školního stravování, které zajišťuje externí dodavatel, ve škole se obědy pouze vydávají.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika pedagogického sboru

Jádro pedagogického sboru tvoří zkušení pedagogové. Ve škole současně působí asistenti pedagoga. Pracují zde dva výchovní poradci a metodik prevence sociálně patologických jevů. Všichni pedagogové se účastní kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školní družině pracují čtyři vychovatelky.

Charakteristika žáků

Převážná většina žáků je z Kostelce nad Labem, část žáků dojíždí z okolních obcí (Chrást-Kozly-Tišice, Mratín, Sluhy, Veleň aj.). Věnujeme se žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo zdravotním postižením, škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vzděláváme i děti cizích státních příslušníků.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Pedagogové sami vytvářejí a vzájemně spolupracují na školních projektech. Tradicí jsou projekty s ekologickým zaměřením, ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, sportovně zaměřené aj. V rámci prevence sociálně patologických jevů realizujeme Preventivní program.

Škola pořádá adaptační kurz pro žáky 6. ročníku, lyžařský kurz pro žáky 7. ročníku, vodácký kurz pro žáky 8. ročníku, zájmové pobyty a školy v přírodě pro žáky 1. stupně. Žáci se účastní různých kulturních a sportovních akcí, exkurzí, výchovných koncertů. Na škole funguje žákovský parlament, jehož členy jsou zástupci 5. - 9. tříd. Žáci tak prostřednictvím parlamentu mají možnost podílet se na rozhodování v otázkách školního života a spoluvytvářet příznivé školní klima.

Škola není zapojena do mezinárodních projektů a mezinárodní spolupráce.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole působí Klub přátel školy (spolek, dále jen KPŠ). KPŠ se zasazuje o zlepšování materiálních podmínek školy (nákup počítačů, digitálního fotoaparátu, triček s logem školy, testování žáků, sportovní potřeby, odměny za umístění v soutěžích apod.). Schůzky KPŠ probíhají čtyřikrát do roka, setkání s rodiči se uskutečňuje na třídních schůzkách, které se konají zpravidla dvakrát do roka. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Ke zveřejňování podstatných informací slouží nástěnné tabule u vchodu do budovy, zpravodaj města, důležitým informačním zdrojem jsou webové stránky školy. Svou roli hraje i možnost setkávání se s rodiči při příležitostných akcích.

V roce 2005 byla zřízena devítičlenná Školská rada, která se schází minimálně dvakrát ročně. Škola spolupracuje s vojenským útvarem (využívání tělocvičny) a kulturním odborem města při přípravě a organizaci společenských akcí určených pro žáky. Rozvíjí se spolupráce s městskou knihovnou a mateřskou školou. Dále spolupracuje a rozvíjí spolupráci se středními školami v okolí obce v rámci přípravy na budoucí vzdělávání.

Spolupráce se zřizovatelem

Zřizovatel v rámci svých možností školu podporuje, dlouhodobě se udržují dobré vztahy. Bezplatně je propůjčován sál kina pro školní akce, zřizovatel financuje prevenci sociálně patologických jevů, přispívá na školní pomůcky, buduje a renovuje školní budovy a hřiště.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

3. Charakteristika ŠVP a průřezová témata

3.1. Priority školy

ŠVP nese motivační název PESTRÁ ŠKOLA, neboť chceme poskytnout žákům pestrou nabídku (volitelných předmětů, výchovných způsobů, činností, metod práce...), která povede k všestrannému rozvoji osobnosti každého žáka. Specifické zaměření škola nemá.

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z koncepce školy, analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy.

Na co se zaměřujeme?

- 1. Základní vzdělání žáků s důrazem na aktivní učení a získání takových znalostí a dovedností, které lze dobře uplatnit v životě.
- 2. Všestranný rozvoj dětí s cílem vychovat kreativního a samostatného jedince. Důležitou úlohu v této oblasti plní nejen škola, ale i činnost školní družiny, jejíž program je integrován do vzdělávacího programu školy.
- 3. Komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, v informačních technologiích, rozvoj pohybových dovedností.
- 4. Environmentální výchova, proto realizujeme každý rok projekt Den Země.
- 5. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i k talentovaným žákům. Podpora nadaným žákům (hudebně v nepovinném předmětu sborový zpěv, pohybově, manuálně atd.)
- 6. Volba povolání-preference výuky praktických činností nejen jako povinného předmětu, ale i v oblasti volitelných předmětů.
- 7. Dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.
- 8. Komunikace s rodiči i s ostatními partnery školy.
- 9. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit si fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný. Sexuální výchova je realizována prostřednictvím vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a na 2. stupni ve vzdělávacích oblastech Člověk a zdraví, Člověk a společnost, Člověk a příroda a v předmětu Mediální výchova.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	STRATEGIE
SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat	- diskutujeme a komentujeme, řídíme diskuzi
a respektovat práci vlastní a druhých	mezi žáky
	- vedeme žáky k respektování druhých
	- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti
	žáků - zadáváme úkoly, které vyžadují spolupráci
	- vedeme je k odpovědností za své chování
	- řídíme a regulujeme práci ve skupině
	- zdůrazňujeme úlohu jednotlivce pro celkový
	výsledek týmu
	- jasně formulujeme cíl činnosti
	- necháváme žáky vymýšlet a společně s nimi
	stanovujeme pravidla chování ve třídě
	- seznamujeme žáky s pravidly soužití ve škole i
	mimo ni a vedeme je k jejich dodržování - stanovíme jasná a přehledná pravidla hodnocení
	- s pravidly žáky seznámíme a průběžně se
	přesvědčujeme, zda jim všichni rozumí
	- jsme schopni a připraveni vždy
	hodnocení vysvětlit a srozumitelně zdůvodnit
	 vedeme žáky k sebehodnocení a přijetí
	stanovených pravidel hodnocení
	- necháme zažít žákům pocit úspěchu
	- při hodnocení zdůrazňujeme pozitivní věci
	- snažíme se žákům pomoci nabýt sebedůvěru a pocit sebeúcty
K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	- zadáváme problémové úlohy z praktického
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení,	života
logickému uvažování a k řešení problémů.	- podporujeme různé způsoby řešení problémů.
	- zadáváme úlohy vyžadující týmovou spolupráci
	i samostatnost
	- podporujeme individuální práci žáků s
	encyklopediemi a internetem
	 motivujeme žáky k samostatnému objevování užíváme srovnávacích metod
	- při řešení problému vedeme žáky k
	rozpoznávání logických postupů
	- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí
	ukázat cestu ke správnému řešení
	- vyžadujeme na žácích argumenty k obhájení
	užitých postupů či řešení
	- vedeme žáky k samostatnému ověřování
	správného řešení ve vhodných případech i vlastní zkušeností
	zkusenosti -zapojujeme žáky do soutěží
	-zapojujeme zaky do soutezi

VOMINIVATIVNÍ	
KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky vyjadřovat se kultivovaným
- vést žáky k smysluplné a kultivované	způsobem ústně i písemně
komunikaci	- pracujeme s různými typy textů a záznamů,
	učíme žáky tyto typy textů rozpoznávat
	- vytváříme příležitosti ke vzájemné komunikaci
	žáků
	- vedeme žáky k diskuzi s ostatními
	- dbáme o dodržování zásad diskuze a dialogu:
	- učíme žáky obhajovat vlastní názor
	- učíme žáky naslouchat názoru druhých
	- příležitostně připravovat relace do
	školního rozhlasu
	- podílet se na dokumentaci ze školního
	života
	- vytváříme příležitosti ke komunikaci v cizím
	jazyce
	- podporujeme přátelské vztahy nejen ve třídách,
	ale i mezi třídami
	- podporujeme komunikaci s jinými školami
	- vytváříme příležitosti ke komunikaci se
	zajímavými lidmi, osobnostmi mimo školu
	- seznamujeme žáky s možnostmi praktického
	využití informačních technologií
K UČENÍ	- umožňujeme diferencované výkony podle
– umožnit žákům osvojit si strategii	individuálních schopností žáků
učení a motivovat je pro celoživotní učení	- umožňujeme dostupnost studijních materiálů a
	zdrojů (i případných kompenzačních pomůcek
	v dostatečném počtu)
	- zadáváme úkoly, kde žáci kombinují informace
	z různých zdrojů
	- umožňujeme žákům pracovat s materiály a
	zdroji v nichž si mohou ověřit správnost svého
	řešení
	- reflektujeme ve výuce společenské a přírodní
	dění
	- učíme rozeznat a odlišit podstatné informace
	od méně podstatných
	- vedeme žáky k sebehodnocení
	- důsledně vyžadujeme dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu
	- umožňujeme žákům prezentovat výsledky
	jejich práce
	- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak
	ukázat cestu ke správnému řešení
	- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a
	oceňujeme jejich pokrok

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

PRACOVNÍ

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- seznamujeme s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem
- vedeme žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce
- seznamujeme a dbáme na dodržování pravidel práce a první pomoci
- poučíme o třídění odpadu, organizujeme sběr papíru
- pomáháme žákům využít "výrobků" a zkušeností v praktickém životě
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- spolupracujeme s výchovným poradcem, vedeme osobní pohovory s žáky a rodiči
- poskytujeme studijní materiály a zdroje informací
- nabízíme volitelné předměty, využíváme exkurzí
- vedeme k podnikatelskému myšlení

OBČANSKÉ

 připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- vedeme žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly
- besedujeme se žáky o násilí, diskutujeme s nimi důsledky lhostejnosti k druhým, podporujeme a oceňujeme pomoc ostatním, vysvětlíme rozdíl mezi žalováním a upozorněním na násilí, šikanu
- necháme žáky vymýšlet a společně s nimi stanovíme pravidla chování ve třídě, probereme se žáky pravidla školního řádu a vedeme je k jejich dodržování
- probíráme se žáky společenské normy chování, dopravní předpisy, zákon o rodině
- diskutujeme se žáky o právech a povinnostech dětí v rodině, škole, společnosti
- vyzdvihneme souvislosti práv s odpovědností za své chování
- vedeme žáky k respektování autorit
- učíme žáky zásadám první pomoci,
   nacvičujeme s nimi modelové situace, důležitá
   tel. čísla, rychlé opuštění školy
- řešíme aktuální krizové situace ve třídě
- účastníme se s žáky kulturních akcí
- zachováváme tradice (Mikuláš, Vánoce, MDD, tradiční akce školy)
- pořádáme soutěže, akademie
- objevujeme se žáky kulturu jiných národů
- učíme žáky hrdosti na předky a odpovědnosti k potomkům
- diskutujeme o ekolog. tématech (odpady, čištění vody, ekolog. doprava...)

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- vedeme žáky k správnému chování v přírodě a
lásce k ní (výlety, procházky)
- diskutujeme se žáky o zdraví, návykových
látkách, závislostech
- vedeme žáky k třídění odpadu
- podporujeme lásku k vlasti, místu, kde žiji
- reagujeme se žáky na aktuální události

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných i mimořádně nadaných uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy.

Na škole pracuje výchovný poradce, který spolupracuje úzce s pedagogicko- psychologickou poradnou a všemi vyučujícími.

Žáci jsou sledováni od prvního ročníku. Všichni, kteří mají ve výuce problémy, jsou se souhlasem zákonných zástupců doporučení k vyšetření do školského poradenského zařízení. Na základě vyšetření a doporučení jsou pak tito žáci zařazováni do reedukační péče.

Podpůrná opatření spočívají v

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- g) využití asistenta pedagoga
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření by podpůrná opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností žáka a k uplatňování jeho práv na vzdělávání.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Žáci s podpůrnými opatřeními mají možnost pracovat individuálním tempem. Na osvojení nového učiva je jim ponechán delší čas. Při zkoušení je upřednostněna ústní forma. Žákovi s podpůrným opatřením může být v odůvodněném případě stanovená odlišná délka vyučovací hodiny.

Je také volen různý způsob hodnocení. Dle individuálních potřeb kombinujeme hodnocení známkami se slovním hodnocením.

Mimo vyučování škola dle svých aktuálních potřeb organizuje ambulantní dyslektický nácvik nebo kroužky speciální nápravy. Mohou je navštěvovat jedenkrát v týdnu všichni žáci, kteří potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

S žáky pracuje speciálně proškolený pedagog a reedukace je opět zaměřena individuálně.

Pedagogičtí pracovníci jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci včetně odpovídajícího studijního a pracovního uplatnění.

Školní vzdělávací program u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naplňujeme formou individuální integrace pomocí těchto programů:

- vyhledáváme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a trvale je sledujeme
- úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, v případě potřeby navážeme spolupráci s dalšími subjekty (orgán sociálně právní ochrany dětí, lékař, zřizovatel aj.)
- vytváříme individuální vzdělávací plány podle doporučení školského poradenského zařízení
- soustavně vzděláváme pedagogy v této problematice
- spolupracujeme s rodiči
- snažíme se nabízet pozitivní a vstřícné školní prostředí
- přijímáme konkrétní pedagogická opatření:
  - 1. u žáků uplatňujeme individuální přístup, používáme odlišné metody výuky a hodnocení, respektujeme individuální tempo, posilujeme motivaci, uplatňujeme vhodné formy komunikace
  - 2. nabízíme kompenzační a didaktické pomůcky, výukové programy
  - 3. plánujeme zabezpečit speciálně pedagogickou péči
  - 4. na doporučení školského poradenského zařízení vypracováváme IVP, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP)

IVP žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, za pomoci výchovného poradce a školského poradenského zařízení. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce po obdržení doporučení ŠPZ. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy k zaznamenání do školní matriky.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- V IVP jsou uvedeny informace o:
- a) úpravách obsahu vzdělávání žáka
- b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
- c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka
- d) případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV- viz příloha ŠVP.

3.4 Pravidla pro přijetí žáků do jednotlivých tříd

- 1. Vyrovnaný počet chlapců a děvčat.
- 2. V případě sourozenců rozhoduje zájem rodičů.

Pravidla pro zařazování žáků do skupin

- 1. Dodržení bezpečnosti (rozdělení při praktických činnostech).
- 2. Zájem žáků.

Zařazení cizince

O zařazení cizince do příslušného ročníku rozhodne ředitelka na základě doporučení komise, která zjistí znalost českého jazyka a jak se žák jeví z hlediska naplňování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí.

Zařazení žáka ze základní školy speciální

Žák bude zařazen na základě doporučení komise, která zjistí, co žák zvládá, jak se jeví z hlediska naplňování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí.

Postup při přeřazování žáků mezi jednotlivými třídami jednoho ročníku

- 1. Návrh třídního učitele.
- 2. Projednání v pedagogické radě.
- 3. Souhlas ředitelky školy.

3.5 Dělení tříd

Na výuku některých předmětů lze dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy. Počet skupin a počet žáků ve skupině se určí podle prostorových, personálních a finančních podmínek školy, podle charakteru činnosti žáků, v souladu s požadavky na jejich bezpečnost a ochranu zdraví a s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

3.6 Zapracování průřezových témat do učebních osnov vzdělávacích oborů 1.stupně:

OSV	1.tř	2tř.	3.tř.	4.tř.	5.tř.
1.Rozvoj schopností poznávání	Prv, M	Čj, Prv	Aj,M	Čj,Vl,M,Pč	Aj,Pč,Vl
2. Sebepoznání a sebepojetí	Prv,Tv	Čj,PrvTv	Tv	Tv Př	Tv,Př
3.Seberegulace a sebeorganizace	Prv,Tv	Prv,Tv	Prv,Tv	Tv,Př	Tv
4.Psychohygiena	Prv,Tv	Prv,Tv	Prv,Tv	Tv	Tv Př
5.Kreativita	M,Pč	Čj,M,Pč	M,Pč Aj	M,Pč	M,Pč
6.Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv	Čj	Čj
7.Mezilidské vztahy	Čj,Hv	Hv	Prv,Hv	Hv	Hv Př
8.Komunikace	Čj,Prv Tv	Čj,Prv,Tv	Čj,Aj,Tv	Čj,AjTv	Čj,Hv,Tv,Aj,Inf,,Př
9.Kooperace a kompetice			Aj		
10.Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj,M,Pč, Prv	Prv,M, Pč	Čj,M,Pč	M	Čj,M
11.Hodnoty,postoje, praktická etika	Prv	Čj,Prv		Pč	Pč Př
VDO					
12:Občanská společnost a škola	Prv,Vv	Prv,Vv	Vv	Vl,	Čj,
13.Občan, občanská společnost a stát	Prv		Prv	Vl	
14.Formy participace občanů v polit. životě					
15.Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl,	
EGS 16.Evropa a svět nás zajímá	Vv,Hv	Vv,Hv	Vv,Hv	Hv,Pč,Aj	Hv,Inf,Pč,Aj
17.Objevujeme Evropu a svět	Hv	Hv	Hv,Prv	Hv	Inf,Hv,Vl
18.Jsme Evropané	Pč	Pč	Pč		Inf,
MKV					
19.Kulturní diference	Prv,Hv	Prv,Hv	Hv	Hv,Vv	Vv,Hv
20.Lidské vztahy	Čj		Prv	Vv, Vl,	Inf,Vv, Vl,
21.Etnický původ				Vv, Vl,	Vv,Inf, Vl,
22.Multikulturalita	Hv	Hv	Aj,Hv	Aj,Hv,Sz	Hv,Inf,Sz
23.Princip sociálního smíru a solidarity	Prv	Prv	Prv		Čj,Aj,

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

EV					
24.Ekosystémy	Vv	Prv,Vv	Vv,Prv	Vv,Př	Vv,Př
25.Základní podmínky života	Prv,Pč	Pč	Prv,Pč	Př,Vv	Vv, Př
26.Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Př,Vv,Pč	Př,Vv,Vl,Pč
27.Vztah člověka k prostředí	Prv,Vv	M, Prv	M,Prv,Vv	M,Př,Vv, Pč	M, Př,,Pč
MV					
28.Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vv	Vv	Čj,Vv		Inf
29.Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Inf
30.Stavba mediálních sdělení				Vv Čj	Vv,Inf
31.Vnímání autora mediálních sdělení			Čj Prv	Čj,	Inf
32.Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj,Prv	Čj	Inf
33.Tvorba mediálního sdělení			Čj,		Inf
34.Práce v realizačním týmu		Vv	Aj,Vv	Čj Vv	Inf

3.7 Zapracování průřezových témat do učebních osnov vzdělávacích oborů 2.stupně:

OSV	6.tř.	7.tř.	8.tř.	9.tř.
1.Rozvoj schopností	Čj,M,F,Z,Vv,	Č,M,Inf,F,Vč,	Č,M,Z,	Čj,M,

poznávání	Vč, Pp,	Pp,Vč,		
2.Sebepoznání a	M,Vko,Tv,Vč	Aj,Vv, Tv,Vč KAj	Aj,Vko,Vkz,	Tv, KAj
sebepojetí	KAj		Tv, ,KAj	3
3.Seberegulace a	Čj,PC,Sh	M,Sh	Čį,M,Tv,Sh	Ni, Tv, Sh,
sebeorganizace	3, ,	,	3, , ,	3, , ,
4.Psychohygiena	Př,Sh	M,Vkz,Sh	Vko,Tv, Sh	Nj,Tv,Sh
5.Kreativita	Čj,Aj,F,Hv, Vv, Pp,Vč	Čj,Inf,F,Hv, Vč,	Čj,M,Z,PC,	Inf, Lf
6.Poznávání lidí	Aj,Vko,Sh	Aj,Nj, ,Sh	Aj,Nj,Tv,Sh	Čj,Fy, M,Tv,Sh,Lf
7.Mezilidské vztahy	Hv	Čj,Nj,Vkz	Čj, Vkz	
8.Komunikace	Čj,Aj,Z,Hv,	Čj,Inf,Z,Hv,F,	Čj,Vko,Z,Hv,	Čj,Inf, F,
	Tv, Vč, KAj	Vkz, Tv,Vč KAj	Tv, Vkz, PC,	Tv,Vv,
			KAj	KAj,Lf
9.Kooperace a kompetice	Čj,Z	Čj,Z,Do	Čj,M,Z,Nj,Pč Do	Čj,M,Vko,Pč
10.Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M,Z,F,Tv,Sh	Čj,M,Vko,Tv, Pč, Sh,Pp	Čj,M,Ch,Z, Vv, Tv,Sh,Pp	Čj, M, Tv, Sh,
11.Hodnoty, postoje, praktická etika		F	Ch	Ch
VDO				
12.Občanská společnost a škola	Hv,Tv,Vko	Tv	Z,Tv,Pč	Hv,Tv,
13.Občan,občanská		Inf,Vko		D,Vv,Pč, Inf
společnost a stát				
14.Formy participace občanů v politickém				Vko,D
životě			D	D.Wlee
15.Principy demokracie			ש	D,Vko,
jako formy vlády a způsobu rozhodování				
EGS				
16.Evropa a svět nás	Aj,Hv,Sz	Aj,Z,Hv,Do,,Nj	Hv,Vv,Do,Nj	Aj,M,Hv,
zajímá	AJ,11V,3Z	Sz	Sz	Nj Sz
17.Objevujeme Evropu a	Př	Inf,Př,Z,	F,PC	M,Inf,Nj,Ch
svět	11	1111,1 1,2,	17,1 C	WI,IIII,INJ,CII
18.Jsme Evropané	D	D, Inf, Vv, Z	D,Z,PC	D,Inf,Vko, Vv,
MKV				v v,
19.Kulturní diference	Čj,D	D,Vko,Hv	D,Př,Hv,	Nj,Hv,Lf
20.Lidské vztahy	Čj,Vko,Vv	Nj,Vv,Vč,	Nj, Vko,Vv	Čj,
,	Vč	•	1NJ, VKO, VV	_
21.Etnický původ	Z,Vv	Vko,Z,		Z
22.Multikulturalita	Z	Čj,Inf,Z,Vv	PC	Z
23. Princip sociálního			Vko, Př	Vko, D
smíru a solidarity				
EV	7.7.	***		
24.Ekosystémy	Př,Z,Vv,	Vko,Z,Př,	Z,F, Pp	Ch,Z,Pp,Es
25.Základní podmínky	F,Př,Z,Pč,Pp,	Př,Pp,Vč,Pp	M,F,Ch,Př,	M,F,Ch,

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

života	Vč		Vč	
26.Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv,Pč,	F,Př,Pč,	Ch,Př,Vv,Pč, Pp	Ch,Př,Z,Pč,Pp
27.Vztah člověka k prostředí	Př,Z,Hv Pč, Sz	Aj,Vko, Hv,,Pč, Čj, Sz	Aj,Ch,Hv, Pp Sz	M,Př,Z,Hv Tv,Pp,Chp Sz
MV 28.Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Inf,Nj	Čj,Nj,PC	Čj,Inf,F,Mv, Nj
29.Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Mv,Inf
30.Stavba mediálních sdělení				Mv,Lf
31.Vnímání autora mediálních sdělení			Čj	Mv
32.Fungování a vliv médií ve společnosti			Př	Mv
33.Tvorba mediálního sdělení	Vč	Čj,Vč	Čj,	Mv,Inf
34.Práce v realizačním týmu				Mv

Vvsvětlivky:
PT – průřezová témata

OSV – osobnostní a sociální výchova

VDO – výchova demokratického občana

EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – multikulturní výchova

EV – enviromentální výchova MV – mediální výchova

OVO – očekávané výstupy oboru

4.

Učební plán

4.1. Učební plán pro I. stupeň

	Název	N 1/			ročník				Z toho	Z Toho
Vzdělávací oblast	Vzdělávací Obory	vyučovacího	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Disponi bilní	PSPP
	·	předmětu				Poče	t vyuč	čovaci	ích hodin	
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	ČJ	9	10	9	8	8	9	4
komunikace	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	-	-	3	3	3	-	0
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	M	4	5	5	5	5	4	0
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informatika	IF	-	1	1	ı	1	-	0
Človýtra jeho	Prvouka	Prvouka	PRV	2	2	2	-	-		0
Člověk a jeho svět	Přírodověda	Přírodověda	PŘV	-	-	-	1	2	1	0
SVCt	Vlastivěda	Vlastivěda	VL	-	-	-	2	2		0
Umění a	Hudební výchova	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1		0
kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV	2	1	1	2	1	-	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	-	0
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	Praktické činnosti	PČ	1	1	1	1	1	-	0
Celkem		118		21	22	24	25	26	14	4

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně:

Dotace může být upravena nebo vzdělávací obsah vzdělávacího oboru může být nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením podle §16 odst. 2 písm. b).

Předmět speciální pedagogické péče:

Pokud žák na základě vyšetření ŠPZ má nařízený Předmět speciálně pedagogické péče, bude mu tento předmět poskytnut z disponibilních hodin ČJ.

Český jazyk

V 1. ročníku zachováme komplexní charakter, od 2. ročníku bude členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Při velkém počtu žáků se mohou hodiny půlit. Předmět je posílen o 9 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace, aby mohla být realizována průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských souvislostech a Mediální výchova.

Anglický jazyk

Zařazen od 3. ročníku spolu s průřezovým tématem Multikulturní výchova.

Matematika

Předmět je posílen o 4 vyuč. hodiny. Při velkém počtu žáků se hodiny mohou půlit. Průřezové téma: *Osobnostní a sociální výchova*.

Informatika

Vyučuje se až od 5. ročníku + průřezové téma Výchova k myšlení v evropských souvislostech.

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Ve 4. ročníku má vlastivěda jedno pololetí 2 hod., přírodověda 1 hod., další pololetí se dotace mění, vlastivěda 1 hod., přírodověda 2 hod.

Došlo k posílení o 1 vyuč. hodinu vzhledem k zahrnutí okruhů z průřezových témat *Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.*

Tělesná výchova

Plavecká výuka se uskuteční v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin celkem během prvního stupně.

4.2. Učební plán pro II. stupeň

		Název		ročník				Z toho	Z	
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	vyučovacího	Zkratka	6.	7.	8.	9.	disponibilní	toho PSPP	
	Ů	předmětu			Po	čet '	vyuč	ovacích hodin		
Tarada a	Česká jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	ČJ	5	4	5	4	3	3	
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	1	ı	
Komumkace	2. cizí jazyk	Německý jazyk	NJ	ı	2	2	2	6	ı	
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	M	5	4	5	5	4	ı	
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informatika	IF	ı	1	1	1	1	ı	
Člověk a	Dějepis	Dějepis	D	2	2	2	2	1		
společnost	Výchova k občanství	Výchova k občanství	VKO	1	1	1	1	1	-	
	Fyzika	Fyzika	FY	1	2	2	2			
Člověk a	Chemie	Chemie	СН	-	-	2	2			
příroda	Přírodopis	Přírodopis	PŘ	2	2	1	1	2	_	
priroda	Zeměpis	Zeměpis	Z	2	2	1	1			
Umění a	Hudební výchova	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	1	
kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV	2	1	2	1	1	1	
Člověk a	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	VKZ	ı	1	1	ı	-	1	
zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV	3	2	2	2	1	1	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	Praktické činnosti	PČ	1	1	1	1	1	-	
Mediální výchova	Mediální výchova	Mediální výchova	MV	ı	-	_	1	1	_	
Volitelné předměty				1	1	1	1	4	_	
Celkem		122		29	30	32	31	24	4	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Poznámky k učebnímu plánu 2.stupně:

Dotace může být upravena nebo vzdělávací obsah vzdělávacího oboru může být nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením podle §16 odst. 2 písm. b).

Předmět speciální pedagogické péče:

Pokud žák na základě vyšetření ŠPZ má nařízený Předmět speciálně pedagogické péče, bude mu tento předmět poskytnut z disponibilních hodin ČJ a 2. cizího jazyka.

Český jazyk:

Je posílen o 3 disponibilní hodiny.

Matematika:

Je posílena o 4 disponibilní hodiny.

Cizí jazyk:

Anglický jazyk se vyučuje v 6. - 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Německý jazyk se vyučuje v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Informační a komunikační technologie:

Informatika se vyučuje v 7. a 9. ročníku po jedné hodině týdně, je posílena o 1 disponibilní hodinu.

Člověk a společnost:

Vzdělávací oblast zahrnuje dějepis a výchovu k občanství, oblast je posílena 1 disponibilní hodinou.

Člověk a příroda:

Vzdělávací oblast je posílena 2 disponibilními hodinami, zahrnuje fyziku, chemii, přírodopis a zeměpis.

Člověk a zdraví:

Zahrnuje výchovu ke zdraví a tělesnou výchovu, je posílena o 1 disponibilní hodinu.

Člověk a svět práce:

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacím oboru praktické činnosti.

Volitelné předměty:

V 6. – 9. ročníku nabízíme hodinu volitelného předmětu. Volitelné předměty jsou posíleny o 4 disponibilní hodiny.

Poznámka k projektům:

Pokud je realizován projekt, může dojít ke změně rozvrhu hodin.

NABÍDKA VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ

(podle zájmu žáků, odborné způsobilosti pedagogického sboru a materiálního vybavení školy)

ROČNÍK	VOLITELNÝ PŘEDMĚT
6.	Práce s počítačem
7.	Domácnost
8.	Domácnost
6 9.	Konverzace v anglickém jazyce
8.	Práce s počítačem
9.	Chemická praktika
9.	Literatura a film
9.	Ekologický seminář
6 9.	Sportovní hry
6 7.	Výtvarné činnosti
6. – 9.	Pěstitelství

NABÍDKA NEPOVINNÉHO PŘEDMĚTU

ROČNÍK	NEPOVINNÝ PŘEDMĚT
4. – 9.	Sborový zpěv

Učební osnovy

5.

5.1. I. stupeň

5.1.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk a literatura je na prvním stupni zařazen samostatně. Časová dotace je pro 1. ročník 9 hodin, pro 2. ročník 10 hodin, pro 3. ročník 9 hodin, 4. a 5. ročník po 8 hodinách týdně.

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je rozčleněn do tří okruhů:

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí chápat různá sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit obsah.

Jazyková výchova – zde získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Vede žáky k logickému myšlení, je základním předpokladem přehledného a srozumitelného vyjadřování. Prohlubují se i intelektové dovednosti.

Literární výchova - žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, vnímají jejich specifické znaky. Učí se rozlišovat fikci od skutečnosti. Dospívají k poznatkům a prožitkům, které je mohou pozitivně ovlivnit a obohatit jejich život.

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Získané poznatky jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

K naplnění klíčových kompetencí přispěje i zařazení těchto průřezových témat. Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Multikulturní a Mediální výchova.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák si vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení,v tvůrčích činnostech a hlavně v praktickém životě, vytváří myšlenkové mapy tím, že učitel vede žáky k sebehodnocení, umožňuje diferencování výkonu podle individuálních schopností žáků, předkládá vhodné texty

Kompetence k řešení problémů

žák při řešení zadaného úkolu hledá různé postupy, objevuje, řeší a vyslovuje závěry, učí se pracovat s chybou, je schopen si ověřovat správnost řešení ve slovnících a pravidlech, učí se formulovat problematiku, kterou chce řešit tím, že učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, podporuje různé způsoby řešení problému,nabízí práci s jazykovými příručkami

Kompetence komunikativní

žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a mluveném projevu, zvládá formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, využívá slušnou a bezpečnou komunikaci, umí dodržovat pravidla komunikace a naslouchání, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

o nich, reaguje na ně tím, že učitel učí žáky naslouchat názoru druhých, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy(partnerská výuka, skupinová práce), učí se metodou dramatizace řešit různé nepříjemné životní situace (šikana) tím, že učitel seznamuje žáky s pravidly soužití ve škole i mimo ni a vede je k jejich dodržování, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění tím, že učitel beseduje se žáky o násilí, diskutuje s nimi o důsledku lhostejnosti k druhým, podporuje a oceňuje pomoc ostatním, vede žáky k respektování autority

Kompetence pracovní

žák dokončuje práci v dohodnutém čase a kvalitě, smysluplně využívá moderní informační technologie, zapojuje se do výroby pomůcek tím, že učitel vede osobní pohovory s žáky a rodiči, poskytuje materiály a zdroje informací, umožňuje žákům prezentovat jejich výsledky práce

ročník – 1.období

1.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 pozná první hlásky, slabiky rozlišuje délku samohlásek čte s porozuměním jednoduchá slova porozumí základním mluveným pokynům a dokáže je aplikovat správně pozdraví a rozloučí se 	 čtení písmen čtení slabik otevřených a slov z nich složených 	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
 rozlišuje mezi tykáním a vykáním odliší psací a tiskací písmena, je schopen je psát 	 základní hygienické návyky uvolňovací cviky, držení psacího náčiní psaní prvních písmen, slabik, jednoduchých slov 		
čte vybrané typy slov a krátké věty	 nácvik čtení zavřených slabik čtení víceslabičných slov 		
 souvisle čte jednoduchý text přiměřeného rozsahu a náročnosti dokončí jednoduché věty vybírá z nabídnutých řešení odpovídá na otázky pečlivě vyslovuje slova a předložkové vazby se správným dýcháním a přízvukem, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči vyřídí krátký vzkaz rozvíjí svůj písemný kultivovaný projev píše správně slova, věty čte slova se slabikotvorným 	 čtení jednoduchého textu nácvik čtení slov s předložkami základy techniky mluveného projevu o dýchání tvoření hlasu výslovnost písmeno malé, velké tištěné, psané písmena ve spojích slova, věty 	OSV č.8 Komunikace	
čte slova se slabikotvorným r, l	• čtení o textu o slov se		

	slabikotvorným r, l		
 čte slova se slabikami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě čte text s porozuměním tvoří věty podle zadání reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů vypráví jednoduchý děj podle obrázků respektuje a toleruje práva druhých opisuje a přepisuje krátké texty 	 slova se slabikami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě opis a přepis vět diktát 	MKV č.20 Mezilidské vztahy	

Jazyková výchova

	Jazyková výchova		
 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova člení slabiky a krátká slova na hlásky rozděluje slovo na slabiky a hláskuje ho uvědomuje si význam slov přiřazuje slova k obrázkům nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru 	 dovednosti z MŠ samohlásky a, e, i, o, u písmena souhlásky m, l, s, p, t, j 		
 rozpozná nové hlásky a dvojhlásky pozná rozdíl mezi slabikou a slovem tvoří věty s danými slovy spočítá slova ve větě 	 souhlásky n, d, k, r, v, z, h, š dvojhlásky au, eu, ou 		
 provádí syntézu a analýzu slov formuluje odpovědi na dané otázky nahrazuje odpovědi ve větě vhodným výrazem doplní do věty správné sloveso spočítá věty v textu píše velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen spojuje dvojice slov spojkami a,i 	 souhlásky c, č, b, ž, ř, g, f, ch diakritická znaménka velké písmeno <ul> na začátku věty u vlastních jmen osob a zvířat 	OSV č.8 Komunikace	

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 naučí se zpaměti krátký text recituje krátkou báseň najde jednoduché rýmy 	 základní literární druhy a žánry rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň 		
 pracuje tvořivě s literárním.textem podle pokynů učitele vyjadřuje své pocity z přečteného úryvku namaluje k textu vhodnou ilustraci 	 práce s literárním textem dramatizace pohádek vlastní výtvarný projev 	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
 pracuje s dětskými časopisy seznamuje se se základními literárními pojmy 	 ilustrace v literárních dílech pro děti dětské časopisy literární pojmy spisovatel kniha čtenář, atd. 		

ročník – 1.období *2*.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 čte s porozuměním větné celky a krátké texty reprodukuje obsah jednoduchého, vícekrát přečteného textu opravuje svoji nedbalou nebo nesprávnou výslovnost respektuje základní komunikační pravidla nepřerušuje hovořícího dokáže vyjádřit své přání rozšiřuje svou slovní zásobu píše správně krátké texty tvoří své vlastní sdělení 	 nácvik čtení správný slovní přízvuk čtení spojů s předložkami hlasité čtení základní komunikační pravidla nácvik techniky psaní úhledný, čitelný, přehledný projev 	OSV č. 2 Sebepoznání a sebepojetí OSV č.8 Komunikace	
 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřené jeho věku je schopen soustředěného poslechu četby sestaví základní žánry písemného projevu 	 postupné zvyšování náročnosti textů rozvoj souvislého čtení žánry písemného projevu 	OSV č.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
 přiřazuje text k obrázkům a děj správně seřazuje doplňuje informace dorozumí se pomocí telefonu užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary píše jednoduchá sdělení 	 práce s náročnějším textem vypravování podle obrázkové osnovy telefonování, SMS zprávy sestavení jednoduchých sdělení přání, pohled 		

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího za větou píše správné znaménko 	 věta druhy vět pořádek vět v textu středník, uvozovky 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání	
 porovnává významy slov rozlišuje a vytváří slova nadřazená, podřazená, 	slovo a jeho význam slova nadřazená podřazená		

			<del></del>
	souřadná	souřadná	
•	po upozornění učitele opraví	synonyma	
	svoji nespisovnou výslovnost	antonyma	
		 dělení slov na 	
		konci řádku	
•	orientuje se v rozdělení hlásek	 hláska, písmeno, 	
	-	dělení hlásek	
•	abecedně řadí slova	 abeceda 	
•	rozlišuje druhy hlásek v	 krátké a dlouhé 	
	mluveném i písemném	samohlásky	
	projevu	-	
•	vyhledává dvojhlásky au, eu,	 dvojhlásky, 	
	ou	slabikotvorné r,l	
•	píše správně ú/ů na začátku a	 psaní ú/ ů 	
	uvnitř slov	_	
•	rozlišuje podstatná jména	 vlastní jména osob, 	
	obecná a vlastní	zvířat a místních	
		pojmenování	
•	odůvodňuje a píše správně i/y	 souhlásky měkké, 	
	po tvrdých a měkkých	tvrdé, obojetné	
	souhláskách		
•	rozlišuje slovní druhy	 slovní druhy 	OSV
•	dodržuje pořádek slov ve větě	o podst.jména	č.1 Rozvoj
	<i>y</i> 1	o slovesa	schopností poznávání
		předložky	poznavam
		o spojky	
•	postupně zvládá základní	 slabiky dě, tě, ně, bě, 	
	principy pravopisu českých	pě, vě, mě	
	slov	 spodoba na konci a 	
		uvnitř slov	
		 věta jednoduchá a 	
•	pracuje s větou jednoduchou	souvětí	
•	seřadí slova ve větě	 spojky 	
•	spojuje věty do jednodušších	* • •	
	souvětí vhodnými spojkami a		
	spojovacími výrazy	 opakování a 	
•	samostatně vypracovává	procvičování	
	zadané úkoly	probraného učiva	
	•		·

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele reprodukuje text podle svých schopností 	poslech textů základy literatury		
naučí se báseň přiměřenou svému věku vypráví pohádku podle	poezie sloka, verš, rým próza		

osnovy • rozlišuje reálné postavy od pohádkových bytostí	vypravěč, příběh, děj		
 domýšlí jednoduché příběhy a převypráví je všímá si spojitosti textu s ilustrací rozlišuje dobro a zlo, kladné a záporné postavy 	práce s literárním textem	OSV č.5 Kreativita	
rozliší další žánry dětské literatury	další žánry dětské literatury bajka		

ročník – 1.období

3.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti reprodukuje text podle osnovy dokončí příběh obměňuje ho dle své fantazie vybírá klíčové myšlenky napíše zprávu či vzkaz využívá média jako zdroje informací, kvalitní zábavy i 	 čtení textu vyprávění <ul> dle osnovy dle časové <ul> posloupnosti dopis, zpráva, vzkaz popis knihy, předmětu návětěva knihovny 	MV č.33 Tvorba mediálního sdělení MV č.32 Fungování a	
 naplnění volného času respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči 	 návštěva knihovny rozhovor střídání rolí mluvčího a posluchače 	vliv médií ve společnosti	
 sestaví osnovu jednoduchého textu pozorně naslouchá a aktivně reaguje volí vhodné otázky vytváří odpovědi 	 osnova přečteného příběhu nadpis aktivní naslouchání komunikace 	OSV č.8 komunikace	

Jazyková výchova

Jazyková výchova			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 píše bez pravopisných chyb řadí slova podle abecedy rozlišuje význam slov vyhledává v textu slova příbuzná odůvodňuje a píše správně vlastní jména vyhledává je v textu určuje kořen u jednoduchých 	 druhy vět párové souhlásky uvnitř a na konci slov abeceda nauka o slově slova souznačná protikladná příbuzná nadřazená, podřazená, souřadná vlastní jména osob, zvířat, místních pojmenování kořen slova 	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Poznamky
slov určuje obojetné souhlásky odůvodňuje a píše správně i/y	řady vyjmenovaných slov		

po obojetných souhláskách uvnitř slova rozlišuje slovní druhy v základním tvaru umí je třídit určuje mluvnický význam podstatných jmen a sloves vyjmenuje pádové otázky odliší větu jednoduchou od souvětí určuje základní skladební dvojice spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy sestaví větu s vhodným slovesem	 slovní druhy kromě zájmen a příslovcí rod, číslo, pád u podstatných jmen osoba, číslo, čas, infinitiv u sloves věta jednoduchá a souvětí základní skladební dvojice spojovací výrazy 		
---	---	--	--

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 pracuje tvořivě s literárním textem pojmenuje jednoduché literární pojmy volně převypráví přečtený nebo slyšený úryvek 	 poslech textů pohádka bajka povídka pověst režisér reprodukce 		
 rozliší různé literární druhy a žánry rozliší lidovou a umělou tvorbu 	další žánry dětské literatury		
 čte a přednáší zpaměti texty odpovídající věku žáka vyjadřuje své pocity z přečteného vyhledá v literárním textu potřebné informace 	 práce s umělec.textem dramatizace recitace reprodukce spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář herec, divadlo, film 	MV č.28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

ročník – 2.období

4.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 plynule čte s porozuměním přiměřeně náročné texty uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel tvoří otázky seřadí body osnovy známého příběhu příběh vypráví 	 zdokonalování techniky čtení členění textu úvod stať závěr 	OSV č.8 Komunikace MV č.30 Stavba mediálního sdělení	
 rozliší podstatné a okrajové informace vytvoří popis s vhodnými jazykovými prostředky 	 popis osoby pracovního postupu vypravování 	OSV	
 účinně komunikuje s druhým rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost posuzuje obsah a zpracování reklamy 	• reklama	č.8 Komunikace MV č.31 Vnímání autora sdělení MV č.32 Fungování a vli	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	 tiskopisy přihláška, dotazník dopis, pozvánka, vzkaz 	společnosti	

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova porovnává význam slov slova třídí 	 nauka o slově slova mnohoznačná, synonyma, antonyma slova nadřazená, podřazená, souřadná slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání	
 rozeznává stavbu slova vyhledá slova příbuzná dělí slova na konci řádku 	 stavba slova kořen slova, část předponová a příponová slova příbuzná předpony a tvarově stejné předložky 		

	• skupiny bě/bje,	
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a	vě/vje, pě, (mě) vyjmenovaná slova a jednoduchá příbuzná slova	
slovech příbuzných určuje slovní druhy plnovýznamových slov	• slovní druhy	
stanoví mluvnické kategorie u podstatných jmen	 podstatná jména pád, číslo, rod a prvotní seznámení se vzory podstatných jmen 	
 určuje mluvnické kategorie z textu volí správné tvary sloves časuje slovesa 	 slovesa osoba, číslo, čas tvar určitý a infinitiv sloveso zvratné jednoduchý a složený slovesný tvar 	
 vyhledává základní skladebné dvojice odlišuje větu jednoduchou a souvětí určuje počet vět podle počtu sloves 	 stavba věty jednoduché <ul> základní skladebné dvojice počet vět v souvětí 	

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozumí elementárním literárním pojmům volně reprodukuje text podle svých schopností 	verš, rytmus přirovnání reprodukce textu	MV č.34 Práce v realizačním týmu	
 zdramatizuje přečtený text vyjadřuje své dojmy z četby, z divadla, filmu 	dramatizace		
 využívá literárního textu k formování svých postojů k životu seznamuje se s různými typy uměleckých a neuměleckých literárních děl 	 hlavní postavy a jejich rysy pohádka pověst bajka legenda 	OSV č.6 Poznávání lidí	

ročník – 2.období

5.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozliší a zaznamená důležité informace posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého zadání sestaví osnovu vyprávění s dodržením časové posloupnosti vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	 práce s textem členění textu, tvoření otázek 	OSV č.8 Komunikace	
 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta využívá mimojazykových prostředků řeči vede správně dialog, telefonický rozhovor uvědomuje si sílu slova respektuje a toleruje práva 	 reprodukce textu klíčová slova a pojmy mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) komunikační žánry (zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) základní komunikační pravidlo – zdvořilé vystupování 	VDO č.12 Občanská společnost a škola MKV č.23 Princip sociálního smíru a solidarity	
 druhých pozná manipulativní komunikaci v reklamě vyjadřuje se písemně v jednoduchých formách společenského a úředního styku seznamuje se s komunikací na internetu 	 reklama komunikační žánry <ul> zpráva oznámení e-mail vyplňování <ul> jednoduchých tiskopisů výpisy údajů ze <ul> slovníku zápisy do sešitu 	MV č.32 Fungování a vliv médií ve společnosti	

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozlišuje význam slov hodnotí a porovnává slova 	 nauka o slově určování významu slov slova stejného nebo podobného významu slova vícevýznamová slova spisovná a jejich nespisovné tvary slova příbuzná, stavba slova 		
 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary v mluveném a písemném projevu užívá správné tvary slov rozlišuje ve slově jeho části 	 kořen, část příponová, předponová, koncovka skupiny bě/ bje, vě/ vje, mě/ mně, pě osvojování si základního významu předpon vyjmenovaná slova 		
 píše správně skupiny souhlásek tvoří nová slova od kořene píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 			
 rozlišuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu stanoví mluvnické kategorie u podstatných jmen doplňuje si třídění plnovýznamových slov podle slovních druhů určuje mluvnické kategorie u sloves rozliší slovesný způsob u slovesa být 	 podstatná jména rod, číslo, pád, vzor přídavná jména mluvnické významy druhy – tvrdá, měkká skloňování zájmena třídění, vyhledávání slovesa mluvnické významy 		

	 slovesný způsob podmiňovací u slovesa být 		
 odlišuje větu jednoduchou a souvětí vhodně změní větu jednoduchou v souvětí vhodně věty spojuje vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní 	 věta jednoduchá a souvětí spojovací výrazy vyhledávání základní skladební dvojice 	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
 skladební dvojici označuje základ věty píše správné i/y ve shodě podmětu s přísudkem zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	shoda přísudku s podmětem		

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 používá osvojené literární pojmy volně reprodukuje text 	 jméno autora jeho další díla žánrové řazení reprodukce textu 		
 tvoří vlastní literární text na dané téma vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává si je 	vlastní tvorba na zadané téma čtenářský deník		
 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů všímá si postojů literárních postav porovnává ilustrace různých autorů 	 povídka postoje hl. postav k problémům 	OSV č.6 Poznávání lidí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně na prvním stupni od třetího ročníku, a to 3 hodiny týdně ve třídách dělených na skupiny.

Důraz je kladen především na **schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem**. Ve 3. ročníku se pozornost věnuje především mluvenému projevu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti, poslech a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky.

Ve 4. až 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu. Osvojují si a následně aplikují jednoduché gramatické jevy. Učí se pracovat se slovníkem. Začínají se seznamovat s některými reáliemi anglicky hovořících zemí.

K naplnění klíčových kompetencí přispěje i zařazení těchto průřezových témat. Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák využívá efektivní postupy k zvládnutí cizího jazyka, aktivně se zapojuje do výuky orientuje se v učebnicích, šlovnících, časopisech, propojuje probrané jevy používá analogii, předvídavost tím, že učitel volí činnosti, při nichž se žák aktivně zapojuje do výuky, procvičuje slovní zásobu, paměť;

pracuje s chybou jako s příležitostí, jak najít cestu k pokroku ve studiu cizího jazyka umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

žák řeší různé typy cvičení a situací v anglickém jazyce (nebát se hovořit s cizincem) vyhledává informace o anglicky mluvících zemích z různých zdrojů, shromažďuje je a zpracovává pro svou potřebu

sleduje vlastní pokrok při opakovaně použitém modelu řešení zadané situace zadáváme problémové úkoly z praktického života, jak jednotlivcům, tak i skupinám tím, že učitel podporuje různé způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

žák se vyjadřuje výstižně, samostatně, byť i s drobnými chybami učí se naslouchat, vhodně reagovat, používat mimiku, gesta, komunikovat v různých situacích postupně využívá psané podoby jazyka k psaní zpráv, mailů, vzkazů, receptů, plakátů

pracuje s internetem – aktuální nabídky korespondence, navázání kontaktu, procvičování gramatiky tím, že učitel

vytváří prostor pro ústní i písemnou komunikaci mezi žáky, zařazuje poslechová cvičení pro porozumění mluveného slova a učí žáky vyjadřovat se kultivovaně

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje s ostatními, vžívá se do různých rolí, poradí slabším spolužákům ocení zkušenosti a přínos ostatních, neprosazuje jen sebe, dodržuje zásady slušného chování je zdravě sebevědomý tím, že učitel

vede žáky k vyjádření vlastního názoru, ale zároveň respektování názorů druhých, nabízí žákům různé formy sebehodnocení a při hodnocení zdůrazňuje pozitivní stránky

Kompetence občanské

žák si uvědomí kulturní a historické tradice své země

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

hledá inspiraci v kulturních a historických odlišnostech anglicky mluvících zemí tím, že učitel objevuje se žáky kulturní i historické tradice anglicky mluvících národů vede žáky k toleranci vůči lidem jiné rasy a vyznání

Kompetence pracovní

žák využívá znalosti a zkušenosti získané studiem cizího jazyka k vlastnímu rozvoji, k orientaci v různých oblastech

připravuje se na získání co nejvyšší úrovně jazykových dovedností tím, že učitel učí žáky efektivně organizovat svoji práci a podporuje používání angličtiny při práci s počítačem

3. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<u>Řečové dovednosti</u>	Tematické okruhy,		<i>y</i>
žák	slovní zásoba		
 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	 barvy abeceda čísla 0 – 100 třída rodina domov 	MV č. 34 Práce v realizačním	
 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	 práce se slovníkem Jazykové prostředky 	týmu MKV č. 22 Multikulturalita	
rozumí obsahu jednoduchéh krátkého psaného textu, pok má k dispozici vizuální opon	ud ru základní pravidla výslovnosti slov		
rozumí obsahu jednoduchéh krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	grafickou podobou slov množné číslo podstatných jmen přídavná jména základní a	OSV č. 1 Rozvoj schopností poznávání	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova i slovníl spojení	přivlastňovací číslovky základní	č. 5 Kreativita č. 8 Komunikace	
 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	TO BE (kladné, záporné, plné i stažené tvary, otázka, krátká odpověď	č. 9 Kooperace a kompetice	
osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	v přítomném čase) • věta jednoduchá (Tolerance elementárních chyb.) Typy textů • dialog • dotazy – krátké odpovědi • říkanky, básničky, písničky • komiksy		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

4. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	Tematické okruhy. slovní zásoba ze 3. ročníku se upevňuje, rozšiřuje a dále doplňuje • bydliště • hračky • nábytek • lidské tělo • domácí mazlíčci • děti ve Velké Británii • základní dopravní prostředky Jazykové prostředky • člen určitý, neurčitý • základní předložky místa • TO BE, TO HAVE GOT (kladné, záporné, plné i stažené tvary, otázka, krátká odpověď v přítomném čase) • rozkazovací způsob • věta jednoduchá • vazba THERE IS/ARE • otázky s WHAT, WHERE,WHO Typy textů • formulář • popis • příkaz • říkanka • básnička • komiks	témata OSV č. 8 Komunikace EGS č. 16 Evropa a svět nás zajímá MKV č. 22 Multikulturalita MV	

5. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámk y
Poslech s porozuměním žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Tematické okruhy Slovní zásoba ze 3. a 4. ročníku se procvičuje, rozšiřuje, fixuje a dále doplňuje. • škola, třída, vyučovací předměty • názvy povolání • volný čas a koníčky • oblékání • nákupy • dny v týdnu • části dne, měsíce v roce, • kalendářní rok • příroda • počasí • roční období • dopravní prostředky Jazvkové prostředky • pravopis osvojených slov a tvarů • přídavná jména přivlastňovací • zájmena tázací, ukazovací • číslovky řadové • základní předložky času • sloveso CAN a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový) • tvorba otázky a záporu • pořádek slov ve větě • otázky s when, how, why Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV č. 1 Rozvoj schopností poznávání EGS č. 16 Evropa a svět nás zajímá	
 Mluvení žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho 		OSV č. 8 Komunikace	

samotného, rodiny, školy, volného času a dalšíchosvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním žák • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Psaní žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	Typy textů e email pozvánka SMS návod nápis jízdní řád leták plakát pokyn pohádka	MKV č. 23 Princip sociálního smíru a solidarity	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět matematika je na I. Stupni zařazen samostatně, a to v těchto časových dotacích: 1. ročník 4 hod./týden, 2. – 5. ročník 5 hod./týden.

Může být vyučována metodou výuky prof. Hejného. K výuce si vyučující Je členěn na čtyři tematické okruhy:

Člověk a početní operace – žáci si osvojují pojem čísla jako určitého počtu konkrétních předmětů, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací.

Závislost, vztahy a práce s daty – žáci si uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení změn a k poznání, že změna může mít i nulovou hodnotu. Sami vytváří jednoduché tabulky a grafy.

Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary a tělesa. Hledají podobnosti a odlišnosti, učí se měřit, odhadovat a porovnávat, počítat obvod a obsah některých útvarů. Také pracují na zdokonalení svého grafického projevu.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – tento okruh seznamuje žáky s problémovými situacemi a situacemi z běžného života. Učí je pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a navrhovat více možných řešení jednoho problému.

Matematika na I. stupni je založena především na rozvíjení vlastních zkušeností žáků. K rozvoji matematických dovedností dochází řešením úloh a činnostmi, nikoli jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, porozumění a využití nabytých vědomostí a dovedností. Matematika má žáka vybavit pro praktický život, její propojení s ostatními předměty je průkazné při realizaci projektů.

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova Strategie naplňování klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí tak,
- že je učitelem veden k objevování a využívání vlastních matematických poznatků
- umožňuje diferencované výkony žáků podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- žák je učitelem veden k pochopení problému a podporován ve snaze najít řešení tím, že
- učitel zadává problematické úlohy z praktického života a vyžaduje na žácích argumenty k obhájení užitých postupů či řešení

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, rozumí různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů, učitel nabízí žákům různé typy textů, tabulek, grafů a grafických znázornění tak, aby se v nich žák naučil orientovat a byl schopen vytvářet své vlastní smysluplné záznamy
- učitel umožňuje žákům formulovat vlastní myšlenky a pomáhá mu je utřídit

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků
- učí žáky vyjadřovat se kultivovaným jazykem ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

- žák přispívá k diskusi ve skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska
- učitel připravuje práci pro žáky tak, aby žáci pracovali v různě velkých skupinách a v různých rolích
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru
- zadává úkoly, které vyžadují spolupráci

Kompetence občanské

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák je učitelem veden k využívání svých práv i k plnění povinností tím, že
- učitel vede žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly
- vede žáky k respektování autorit

Kompetence pracovní

- žák se aktivně zapojuje do projektů, je učitelem veden k využívání mezipředmětových vztahů a k řešení situací z běžného života tím, že
- učitel poskytuje žákům studijní materiály a zdroje informací

1. ročník – 1.období

Výstupy	Učivo	Učivo metodou prof. Hejného	Průřezová témata	Poznámky
 žák používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků 	přirozená čísla v oboru do 20	 numerace v oboru přirozených čísel do 20 modelování situací v různých prostředí 	OSV č.1Rozvoj schopností poznávání	
 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	 čísla 0 – 20 znaménka <= > 	 čtení čísel 1 – 20 psaní číslic 1 – 20 porovnávání čísel 		
 užívá lineární uspořádání zobrazí číslo na číselné ose doplňuje posloupnosti čísel 	 pojmy vlevo, vpravo, před, za, mezi, pozice čísla v řadě orientace na číselné ose 	 rytmus: dynamický a statický propedeutika číselné osy: krokování; uspořádání podle počtu, velikosti; doplňování počtu/čísel. propedeutika cyklické adresy: ciferník 		
 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v daném oboru 	 sčítání, odčítání do 20 bez přechodu desítky komutativnost při sčítání 	 paměťové řešení situací v dynamických prostředí 		
 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace popisuje jednoduché závislosti praktického života 	• jednoduché slovní úlohy	 řešení slovních úloh sémantických a strukturálních (i s antisignálem) řešení situačních úloh ve všech použitých prostředí tvorba úloh a v celém prostředí bus 	OSV č.5 Kreativita OSV č.10 Řešení pro rozhodovací do	

 orientuje se v čase provádí jednoduché převody jednotek času 	dny v týdnu, roční období, měsíce	 týden hodiny věk prostředí busu a krokování doplňování tabulky cesta v grafu řešení grafu 	
 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci 	 rovné a křivé čáry čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh krychle, kvádr, koule 	 orientace v prostoru krychlové stavby plán stavby dřívkové stavby a tvary papírové tvary 	OSV č.5 Kreativita
 porovnává velikost útvarů měří a odhaduje délku úsečky 	odhad, porovnávání skutečných předmětů		
 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	využití v mezipředmětových vztazích		

2. ročník – 1.období

Výstupy	Učivo	Učivo metodou prof. Hejného	Průřezová témata	Poznámky
 žák používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků 	 přirozená čísla v oboru do 100 počet prvků daného konkrétního souboru vytvořit konkrétní soubor s daným počtem prvků 	 numerace v oboru přirozených čísel do 100 násobky 2 – 10 Modelování situací v prostředí propedeutika kmenových zlomků ikonický jazyk v prostředí Dědy Lesoně Propedeutika dvojkové soustavy v prostředí bilandských peněz 		
 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti zaokrouhluje na desítky 	 čísla 21 - 100 znaménka <=> pravidla zaokrouhlování na desítky 	 porovnávání čísel rovnost nerovnost 		
 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose doplňuje jednoduché tabulky, schémata posloupnosti čísel 	 pojmy před, za, mezi, pozice čísla v řadě orientace na číselné ose 	 pravidelnosti propedeutika číselné osy propedeutika cyklické adresy: ciferníky úlohy o věku 		
 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	 sčítání, odčítání do 100 komutativnost sčítání a násobení násobení a dělení 1 - 5 odhad výsledku 	 propedeutika násobení Násobení – násobilka dělení na části, dělení po částech 		
 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace užívá závorky popisuje jednoduché závislosti praktického života 	 slovní úlohy na procvičování probíraných početních operací závorky 	 slovní úlohy sémantické v prostředí: bus, krokování, schodiště, peníze, Děda Lesoň slovní úlohy strukturální v prostředí: součtové trojúhelníky, pavučiny, sčítací tabulky, barevné trojice, výstaviště, hadi, rozklady, 	OSV č.5 Kreativita OSV č.10 Řešení p rozhodovací o	roblémů a

 orientuje se v čase provádí jednoduché převody jednotek času 	měsíce, dny v týdnu, hodiny, minuty	sousedé, slovní úlohy s antisignálem tvoření slovních úloh hodiny kalendář modelování časových jevů	
 Popisuje závislosti z praktického života. Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu.		 Celé prostředí kroků / schodišť, busů, cyklotras, Dědy Lesoně včetně dalších úloh data eviduje v tabulce a grafem propedeutika statistiky prostředí rodiny 	
 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	 rovné, lomené a křivé čáry úsečka čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh krychle, kvádr, koule 	 orientace v rovině včetně prostředí cyklotras krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb parkety tvary ze dřívek 	EV č.27 Vztah člověka k prostředí
 porovnává velikost útvarů měří a odhaduje délku úsečky 	 odhad, porovnávání jednoduchá měření úseček s užitím jednotky cm 	• měření	

3.ročník – 1.období

Výstupy	Učivo	Učivo metodou prof. Hejného	Průřezová témata	Poznámky
 žák používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků 	 přirozená čísla v oboru do 1 000 počet prvků daného konkrétního souboru sestavení konkrétního souboru s daným počtem prvků 	 Numerace v oboru do 1 000 Násobky Modelování situací v prostředí Propedeutika kmenových zlomků Propedeutika dvojkové soustavy v prostředí bilandských peněz Ikonický jazyk v celém prostředí Děda Lesoň 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání	
 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti zaokrouhluje na stovky 	 čtení a zápis čísel porovnávání čísel a souborů pravidla zaokrouhlování na stovky 	 Porovnávání čísel v početních úlohách, při měření Rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v celém prostředí Děda Lesoň 		
 užívá lineární uspořádání zobrazí číslo na číselné ose 	 pojmy před, za, mezi, pozice čísla v řadě orientace na číselné ose 	 Pravidelnosti Propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodiště Úlohy o věku 		
 provádí zpaměti jednoduché početní operace sčítání a odčítání s přirozenými čísly do 1000 provádí početní operace násobení a dělení s přirozenými čísly v oboru do 100 doplňuje jednoduché tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	 sčítání, odčítání do 1000 komutativnost sčítání a násobení násobení a dělení v oboru přirozených čísel do 100 pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným v jednoduchých případech odhad výsledku kontrola výpočtu dělení dvojciferného čísla jednociferným (dělení se zbytkem) 	 sčítání a odčítání do 1 000 Násobení (násobky) Dělení na části, dělení po částech, včetně některých úloh z prostředí Dědy Lesoně (dělení se zbytkem) Doplňování tabulky, celé prostředí bus Cesta v grafu, včetně celého prostředí výstaviště Řešení grafu - celé prostředí pavučin Tvorba grafu 		

 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace popisuje jednoduché závislosti praktického života 	 čtení a sestavování tabulky násobků tabulkové zápisy při řešení slovních úloh řešení a sestavování slovních úloh s využitím různých početních operací zápisy do tabulek 	 Výběr objektu jistých vlastností, třídění Řešení úloh sémantických a strukturálních Kombinatorické situace (užití závorky) 	OSV č.5 Kreativita OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 orientuje se v čase provádí jednoduché převody jednotek času 	měsíce, dny v týdnu, hodiny, minuty, vteřiny	Hodiny, kalendář včetně úloh o věku	
 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci 	 rovné a křivé čáry přímka, úsečka, polopřímka, průsečík čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh krychle, kvádr, koule (ostatní jako rozšiřující učivo) 	 Rovinné útvary Geoboard a čtverečkovaný papír, mřížový bod Orientace v rovině v prostředí cyklotras Krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlové stavby Parkety Dřívkové tvary 	EV č.27 Vztah člověka k prostředí
 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině určí délku lomené čáry 	 odhad, porovnávání, měření a sestrojování úseček s užitím jednotky mm převod jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 odhad délky, vzdálenosti určování obvodu jednoduchých obrazců součtem jejich stran 	 Měření Obvod a obsah Střihy na krychle (sítě krychle) 	

4.ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Učivo metodou prof. Hejného	Průřezová témata	Poznámky
 žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do milionu 	 přirozená čísla v oboru do milionu počítání po statisících, desetitisících, tisících čtení, psaní a zobrazování čísla na číselné ose zaokrouhlování na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky rozklad čísla v desítkové soustavě pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly písemné sčítání a odčítání písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem odhad a kontrola výsledku zlomky 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10, 	 Numerace v oboru do 1000 000. Pořadí početních operací. Modelování situací v prostředích - Sémantických a Strukturálních. Kmenové zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce). Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, písemné násobení obvyklým i indickým způsobem. Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem). Pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel. Algebrogramy, hadi, pavučiny Porovnávání čísel v různých prostředích Číselné řady Zaokrouhlování Měření a zaokrouhlování Měření a pravidelnosti Sémantické modely čísel osy (horizontální i vertikální) 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání	

 zaokrouhluje přirozená čísla provádí odhady kontroluje výsle početních opera v oboru přirozen čísel do milionu modeluje a určí celku, používá z ve formě zlomk vyjádří celek z j dané části, poro zlomky se stejn jmenovatelem 	cí ných část čápis u, eho vná	Trojí role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost)	
řeší a tvoří úloh kterých aplikuje osvojené početr operace v oboru přirozených číse milionu	sestavování í slovních úloh s probíranými	 Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích a) sémantických b) strukturálních Kombinatorické situace (využití závorek) 	OSV č.5 Kreativita OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 vyhledává, sbíra třídí data čte a sestavuje jednoduché tabu diagramy 	a diagramů	 Evidence souboru dat tabulkou. Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka). Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů. Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny) Organizační principy. Závislosti v různých prostředích aritmetických Sémantických, strukturálních a geometrických Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti Práce s parametrem jak propedeutika funkčního myšlení. 	EV č.27 Vztah člověka k prostředí

 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary sestrojí rovnoběžky a kolmice graficky sčítá a odčítá úsečky určí délku lomené čáry určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	 čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice vzájemná poloha dvou přímek rovnoběžky s danými přímkami kolmice kružnice s daným středem a poloměrem 	 Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích. Šipkový zápis rovinného útvaru. Chirurgie. Sova. Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby. Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan. Sítě těles Měření a poměřování. Evidence údajů. Kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce). Vzájemná poloha dvou přímek. Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek. Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček. Reprezentace úhlů pomocí hodin.
 určí obsah rovin.obrazce pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu 	 obsah čtverce a obdélníka model sítě kvádrů a krychlí jednotky obsahu 	 Parkety, dřívková geometrie Geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar Určování obsahu útvaru metodou rámování. Měření: obvod, obsah, objem

 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	 příklady souměr.útvarů osy souměrnosti tvoření vlastních osově souměrných útvarů 	 Středová i osová souměrnost Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa 	
nestandardní aplikační úlohy a problémy: žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	problémové slovní úlohy z praxe	Úlohy v různých prostředích a) sémantických b) strukturálních c) geometrických	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Učivo metodou prof. Hejného	Průřezová témata	Poznámky
žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	 čtení, psaní a zobrazování čísel na čísel.ose porovnávání čísel zaokrouhlování rozklad čísel v desítkové soustavě pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel s nejvýše dvěma číslicemi různými od nuly písemné sčítání třech až čtyřech přirozených čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení a dělení přirozených čísel v jednoduchých případech písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem odhad a kontrola výsledku zlomky 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 desetinná čísla, zápis na číselné ose, číselná osa – 100 až +100, 	 Numerace i v oboru přes 1 000 000. Pořadí početních operací. Modelování situací v prostředích sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland; strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny. Zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec). Desetinná čísla. Obdélníková čísla, dělitelnost, grafy dělitelů. Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. Bilandská a ciferníková aritmetika, triády. Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem). Pohyb po číselné ose včetně záporných čísel. Násobilkové obdélníky, šipkové grafy, hadi. Rovnice v různých prostředích (Lesoň, hadi, Myslím si číslo.). Porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování. 		

 zaokrouhluje přirozená čísla provádí odhady kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel pracuje s výukovými programy na PC porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku mínus (-) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	teploměr	 Číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti. Figurální čísla. Uspořádání desetinných čísel a zlomků a jejich znázornění na číselné ose. 	
 vyhledává, sbírá a třídí data z různých zdrojů čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy i s využitím PC 	 názorné vyznačení jednoduché části celku řešení slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny doplňování a čtení tabulky sestrojení a čtení sloupcových diagramů sestrojení a čtení jednoduchých grafů v soustavě souřadnic 	 Evidence souboru dat tabulkou, organizační principy. Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky. Sloupcový graf. Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů: Vennovy diagramy, vývojové diagramy. Závislosti v různých prostředích aritmetických (sémantických i strukturálních). Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti. Průměr. 	EV č.27 Vztah člověka k prostředí
 určí obsah obrazce 	 obsah a obvod 	Rovinné útvary:	

pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	čtverce a obdélníka • převod jednotek obsahu cm², mm², m² ha • slovní úlohy na výpočet obsahu čtverce a obdélníka • modely sítí kvádrů a krychle • vlastní modely sítí	čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice. Pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky. Konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky. Klasifíkace útvarů. Šipkový i souřadnicový zápis rovinného útvaru. Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys. Popis konstrukce a přestavba krychlové stavby. Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn. Sítě těles. Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek. Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček. Parkety, čtverečkovaný papír, mřížový útvar. Určování obsahu útvaru metodou rámování. Jednotky délky, obsahu a objemu, včetně nestandardních jednotek. Určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu. Sítě krychle, kvádru, tetraedru, trojbokého hranolu.
 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určí osu souměrnosti 	 příklady souměrných útvarů určování osy souměrnosti překládáním a 	 Středová i osová souměrnost. Symetrie v různých geometrických Prostředích krychlové stavby a

útvaru překládáním papíru	modelováním vlastní návrhy osově souměrných útvarů	krychlová tělesa.	
• nestandardní aplikační úlohy a problémy: žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řešení jednoduchých praktických slovních úloh a problémů, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Úlohy v různých prostředích sémantických strukturálních geometrických	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Vyučovací předmět informatika je zařazen do 5. ročníku, a to 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Žáci mají získat základní dovednosti při práci s počítačem a s dalšími komunikačními technologiemi. Učí se prostřednictvím internetu vyhledávat informace, zpracovávat je, využívat pro svou potřebu a komunikovat s ostatními. Dodržují základní hygienická pravidla.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu informatika, jde o: Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, dále Multikulturní a Mediální výchovu.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace, propojuje je a efektivně využívá při učení, při tvůrčí činnosti
- operuje se zavedenými termíny, znaky a symboly tím, že
- učitel preferuje aktivity, které využívají i mimoškolních znalostí a dovedností žáků s výpočetní technikou, zohledňuje jejich individuální schopnosti a vzdělávací potřeby a učí je odlišovat podstatné informace od nepodstatných

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- promyslí a naplánuje způsob řešení zadaných úkolů, zvolí vhodný postup tím,že
- učitel zadává úkoly, které nutí žáky samostatně vyhledávat informace a využít je při učení uplatňuje mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory ústně, písemně i graficky
- naslouchá druhým, vhodně reaguje, argumentuje
- rozliší základní typy informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá pro svou potřebu tím, že učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků pro smysluplnou komunikaci s okolím, naslouchání druhým, hledání argumentů pro diskuzi, volí cvičení, v nichž se žáci učí jasně a výstižně formulovat své myšlenky, vytvářet jednoduché prezentace

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- chápe potřebu spolupracovat s ostatními při řešení problému tím, že učitel nechává žáky vymýšlet a společně stanovovat pravidla práce v týmu zajímá se o jejich názory, náměty a zkušenosti při řešení zadaných problémů

Kompetence občanské

- žák respektuje názory a postoje druhých
- respektuje autorská práva tím, že učitel vede žáky k respektování názorů a postojů druhých, na příkladech z reálného života varuje před nebezpečím závislostí na internetu, počítačových hrách, atd.
- reaguje společně se žáky na aktuální události

Kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla bezpečnosti pro práci s hardwarem a softwarem
- plní si své povinnosti a závazky

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

 využívá znalosti a získané zkušenosti pro svůj rozvoj i pro přípravu na budoucí povolání tím, že učitel dbá, aby byla dodržována pravidla bezpečného používání počítačového vybavení a seznamuje žáky s řádem počítačové učebny

5.ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
žák využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	 Základy práce s počítačem základní pojmy operační systémy struktura, funkce a popis multimediální využití didaktické programy 		
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	 zásady bezpečnosti práce prevence bezpečnostních rizik v souvislosti s dlouhodobým používáním PC 		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	jednoduchá údržba antivirové programy ochrana proti spamu autorská práva		
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty komunikuje pomocí internetu či	Vyhledávání informací a komunikace základní pojmy informace informační zdroje práce s informací vyhledávání zpracování, distribuce základní způsoby komunikace	OSV č.8 Komunikace MKV č.20 Lidské vztahy č.21 Etnický původ č. 22 Multikulturalita č. 23 Princip sociálního smíru a solidarity	
jiných běžných komunikačních zařízení	e-mail chat telefonování formulace požadavku Zpracování a využití informací základní funkce textového	svět nás zajímá č.17 Objevujeme Evropu a svět č. 18 Jsme Evropané MV č.28 Kritické čtení a vnímání	
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru zařízení a Power pointové aplikaci	a grafického a power pointového editoru vytvoření textu, obrázku rformátování kopírování přenášení ukládání vytvoření jednoduché prezentace	mediálního sdělení č.29 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality č.30 Stavba mediálního sdělení č.31 Vnímání autora mediálních sdělení č.32 Fungování a vliv médií ve společnosti č. 33 Tvorba mediálního sdělení č.34 Práce v realizačním týmu	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět prvouka je zařazen samostatně v 1. - 3. ročníku, a to 2 hodiny týdně. Má komplexní charakter, zaměřuje se na člověka, rodinu, společnost, historii vlasti, kulturu, techniku a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků, které získali ve své vlastní rodině či v předškolním zařízení, tyto poznatky a dovednosti dále rozšiřuje a směruje pro praktický život.

Předmět je členěn do 5 tematických celků:

Místo, kde žijeme – žáci se učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí pochopit organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Postupně získávají kladný vztah k naší vlasti a k místu bydliště, učí se bezpečně v tomto světě pohybovat (dopravní výchova).

Lidé kolem nás – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti i východisko budoucnosti.

Lidé a čas – učí se orientovat v dějích a časech. Začínají se zajímat o minulost, kulturní bohatství regionu i celé země. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání, získávání a třídění informací z dostupných zdrojů.

Rozmanitost přírody – žáci se zaměří na rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Díky praktickému zkoumání okolní přírody i nalezených informací se učí hledat důkazy o proměnlivosti přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu, přemýšlí, jak ji zachránit.

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají sebe jako živou bytost. Všímají si, jak se člověk vyvíjí a mění od narození po dospělost a stáří. Získávají prvotní poznatky o zdraví a nemocech, o prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

V rámci tohoto předmětu se zapojují do projektu Zdravé zuby.

Zařazená průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní a Environmentální výchova.

Strategie naplňování klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace podle zadaných kritérií, propojuje je a efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, posuzuje a snaží se vyvodit z nich závěr k budoucímu využití
- používá zavedené termíny, uvádí poznatky do souvislostí a postupně si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy tím, že učitel reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění, učí žáky rozeznat a odlišit podstatné informace od méně podstatných

Kompetence k řešení problémů

- žák si upevňuje účelné postupy rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících jeho zdraví
- využívá různé informační zdroje

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

popisuje problémové situace ve škole, v rodině, v partě kamarádů, promýšlí způsob
jejich řešení tím, že učitel při řešení problémů vede žáky k rozpoznávání logických
postupů a podporuje samostatnou práci žáků s různými informačními zdroji

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- obhajuje svůj názor tím, že učitel učí žáky výstižně formulovat svůj názor a dává jim prostor k jeho obhájení či k jeho vyvrácení

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje s ostatními, je tolerantní a vstřícný, oceňuje poznatky a zkušenosti jiných
- je-li třeba nabídne pomoc, případně o ni požádá
- je zdravě sebevědomý tím, že učitel zadává úkoly, vyžadující spolupráci a vede žáky k sebehodnocení podle jasně stanovených pravidel

Kompetence občanské

- žák se pokouší vcítit do situace ostatních lidí, odmítá hrubé zacházení, uvědomuje si nutnost postavit se zlu
- je si vědom svých práv a povinností ve škole
- chová se klidně a zodpovědně v krizových situacích
- respektuje a oceňuje naše národní tradice, kulturní a historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění v obci
- uvědomuje si environmentální problémy, přemýšlí o nápravě tím, že učitel hovoří s žáky o hrozbě násilí, o důsledcích lhostejnosti
- nacvičuje klidné a rozhodné chování v krizových situacích (požár, evakuace, přivolání pomoci)
- zachovává tradice (Vánoce, Velikonoce,...)
- třídí s dětmi papír a plasty přímo ve škole

Kompetence pracovní

• žák experimentuje s rozmanitými přírodninami, pomůckami, jednoduchými nástroji tím, že učitel umožňuje žákům manipulovat s rozmanitými přírodninami, pomůckami, jednoduchými nástroji, při současném dodržování bezpečnostních pravidel

1. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 orientuje se ve škole a jejím nejbližším okolí rozliší nebezpečí na cestě domov – škola řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozliší přírodní a umělé prvky ve svém nejbližším okolí vypráví jasně a srozumitelně o svých zážitcích z vycházek 	Místo, kde žijeme • škola a její okolí ○ orientace ve škole a ve třídě ○ příprava do školy • cesta do školy a ze školy, bezpečnost, ostražitost vůči neznámým lidem, dopravní výchova • významné budovy v okolí domova a školy • krajina - pozorování	VDO č.13 Občan, občanská společnost a stát	Sexuální výchova
 pojmenuje členy rodiny, hovoří o nich, napodobí jejich role jmenuje a předvádí některá povolání a pracovní činnosti pomůže spolužákům, seznamuje se s režimem školy dodržuje pravidla školního řádu 	Lidé kolem nás rodina cilenové a jejich role příbuzenské vztahy zivot rodiny soužití lidí povolání Kolní řád práva a povinnosti žáků koly chování spolužáků vlastnosti lidí pravidla slušného chování právo a spravedlnost	OSV č. 1 Rozvoj scho poznávání č. 2 Sebepoznáni č.3 Seberegulace sebeorganizace č.4 Psychohygie č.6 Poznávání lid výchova č.8 Komunikace č.10 Řešení prob rozhodovací dov č.11 Hodnoty,po praktická etika VDO č.12 Občanská sj škola	í a sebepojetí e a na dí ,sexuální olémů a vednosti ostoje,
 používá termíny včera, dnes a zítra, názvy ročních období a dnů v týdnu, měsíce vypráví o zvycích a tradicích své rodiny najde historické a kulturní památky v okolí školy 	 Lidé a čas orientace v čase režim dne rok, roční období, měsíc, týden, den, části dne, hodina kalendář současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby zvyky a tradice, svátky památky v okolí školy 	MKV č.19 Kulturní diference č.23 Princip sociálního smíru a solidarity	

 pozoruje viditelné proměny během čtyř ročních období rozliší den a noc pojmenuje věci kolem nás popíše základní části rostliny, určí základní podmínky pro život rostlin, rozliší dané rostliny vyjmenuje základní části těla určených savců a ptáků 	Rozmanitost přírody příroda a její proměny během roku roční období, den, části dne reakce rostlin,živočichů,člověka předměty denní potřeby nejrozšířenější rostliny a živočichové stavba těla rostlin a živočichů stromy listnaté a jehličnaté příklady léčivých rostlin a hub	EV č.25 Základní podmínky života č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí č.27 Vztah člověka k prostředí	
 porovná chování živočichů v závislosti na ročním období dodržuje pravidla správného chování v přírodě 	 zahrada, les, pole, sad pravidla chování v přírodě počasí třídění odpadu 		
 dodržuje základní hygienické návyky i režim dne nepoškozuje své zdraví rozliší základní části lidského těla neohrožuje ostatní na zdraví uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu vybere bezpečné místo pro hry chová se obezřetně k cizím lidem odmítne jemu nepříjemnou komunikaci popřípadě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, řekne důležitá telefonní čísla, nezneužije je reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	 Člověk a jeho zdraví péče o zdraví, zdravá výživa denní režim pitný režim pohyb, zdravá strava osobní hygiena + péče o chrup očkování nemoc drobná poranění ochrana před úrazem protidrogová prevence lidské tělo základní části osobní bezpečí riziková prostředí krizové situace situace hromad.ohrožení 		Sexuální výchova Sexuální výchova Sexuální výchova

2. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 orientuje se v okolí bydliště a školy, rozliší rizika na cestě do školy řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě vyhledá a pojmenuje změny v nejbližším okolí bydliště a školy rozliší přírodní a umělé prvky v okolí svého bydliště, vyjádří svůj názor vypráví o svých zážitcích jasně a srozumitelně 	Místo, kde žijeme domov, adresa škola, organizace škol.života obec název, velikost některé ulice, blízké okolí změny v obci vlast cestování dopravní výchova	VDO č.13 Občan, občanská společnost a stát	
 popisuje a porovnává role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi pojmenuje profesi svých rodičů rozliší nejrozšířenější činnosti lidí rozliší vhodné a nevhodné chování pomáhá spolužákům 	Lidé kolem nás • rodina, širší příbuzenské vztahy ○ život rodiny ○ zaměstnání členů rodiny a jejich povinnosti, zájmy, rodinné oslavy • Vánoce, Nový rok, Velikonoce • řemesla - příklady • chování lidí, příklady vhodného a nevhodného chování • soužití lidí, mezilidské vztahy, pomoc slabým a handicapovaným, soucit, láska, nenávist, úcta k ženě, ke stáří, rozdílnost věku a pohlaví • komunikace mezi lidmi, společenské chování • školní řád	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání č.2 Sebepoznání a sebepojetí č.3 Seberegulace a sebeorganizace č.4 Psychohygiena č.6 Poznávání lidí č.8 Komunikace č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti č.11 Hodnoty, postoje,praktická etika VDO č.12 Občanská společnost a škola	Sexuální výchova Sexuální výchova Sexuální výchova
 určuje čas v celých hodinách rozliší a prakticky využívá časové jednotky rozliší roční období, měsíce, dny v týdnu 	Lidé a čas • kalendář, rok, měsíc, týden, den, hodina,minuta • vycházky do okolí školy	MKV č.19 Kulturní diference č.23 Princip sociálního smíru a solidarity	

 najde kulturní a historické památky v okolí svého bydliště vyhledává v knihách i doma předměty doby minulé 	 historické objekty porovnává změny život dříve a dnes 		
 určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků uvede příklady organismů ve známé lokalitě pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě během roku provádí jednoduché pokusy, pozoruje, rozšiřuje a upevňuje si poznatky o rostlinách pozná dané rostliny ve známé lokalitě opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích popíše jednotlivé části těla rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období třídí živočichy na domácí a volně žijící zná jejich význam pro člověka dodržuje pravidla správného chování 	 Rozmanitost přírody • živočichové a rostliny ○ rozmanitost, stavba těla, přizpůsobení prostředí a ročnímu období ○ domácí a volně žijící živočichové, savci, ptáci ○ rostl. pěstované a planě rostoucí • stromy, keře, byliny, houby • rostl.pokojové, jarní, léčivé • ovoce, zelenina, plody • sad, zahrada, statek, les • počasí, kalendář přírody 	EV č.24 Ekosystémy č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 v přírodě aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí 	 krajina, zásahy člověka v krajině, pravidla chování péče člověka o životní prostředí 		
 zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví dodržuje základní hygienické návyky orientuje se v režimu dne, rozliší práci a odpočinek shromáždí a porovná 	Člověk a jeho zdraví nebezpečí v domácnosti zimní sporty prevence o zdravý životní styl o režim dne o hygiena o preventivní prohlídky		Sexuální výchova

3. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec(město) do Středočeského kraje a k nejbližším obslužným centrům (Neratovice, Mělník, Brandýs nad Labem) popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	 Místo, kde žijeme název obce, poloha v krajině, směry do sousedních obcí význačné orientační body hlavní komunikační síť významná místa v obci jednoduché orientační náčrtky krajina v okolí obce o typ, využití 	VDO č.13 Občan, občanská společnost a stát EV č. 24 Ekosystémy, č. 27 Vztah člověka k prostředí	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	 zásahy člověka do krajiny orientace v krajině podle kompasu přírod.úkazů 		
 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi dodržuje pravidla pro soužití v rodině, ve škole pojmenuje nejčastější problémy dítěte žijícího jen s jedním rodičem odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. 	Lidé kolem nás rodina sirší okruh příbuzenských vztahů funkce rodiny, rodinné prostředí práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí mezilidské vztahy a komunikace zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti lidská solidarita chování lidí kladné a záporné vlastnosti	OSV č.6 Poznávání lidí č.7 Mezilidské vztahy MKV č.20 Lidské vztahy MKV č. 23 Princip sociálního smíru a solidarity VDO č.13 Občan, občanská společnost a škola EGS č. 17 Objevujeme Evropu a svět	Sexuální výchova

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	 pravidla slušného chování národnostní menšiny cizinci základní lidská práva, práva dítěte kultura podoby a projevy věci a činnosti kolem nás + tvořivost přírodniny a lidské výtvory hospodářský život technika a informační technika 		Sexuální výchova
 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost 	 Lidé a čas časová osa stavební památky, významné osobnosti, některé zlomové historické a kulturní události místa, v němž žije pověsti a báje regionu, zvyky, tradice práce lidí dříve a dnes ochrana památek aktivní využití volného času 	EV č.25 Základní podmínky života č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a 	 Rozmanitost přírody přírodniny a lidské výtvory vlastnosti látek měření – čas, teplota, hmotnost, objem - pokusy neživá příroda nerosty, horniny, půda, uhlí, ropa, zemní plyn voda, pitná voda, oběh vody v přírodě 		

rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	 živá příroda projevy života rostliny – stavba těla, druhy stonků houby živočichové – jejich třídění člověk - části těla, důležité orgány pozorování přírody během čtyř ročních období ochrana přírody 		
 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí lidského těla; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci,která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	Člověk a jeho zdraví hygiena a prevence zdravý život.styl první pomoc lékárnička dopravní výchova tísňové volání protidrogová prevence Linka bezpečí ochrana za mimořádných událostí	OSV č.3 Seberegulace a sebeorganizace č.4 Psychohygiena MV č.32 Fungování a vliv médií ve společnosti	Sexuální výchova

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Předmět přírodověda se vyučuje ve 4.ročníku 1hodinu(2 hodiny - v druhém pololetí) týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Předmět je členěn do 5 tematických celků:

Místo, kde žijeme – žáci poznávají okolní přírodu, živočichy a rostliny regionu, přírodní zajímavosti, vztahy a souvislosti. Praktickými činnostmi a úkoly si postupně vytvářejí kladný vztah k přírodě.

Lidé kolem nás – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Přemýšlejí o problémech konzumní společnosti, o globálních problémech životního prostředí.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v čase, v kalendáři, objevuje se letopočet, plánují si režim dne.

Rozmanitost přírody – hovoří o Zemi jako planetě sluneční soustavy. Seznamují se s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody, rostlin, hub, živočichů. Vyjmenují znaky života, životní potřeby a podmínky. Hovoří o rovnováze v přírodě, o vlivu lidského konání na přírodu, o možnostech ochrany přírody a životního prostředí. Učí se třídit odpady. Vyhledávají informace o živelných pohromách či ekologických katastrofách.

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají své tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce. Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy. Učí se pečovat o své zdraví, poskytnou první pomoc, předcházet úrazům a nehodám. Nacvičují chování pro situace hromadného ohrožení.

V rámci tohoto předmětu se zapojují do projektu **Zdravé zuby.**

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní a Environmentální výchova. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák používá nabídnuté učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- získává informace o přírodě, učí se ji pozorovat, pozorování zaznamenávat a výsledky hodnotit

Kompetence k řešení problémů

- žák díky učitelem vhodně zvoleným metodám dochází k objevům, řešením a závěrům sám
- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák používá správnou terminologii
- v osvojovaných tématech si rozšiřuje slovní zásobu, používá ji ve vlastních mluvených i psaných názorech, hodnoceních, shrnutích
- učí se logicky shrnout a vyjádřit výsledky svého pozorování, učí se je obhájit a zároveň korigovat s názory ostatních

Kompetence sociální a personální

 žák se učí pracovat v týmu, neváhá spolupracovat s druhými a hledat řešení daného problému

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence občanské

- žák si postupně buduje ohleduplný vztah k přírodě
- dodržuje pravidla slušného chování
- poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, učí se bezkonfliktní komunikaci, učí se ochránit své vlastní zdraví i zdraví ostatních
- učí se vzdorovat šikaně a rasismu

Kompetence pracovní

- žák pozoruje, manipuluje, experimentuje
- bezpečně zachází s pomůckami a technikou
- utváří si základní pracovní návyky

4. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti třídění látek změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, magnetická síla - voda a vzduch - nerosty, horniny a půda některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	EV Č. 24 Ekosystémy EV Č.25 Základní podmínky života EV Č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	 rovnováha v přírodě význam, vzájemné vztahy mezi organismy,základní společenstva- les,louka, pole,ve vodě a jejím okolí u lidských obydlí 	Č.27 Vztah člověka k protředí	
Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Rostliny, vzduch, voda, půda		
Žák porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech	Rostliny,houby, živočichové, znaky života Životní potřeby a projevy,průběh a způsob života, stavba těla – kočka, pes		
Žák	 ohleduplné chování 		

zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	k přírodě a ochrana přírody ochrana a tvorba životního prostředí ochrana rostlin a živočichů rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Místo, kde žijeme	
Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody	 okolní krajina rostliny, živočichové působení lidí na krajinu 	
Žák rozlišuje etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - vývoj jedince - péče o zdraví - denní režim - výživa a zdraví - výběr a způsob uchování potravy - vodná skladba stravy - pitný režim - pohybový režim - osobní a duševní hygiena - nemoc, úraz - úrazová zábrana - reklamní vlivy - brutalita a jiné formy	OSV č.2 sebepoznání a sebepojetí OSV č.3 seberegulace a sebeorganizace MV č.31 fungování a vliv médií ve společnosti
Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	 bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní pásy) 	
Žák Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista		

5. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Rozmanitost přírody Vesmír a Země - sluneční soustava, zemská přitažlivost, den a noc, roční období	EV Č.24 Ekosystémy	
Žák Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Životní podmínky - rozmanitost podmínek	EV Č.25 Základní podmínky života EV Č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Žák Třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění přírodnin - rostliny - živočichové	EV Č.27 Vztah člověka k prostředí	
Žák Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ochrana rostlin a živočichů - botanické zahrady - Zoo - Živelné a ekologické katastrofy - Chráněné krajinné oblasti, národní parky		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák využívá poznatků o lidském tělě k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Žák ošetří drobná poranění a zajistí	Lidské tělo - Životní potřeby a projevy - Péče o zdraví, zdravá výživa - Základní stavba a funkce - Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - Základy lidské reprodukce	OSV č.2 Sebepoznán í a sebepojetí	
Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových	 První pomoc Odmítání návykových 	OSV č.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
látek Žák	látek	OSV č.8 Komunikac e	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	 Osobní bezpečí Krizové situace(šikana, týrání, sexuální zneužívání) Služby odborné pomoci 	OSV č.4 Psychohygi ena OSV č.7 Mezilidské vztahy	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda zařazujeme do 4. a 5. ročníku. Časová dotace – 2 hodiny (1 hodina – druhé pololetí) týdně pro 4.ročník, 2 hodiny týdně pro pátý ročník.

Předmět formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu. Přináší základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Seznamuje s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin.

Učivo je rozčleněno do tří tematických celků.

Místo, kde žijeme – žák se učí pracovat s mapou regionu, vlasti, Evropy. Třídí si poznatky ze svých cest. Chápe organizaci života ve společnosti. Utváří si své národní cítění.

Lidé kolem nás – žáci poznávají svá práva a povinnosti, seznamují se s historií regionu i své vlasti. Všímají si mezilidských vztahů – pomoc, tolerance, solidarita,úcta,...

Lidé a čas – žáci se učí orientovat ve zlomových událostech z historie, ale i současnosti regionu i své vlasti.

Zařazená průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

zák při řešení problémových úloh využívá informace z různých zdrojů tím, že učitel zadává úkoly, kde záci kombinují informace z různých zdrojů, reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění

Kompetence k řešení problémů

Žák využívá časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti, žák odpovídá na problémové otázky, sám se je učí i formulovat a diskutovat o nich tím, že učitel podporuje individuální práci žáků s internetem a encyklopediemi, zadává úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost

Kompetence komunikativní

žák se vyjadřuje logicky správně, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, map, značek přemýšlí o nich, tvořivě na ně reaguje a využívá jich pro svůj rozvoj, ověřuje si je tím, že učitel pracuje s různými typy textů a záznamů, učí žáky tyto texty rozpoznávat, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje v týmu, vytváří nebo alespoň respektuje pravidla práce malého týmu, osmělí se požádat o pomoc, či ji sám poskytne, rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy tím, že učitel seznamuje žáky s pravidly soužití ve škole i mimo ni a vede je k jejich dodržování vede žáky k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel hodnocení

Kompetence občanské

žák respektuje, chrání a ocení naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k svému regionu, vlasti, státním symbolům, zajímá se o vztah ČR a ostatních evropských států tím, že učitel diskutuje se žáky o právech a povinnostech dětí v rodině, ve škole, ve společnosti, učí žáky hrdosti na předky a odpovědnosti k budoucím generacím

Kompetence pracovní

žák porovnává práci lidí v současnosti a minulosti, plánuje si své úkoly a plnění povinností tím, že učitel poskytuje žákům různé zdroje informací a studijních materiálů, učí žáky třídit informace

4. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a okolí určuje světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje náčrty, plány, základní typy map vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	 Místo. kde žijeme mapy obecně zeměpisné a tematické obsah grafika vysvětlivky regiony ČR – Praha a vybrané oblasti zemský povrch vodstvo na pevnině rozšíření půd, rostlin a živočichů vztah člověk - krajina životní prostředí 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání	
 rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce 	 naše vlast domov krajina, národ základy státního zřízení a politického systému státní správa a samospráva státní symboly armáda ČR 		
 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi 	Lidé kolem nás soužití lidí mezilidské vztahy komunikace pomoc nemocným a slabým chování lidí	VDO č.12 Občanská společnost a škola č.13 Občan,, občanská společnost a stát č.15 Princip	
 vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití 	o vlastnosti lidí	demokracie jako formy	

 ve škole mezi dívkami a chlapci v rodině v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	 pravidla slušného chování etické zásady zvládání vlastní emocionality předcházení konfliktům právo a spravedlnost základní lidská práva práva dítěte práva a povinnosti žáka protiprávní jednání právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot, včetně nároku na reklamaci 	vlády a způsobu rozhodování MKV č.20Lidské vztahy č.21 Etnický původ
 pracuje s časovými údaji rozeznává současné a minulé orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	Lidé a čas orientace v čase příchod Slovanů báje, mýty, pověsti Sámova říše Velkomoravská říše Přemyslovci Lucemburkové Husité Habsburkové	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5. ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest porovná způsob života a přírodu v ČR a v jiných zemích 	 Místo. kde žijeme mapy obecně zeměpisné a tematické Evropa a svět <ul> kontinenty významné evropské státy EU cestování 	OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání EGS č.17 Objevujeme Evropu a svět č.18 Jsme Evropané	
 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi obhájí a zdůvodní své názory, připustí svůj omyl dohodne se na společném postupu řešení orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdaj, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	Lidé kolem nás soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace obchod, firmy politické strany, církve, zájmové spolky, národnostní menšiny pomoc nemocným, sociálně slabým společný evropský dům chování lidí pravidla sluš. chování principy demokracie vlastnictví soukromé, veřejné osobní, společné hmotný a nehmotný majetek rozpočet domácnosti hotovostní a bezhotovostní platby banka, úspory, půjčky	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV č.20 Lidské vztahy č.21 Etnický původ	

 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	 korupce obchod, firmy kultura podoby a projevy instituce masová kultura subkultura základní globální problémy sociální nesnášenlivost životního prostředí konzumní společnosti
 pracuje s časovými údaji využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy rozeznává současné a minulé orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	Lidé a čas

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.5. Umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět hudební výchova je na prvním stupni zařazen do 1.- 5.ročníku 1 hodinu týdně.

Tento předmět si na prvním stupni klade za cíl vzbudit v žácích zájem o hudbu a rozvíjet jejich hudební schopnosti a dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Dává dětem prostor pro jejich tvořivost, aktivitu i vlastní experimentování.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

 žák poznává smysl a cíl učení, vytváří si pozitivní vztah k učení tak, že učitel seznamuje žáky se základními dovednostmi a návyky v jednotlivých oblastech hudebních činností a jde jim příkladem

Kompetence k řešení problémů

• žák se nenechá odradit počátečním nezdarem, protože učitel citlivě pomáhá žákům najít a odstranit příčiny neúspěchu a vede je k rozvoji hudebních dovedností

Kompetence komunikativní

• žák se učí dialogu se spolužáky i učitelem, učí se rozumět a používat komunikační prostředky hudby tak, že učitel žáky seznamuje s notovým zápisem a učí je s ním pracovat, pomáhá jim porozumět tomu, že hudba může být poselstvím

Kompetence sociální a personální

• žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, na základě ohleduplnosti a úcty k ostatním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, učitel připravuje práci tak, aby žákům umožnil zažít pocit vlastní důležitosti, potřebnosti, sebedůvěry a sounáležitosti

Kompetence občanské

• žák chápe, respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, je učitelem veden k poznávání, pochopení, udržení a dalšímu předávání našeho kulturního dědictví např. prostřednictvím vystoupení, návštěvy koncertů atd.

Kompetence pracovní

• žák si osvojuje základní hygienické a pracovní návyky tak, že je učitelem seznamován se základy hlasové hygieny, učí se správnému držení těla během hudebních činností a nakládání se svým hlasovým fondem

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	 postupně si osvojit správné pěvecké návyky vhodné a oblíbené písně zpívat sborově, ve skupince, sólově pěvecky realizovat jednoduchou melodii 	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	 slovně, pěvecky, instrumentálně i pohybově rozlišovat hudební kontrasty 		
 žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	 reagovat pohybem na hudbu 		
 žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů a rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby žák v ukázce rozpozná některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 	 rozdíly mezi hudbou slavnostní a populární vybrané poslechové skladby 	EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá č. 17 Objevujeme Evropu a svět MKV č.19 Kulturní diference č.22 Multikulturalita	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	 pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu pěvecky realizovat jednoduchou melodii 		
reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje tempo, dynamiku a směr melodie	 hudební rytmus, intonace, vokální improvizace, hudební hry slovně, pěvecky, instrumentálně i pohybově rozlišovat hudební kontrasty reagovat pohybem na 		
 žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	 používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře 	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
 žák rozlišuje jednotlivě kvalitu tónů a rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby žák v ukázce pozná některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 	 vybrané poslechové skladby hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka 	EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá č. 17 Objevujeme Evropu a svět MKV č.19 Kulturní diference č.22 Multikulturalita	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	 pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv hudební rytmus, intonace, vokální improvizace, hudební hry pěvecky realizovat složitější melodii 		
 reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie žák využívá jednoduché hudební nástroje 	 slovně, pěvecky, instrumentálně i pohybově rozlišovat hudební kontrasty pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby používá jednoduché hudební nástroje 	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
 k doprovodné hře žák rozlišuje jednotlivě kvalitu tónů a rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální vyjádří slovem, kresbou, 	 z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace a stylizace kvality tónů - délka, síla, barva, výška lidský hlas a hudební nástroj rytmus, melodie, pohyb melodie, zvukomalba 		
pohybem zážitek z poslechu		EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá č. 17 Objevujeme Evropu a svět MKV č.19 Kulturní diference č.22 Multikulturalita	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	 základy správných pěveckých návyků vhodné písně v různých formách interpretace 		
 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hudbou) jednoduchou melodii či píseň využívá podle svých schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k 	 kontrasty v hudbě vyjádřit slovně, pěvecky, instrumentálně reagovat pohybem na hudbu hry a jednoduché reprodukce 	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
reprodukci jednoduchých motivů rozlišuje takt, dynamiku a výšku not	 pěvecky, graficky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii 2/4, 3/4 a 4/4 takt s celými, půlovými, čtvrťovými a osminovými notami a pomlkami 	EGS č.16 Evropa	
 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků upozorní na tempové, dynamické i zřetelné harmonizační změny 	 poslech – kvalita tónů, souzvuk, hudeb.výraz. prostředky, hudba vokální,instrumentál., vokálně instrumentál. hudební styly a žánry interpretace hudby dvojhlas a vícehlas 	a svět nás zajímá č. 17 Objevujeme Evropu a svět MKV č.19 Kulturní diference č.22 Multikulturalita	
 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků individuálně se pokusí o pohybové improvizace 	 hry a jednoduché reprodukce hudební a taneční hry lidové tance 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	 základy správných pěveckých návyků vhodné písně v různých formách interpretace dvojhlas a vícehlas 	OCW 7	
 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hudbou) jednoduchou melodii či píseň využívá podle svých schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry, dohry a provádí elementární hudební improvizace 	 reagovat pohybem na hudbu pěvecky, graficky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii 	OSV č.7 Mezilidské vztahy č.8 Komunikace	
 orientuje se v zápise jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné 	 2/4, 3/4 a 4/4 takt s celými, půlovými, čtvrťovými a osminovými notami a pomlkami hry a jednoduché reprodukce tvorba předeher, meziher, doher jednoduchý doprovod 	EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá č. 17 Objevujeme Evropu a svět MKV č.19 Kulturní diference č.22 Multikulturalita	
 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků individuálně se pokusí o pohybové improvizace 	 hudební a taneční hry taktování poslech – kvalita tónů, souzvuk, hudební výrazové prostředky lidové tance pohybová improvizace s využitím tanečních kroků hudební styly a žánry interpretace hudby 	Muntkunturanta	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1.- 5.ročníku s 1 až 2 hodinovou dotací .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje s primárními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání.

Tento předmět je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Realizují se v něm tato průřezová témata: *Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální a Mediální výchova.*

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák samostatně pozoruje a vnímá realitu, řeší výtvarné problémy
- aktivně hledá vizuálně obrazné vyjádření
- využívá poznatky v navazujících výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření tím, že
- učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků a prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence k řešení problémů

- žák tvořivě přistupuje k řešení výtvarných úkolů
- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj
- využívá získaná poznání při vlastní tvorbě tím, že učitel motivuje žáky k samostatnému objevování

Kompetence komunikativní

- žák se zapojuje do diskuse
- respektuje názory jiných
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- obohacuje si slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti tím, že učitel vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- žák umí tvořivě pracovat ve skupině
- nevyhýbá se kolegiální pomoci
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu tím, že učitel řídí a regulujeme práci ve skupině, zdůrazňuje úlohu jednotlivce pro celkový výsledek týmu, vede žáky k sebehodnocení a nechá zažít žákům pocit úspěchu

Kompetence občanské

- žák chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí
- formuje svůj postoj k výtvarným dílům tím, že učitel zachovává tradice a objevuje se žáky kulturu jiných národů

Kompetence pracovní

- žák užívá samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- užívá návyky a znalostí v další praxi tím, že učitel vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce

1. ročník – 1. období

Zvládne malbu vodovými barvami, temperami správně míchá barvy • malba smyslo • teorie l	Jčivo rozvíjení vé citlivosti parvy základní a doplňkové	Průřezová témata VDO č.12 Občanská společnost a škola EGS č.16 Evropa a svět	Poznámky
správně míchá barvy zvládne prostorovou techniku, teorie l barvy	oarvy základní a	EGS č.16 Evropa a svět	
zvládne prostorovou techniku, barvy	základní a	č.16 Evropa a svět	
rozfoukávání barev	doplňkové		
		nás zajímá EV	
rozliší barvy teplé a studené dovede používat různé druhy		č.24 Ekosystémy	
štětců podle potřeby		č.27 Vztah člověka	
rozpozná a pojmenuje prvky		k prostředí MV	
vizuálně obrazného vyjádření		č.28 Kritické čtení a	
(barvy, objekty, tvary)		vnímání mediálních sdělení	
kreslí měkkým materiálem, • kresba rozvíje		Sacrem	
102/13	ní smyslové citlivosti		
	vé vlastnosti		
	inie tvaru		
	kombinace v		
	ološe		
	dání objektu do celku		
	ní velikosti		
modeluje z plastelíny, tvaruje			
	y plastického		
vyjádř			
	a vztahy zrakového		
	vnímání		
	c vnímání		
	ostatními		
1 '/1	smysly		
uaisi v	ýtvarné		
teelini	ty, motivace né na fantazii		
nozná známá ilustraca II			
pozná známé ilustrace H. Zmatlíkové	V' 1V. 1 /		
v tvorbě se projevuje na základě knihy	oři dětské		
vlastní zkušenosti (citového			
prožitku, vnímání pomocí			
sluchových, hmatových, zrakových vjemů)			
Ziakovyon vjoina)			

2. ročník – 1.období

Učivo	Průřezová témata	Poznámky
malba rozvíjení myslová citlivosti	VDO č.12 Občanská	
_	společnost a škola	
_	EGS	
_		
<u> </u>	EV	
	č.24 Ekosystémy	
	MV	
	č.28 Kritické čtení a	
	realizačním týmu	
3 3		
_		
5 5		
-		
do celku		
vnímání velikosti		
 techniky plastického 		
vyjádření		
reflexe a vztahy		
založené na		
fantazii		
ilustrátoři dětské		
knihy		
1 0		
	 malba rozvíjení smyslové citlivosti teorie barvy barvy základní a doplňkové teplé a studené kresba rozvíjení smyslové citlivosti výrazové vlastnosti linie tvaru jejich kombinace v ploše uspořádání objektu do celku vnímání velikosti techniky plastického vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání k vnímání smysly výtvarné techniky, motivace založené na fantazii ilustrátoři dětské 	 malba rozvíjení smyslové citlivosti teorie barvy barvy základní a doplňkové teplé a studené kresba rozvíjení smyslové citlivosti výrazové vlastnosti linie tvaru jejich kombinace v ploše uspořádání objektu do celku vnímání velikosti techniky plastického vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání smysly výtvarné techniky, motivace založené na fantazii ilustrátoři dětské knihy utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných

3.ročník – 1.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
maluje vodovými barvami, temperami, voskovkami, suchým pastelem, mastným pastelem míchá správně barvy zvládne prostorovou techniku, rozfoukávání barev rozliší barvy teplé a studené dovede používat různé druhy štětců podle potřeby rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) kreslí měkkým materiálem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem	 malba rozvíjení smyslové citlivosti teorie barvy barvy základní a doplňkové teplé a studené výrazové vlastnosti barev kombinace barev Goethův kruh kresba rozvíjení smyslové citlivosti výrazové vlastnosti linie tvaru 	Průřezová témata VDO č.12 Občanská společnost a škola EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá EV č.24 Ekosystémy č.27 Vztah člověka k prostředí MV č.28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení č. 34 Práce v realizačním týmu	Poznamky
modeluje z plastelíny, moduritu, samotuhnoucí hmoty, tvaruje papír	jejich kombinace v ploše uspořádání objektu do celku vnímání velikosti • techniky plastického vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		
vytvoří koláž, frotáž výtvarně zpracuje přírodní materiál nalepuje dotváří	další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii		
tisk, otisk pozná známé ilustrace J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové v tvorbě se projevuje na základě zkušenosti (citového prožitku,	ilustrátoři dětské knihy		
vnímání pomocí sluchových, hmatových, zrakových vjemů) komunikuje na základě vlastní zkušenosti, do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	 utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby 		

4. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
prohloubí si a zdokonalí techniky	• malba		
malby z předchozích ročníků	hra s barvou		
zvládne rozlévání barev,	emocionální malba	EV × 24 Elegazatómas	
kombinaci různých technik	míchání barev	č.24 Ekosystémy č.25 Základní	
barevně vyjádří své pocity,	Goethův barevný kruh	podmínky života	
nálady pojmenuje	ověření komunikace	č.26 Lidské aktivity	
porovná světlostní poměry,	osobní postoj	a problémy	
barevné kontrasty, proporční	v komunikaci	životního prostředí	
vztahy	proměny komunikačního	č.27 Vztah člověka k prostředí	
komunikuje o obsahu svých děl	obsahu	k prosucui	
prohloubí si a zdokonalí techniky	záměry tvorby a proměny		
kresby z předchozích ročníků	obsahu vlastních děl	MKV	
kresbou vystihne tvar	kresba	č.19 Kulturní	
zvládne obtížnější práce s linií	výrazové vlastnosti	diference	
užívá a kombinuje prvky	linie	č.20 Lidské vztahy č.21 Etnický původ	
obrazného vyjádření v	kompozice v ploše	5.21 Ediloky puvod	
plošném vyjádření a	Kresba různým		
uspořádání prvků	materiálem	MV	
cíleně projevuje vlastní životní	(pero, tuš,	č.30 Stavba	
zkušenosti v návaznosti na	dřívko a tuš,	mediálních sdělení	
komunikaci	rudka, uhel)		
rozezná grafické techniky	ruuka, unci)		
zobrazuje svoji fantazii a životní	grafické techniky		
zkušenosti	tisk z koláže, ze		
hledá a nalézá vhodné prostředky	šablon		
pro svá vyjádření nových	otisk		
prožitků	vosková technika		
prohloubí si znalosti	voskova teeminka		
z předchozích ročníků	• toobniky plastiakába		
získává cit pro prostorové	 techniky plastického vyjadřování 		
ztvárnění zkušenosti získané			
pohybem a hmatem	modelování z papíru,		
výtvarně zpracovává přírodní	z hlíny frotáž		
materiály	HOtaL		
pozná ilustrace dalších známých			
ilustrátorů – J.Čapka,	• ilustrátoři dětaltá		
A.Borna	• ilustrátoři dětské		
vytvoří si škálu obrazně	knihy		
vizuálních elementů k			
vyjádření osobitého přístupu			
k realitě			
porovnává různé interpretace a			
přistupuje k nim jako ke			
zdroji inspirace			
zvládá základy počítačové			
grafiky	 počítačová grafika 		
granky			

5. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
prohloubí si a zdokonalí techniky	• malba		
malby z předešlých ročníků	hra s barvou	EV	
maluje stěrkou, zvládne	emocionální malba	č.24 Ekosystémy	
rozlévání barev, kombinaci	míchání barev	č.25 Základní	
různých technik	Goethův barevný kruh	podmínky života	
barevně vyjádří své pocity,	ověření komunikace	č.26 Lidské aktivity	
nálady pojmenuje	osobní postoj	a problémy životního prostředí	
porovná světlostní poměry,	v komunikaci	č.27 Vztah člověka	
barevné kontrasty, proporční	proměny komunikačního	k prostředí	
vztahy	obsahu	•	
komunikuje o obsahu svých děl	záměry tvorby a proměny	N ATTENT	
	obsahu vlastních děl	MKV č.19 Kulturní	
prohloubí si a zdokonalí techniky	kresba	diference	
kresby z předešlých ročníků	výrazové vlastnosti	č.20 Lidské vztahy	
kresbou vystihne tvar, strukturu	linie	č.21 Etnický původ	
materiálu	kompozice v ploše		
zvládne obtížnější práce s linií	Kresba různým	MV	
užívá a kombinuje prvky	materiálem	č.30 Stavba	
obrazného vyjádření v	(pero, tuš,	mediálních sdělení	
plošném vyjádření a	dřívko a tuš,		
uspořádání prvků	rudka, uhel)		
cíleně projevuje vlastní životní			
zkušenosti v návaznosti na			
komunikaci			
rozezná grafické techniky	grafické techniky		
zobrazuje svoji fantazii a životní	tisk z koláže, ze		
zkušenosti	šablon		
hledá a nalézá vhodné prostředky	otisk		
pro svá vyjádření nových	vosková technika		
prožitků	• techniky plastického		
získává cit pro prostorové	vyjadřování		
ztvárnění zkušenosti získané	modelování z papíru,		
pohybem a hmatem	z hlíny, ze		
výtvarně zpracovává přírodní materiály	sádry, z drátů		
pozná ilustrace dalších známých	frotáž		
ilustrátorů – J. Trnky, R.	základy ikebany		
Pilaře	• ilustrátoři dětské		
vytvoří si škálu obrazně	knihy		
vizuálních elementů k			
vyjádření osobitého přístupu			
k realitě			
porovnává různé interpretace a			
přistupuje k nim jako ke zdroji			
inspirace	a nožítožová ovafila		
zvládá dokonaleji základy	 počítačová grafika 		
počítačové grafiky			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.6. Člověk a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět tělesná výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1. – 5. ročníku.

Tělesná výchova napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se chovat podle pravidel i v duchu fair- play. Velký důraz je kladen na zdravotní tělesnou výchovu, na koordinační a regenerační cvičení.

Očekávané výstupy předmětu jsou dosahovány dle možností žáků v průběhu pěti let a liší se pouze mírou nároků a zátěže. K naplnění lze využívat i místní přírodní podmínky a nabídky okolních sportovišť (např. cyklostezka -vhodná i pro kolečkové bruslení, zimní stadión atd.)

Ve 2. a 3. ročníku se součástí tělesné výchovy stává i **plavecký výcvik** ("Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně **40** vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy." výuku realizuje instruktor plaveckého výcviku), ve 4. ročníku **dopravní výchova.**

V 1. až 5. ročníku probíhají dvakrát ročně **činnosti v přírodě**, jejichž součástí je **Ochrana člověka za mimořádných událostí.**

K naplnění klíčových kompetencí přispěje i zařazení těchto průřezových témat: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní a Mediální výchova.*

* Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky."

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák je veden k sebehodnocení, k prožívání úspěchu
- ve vhodných případech realizuje své vlastní nápady, má prostor k tvořivosti
- ovládá základní komunikaci v tělesné výchově povely, signály, názvosloví
- učitel dodržuje režim žáků, délku a intenzitu pohybu
- užívá tělovýchovného názvosloví

Kompetence k řešení problémů

- žák organizuje a plánuje svou činnost
- učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost, zapojuje žáky do soutěží

Kompetence komunikativní

- žák si uvědomuje výhody bezpečné a přátelské komunikace se spolužáky
- vyjadřuje se slušně ve škole i mimo ni
- učitel užívá základní tělocvičné názvosloví, smluvená gesta, signály, při osvojených pohybových činnostech

Kompetence sociální a personální

• žák poznává výhody spolupráce a slušného chování

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- posiluje svou sebedůvěru a sebevědomí
- učitel dbá na dodržování pravidel her a soutěží
- vytváří varianty osvojených pohybových her

Kompetence občanské

- žák společně s ostatními vytváří kritéria hodnocení
- důsledně dbá na dodržování dohodnutých pravidel
- dle svých možností reprezentuje školu
- učitel propojuje činnosti související se zdravím, zdatností a výkonností

Kompetence pracovní

- žák respektuje pravidla pro správné a bezpečné užívání sportovišť, náčiní i nářadí
- zapojuje se do rozmanitých soutěží a tělovýchovných aktivit
- učitel organizuje nenáročné pohybové aktivity a soutěže
- propaguje zdravotně prospěšné činnosti

1. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Žák zvládá základní přípravu organizmu před pohybovou aktivitou seznámí se s protahovacími a napínacími cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti 	 Činnosti ovlivňující zdraví zásady hygieny pohybový režim délka a intenzita pohybu zdravotně zaměřené činnosti zásady správného držení těla dýchání relaxační cvičení bezpečnost při pohybových činnostech 	OSV č. 2 Sebepoznání a sebepojetí	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě i ve skupině	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ■ základy gymnastiky □ základní pojmy, názvy používaného nářadí a náčiní □ průpravná a kondiční cvičení □ cvičení na nářadí □ akrobacie – kotouly □ cvičení s hudbou ■ pohybové hry s různým		
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích seznamuje se se základními pravidly her, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo 	zaměřením základy atletiky rychlý běh vytrvalostní běh prokládaný chůzí souvislý podle úrovně žáků skok do dálky hod míčkem základy sportovních her manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním spolupráce ve hře turistika a pobyt v přírodě	OSV č. 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV č. 4 Psychohygiena OSV č. 8 Komunikace	

	<u>Činnosti podporující</u>	
	pohybové učení	
	 základní zásady 	
 seznamuje se se základn 	úmi komunikace,	
pokyny a povely k osvoj	ené jednání a chování při	
činnosti a její organizaci	různých činnostech ve	
	známém prostředí	
	přesun, chování v	
	dopravním prostředku,	
	ochrana přírody	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

2. ročník – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 žák uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech dbá na správné držení těla při různých činnostech seznamuje se s kompenzačními a relaxačními cviky spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti 	 Činnosti ovlivňující zdraví pohybový režim délka a intenzita pohybu zdravotně zaměřené činnosti zásady správného držení těla dýchání relaxační cvičení bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností základy gymnastiky o základní pojmy, 	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
zvládá v souladu s individuální předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě i ve skupině	názvy používaného nářadí a náčiní o průpravná a kondiční cvičení o cvičení na nářadí o akrobacie – kotouly o cvičení s hudbou – základy estetického pohybu pohybové hry s různým	SV č. 3 Seberegulace a sebeorganizace	
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích je schopen soutěžit v družstvu zná a dodržuje základní pravidla her uplatňuje jednání a chování fair play 	zaměřením základy atletiky rychlý běh běžecká ABC vytrvalostní běh prokládaný chůzí souvislý podle úrovně žáků skok do dálky hod míčkem základy sportovních her manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním spolupráce ve hře plavání - zákl.	OSV č. 4 Psychohygiena OSV č. 8 Komunikace	

		,	
	plavecký výcvik o turistika a pobyt v přírodě		
 reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti 	 Činnosti podporující pohybové učení základní zásady komunikace zásady jednání a chování – fair play 		
žák v souladu s individuálními předpoklady zvládá vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	 hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika) prvky sebezáchrany a bezpečnosti 		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

3. ročník – 1.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 žák uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím dbá na správné držení těla dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuální předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě i ve skupině 	 Činnosti ovlivňující zdraví pohybový režim délka a intenzita pohybu zdravotně zaměřené činnosti zásady správného držení těla dýchání relaxační cvičení bezpečnost při pohybových činnostech první pomoc v podmínkách tělesné výchovy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností základy gymnastiky základy gymnastiky základní pojmy, názvy používaného nářadí a náčiní průpravná a kondiční cvičení 	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	T OZNAMIKY
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích zdokonaluje svoji obratnost a pohotovost dohodne se na spolupráci v družstvu pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům 	cvičení na nářadí akrobacie – kotouly cvičení s hudbou – základy estetického pohybu pohybové hry s různým zaměřením základy atletiky rychlý běh 60m běžecká ABC vytrvalostní běh prokládaný chůzí souvislý podle úrovně žáků skok do dálky hod míčkem základy sportovních her manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním jednodušená	OSV č. 3 Seberegulace a sebeorganizace	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

4. ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 zvládá uplatnění tělesné hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí přiměřeně reaguje při úrazu spolužáka zvládá v souladu s osobnostními předpoklady zažité pohybové dovednosti 	 Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla průpravná, kompenzační a relaxační cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena a bezpečnost při tělesné výchovy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
 spoluvytváří varianty osvojených pohybových her zařazuje samostatně do pohybového režimu cvičení korigující pohyby reaguje na pokyny k provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti 	 pohybové hry základy sportovních her, míčové hry – pravidla různé zaměření využití netradičního náčiní základy gymnastiky základní pojmy a názvy použitého nářadí a náčiní základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení akrobacie kotouly vpřed, vzad a jejich modifikace stoj na rukou s dopomocí cvičení na nářadí průpravné úpoly přetahy a přetlaky rytmické a kondiční 	OSV č. 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV č. 4 Psychohygiena OSV č. 8 Komunikace	

pravidlům, adekvátně na ně reaguje • respektuje opačné pohlaví	cvičení cvičení s hudbou jednoduché tance — polkový krok základy atletiky základní pojmy, startovní povely způsoby měření a zaznamenávání výkonů běh 60 m vytrvalostní běh technika běhu
	 Činnosti podporující pohybové učení tělocvičné pojmy – komunikace v tělesné výchově seznámení s historií OH

5. ročník – 2.období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	• <u>Činnosti ovlivňující</u> <u>zdraví</u>		
 žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje a je schopen částečné pomoci při úrazu spolužáka zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti 	 hygiena a bezpečnost při tělesné výchově význam pohybu pro zdraví zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla průpravná, kompenzační a relaxační cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu první pomoc při úrazech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
 vytváří varianty osvojených pohybových her 	 pohybové hry základy sportovních her, míčové hry – pravidla různé zaměření využití netradičního 		
 projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení reaguje na pokyny k provedení pohybové činnosti 	 náčiní základy gymnastiky základní pojmy a názvy použitého nářadí a náčiní základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení akrobacie kotouly vpřed, vzad a jejich modifikace stoj na rukou s dopomocí cvičení na nářadí 	OSV č. 3 Seberegulace a sebeorganizace OSV č. 4 Psychohygiena	

 jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům, adekvátně na ně reaguje respektuje opačné pohlaví 	 průpravné úpoly přetahy a přetlaky rytmické a kondiční cvičení cvičení s hudbou jednoduché tance – polkový krok základy atletiky základní pojmy, startovní povely způsoby měření a zaznamenávání výkonů běh 60 m vytrvalostní běh technika běhu Činnosti podporující pohybové učení tělocvičné pojmy – komunikace v tělesné výchově významní sportovci ČR 	osv č. 8 Komunikace
---	--	------------------------

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.1.7. Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti

Pro předmět praktické činnosti je v 1.-5. ročníku vyčleněna 1 vyučovací hodina týdně.

Tento vyučovací předmět vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých výsledků, učí žáky orientaci v různých oborech lidské činnosti, vede je k osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k vytrvalosti a soustavnosti. Učí žáky chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, učí je dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci, vede je k poznání okolního světa. Tyto získávané dovednosti a poznatky se prolínají do všech tematických okruhů a žák jich má využívat v praktickém životě.

Vzdělávací obsah předmětu se na 1. stupni člení do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

K naplnění klíčových kompetencí přispěje i zařazení těchto průřezových témat. Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák hodnotí úspěšnost dosažení cíle
- využívá své individuální schopnosti tím, že učitel vede žáky k sebehodnocení, umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence k řešení problémů

- žák si ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- při řešení obdobných nebo nových problémových situací aplikuje osvědčené postupy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů tím, že učitel podporuje různé způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuse, hájí svůj názor a dokáže vhodně argumentovat
- zvládá pravidla bezpečné a přátelské komunikace
- využívá získané dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi tím, že učitel učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- žák dokáže spolupracovat ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní umí požádat tím, že učitel vede žáky k respektování druhých, vede žáky k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel chování

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence občanské

- žák dodržuje platná pravidla, respektuje autorská práva
- promýšlí návrhy ostatních, zaujme k nim stanovisko tím, že učitel vede žáky k respektování názorů a práce jiných
- učitel učí žáky zásadám první pomoci

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- vyrábí pomůcky, modely
- dokončuje práci ve stanoveném čase a kvalitě tím, že učitel vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce, seznamuje a dbá na dodržování pravidel práce a první pomoci

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Práce s drobným materiálem vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů rozvíjí si estetické cítění a jemnou motoriku poslouchá teoretické poučení seznamuje se s pracovními pomůckami a nástroji a s jejich využitím zvládá bezpečnou práci osvojuje si pravidla bezpečnosti a hygieny práce 	 poznávání vlastností materiálů přírodnin modelovací hmoty papíru pracovní nástroje a jejich využití lidové zvyky a tradice 	OSV č.5 Kreativita č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS č.18 Jsme Evropané	
 Konstrukční činnosti s pomocí učitele tvoří podle slovního návodu a předlohy jednoduché modely zvládne elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí naplánuje si postup práce pomocí návodu uklízí si své místo po práci vytváří si návyk tvořivé a zároveň ukázněné práce 	 jednoduché modely návody možná nebezpečí 		
Pěstitelské práce • provádí pozorování přírody • pečuje o nenáročné rostliny	 základní podmínky pro pěstování rostlin rychlení semen pravidla stolování 	EV č.25 Základní podmínky života	
 Příprava pokrmů chová se vhodně u stolu seznamuje se se základním vybavením kuchyně 	vybavení kuchyně		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Práce s drobným materiálem seznamuje se s vlastnostmi různých materiálů vytváří různé předměty přiměřeně ovládá pracovní pomůcky a nástroje pokračuje v uvědomování si pravidel bezpečnosti a hygieny práce 	vlastnosti různých materiálů přírodnin modelovací hmoty papíru	OSV č.5 Kreativita č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS č.18 Jsme Evropané	
 Konstrukční práce samostatně nebo s pomocí učitele skládá jednoduché modely organizuje si práci se stavebnicí podle návodu nebo předlohy zvládá přiměřenou práci ve skupince rozvíjí si smysl pro přesnost, ukázněnost a vytrvalost dodržuje bezpečnostní zásady 	 sestavování modelů práce s návodem, předlohou možná nebezpečí 		
Pěstitelské práce zaznamenává změny v přírodě pečuje o školní pozemek opatrně manipuluje s náčiním a nářadím	 péče o rostliny výživa rostlin práce s náčiním a nářadím 	EV č.25 Základní podmínky života	
 Příprava pokrmů připraví tabuli pro jednoduché stolování vytvoří jednoduchý pokrm vysvětlí jeho přípravu sleduje stolování ve školní jídelně 	 jednoduchá úprava stolu příprava pokrmu 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Práce s drobným materiálem	vlastnosti různých	OSV	
 poznává další materiály a 	materiálů	č.5 Kreativita	
jejich další využití	o přírodnin	č.10 Řešení	
 samostatně si plánuje 	o modelovací	problémů a	
vytváření výrobku	hmoty	rozhodovací	
 hovoří o pracovním postupu 	o papíru	dovednosti	
šetří pracovním materiálem	o kartonu	EGS	
 dodržuje další zásady 	o textilu	č.18 Jsme	
bezpečnosti a hygieny		Evropané	
uklízí si své místo po práci			
Konstrukční činnosti	sestavování modelů		
• samostatně pracuje se	• práce s návodem,		
stavebnicí	předlohou		
 vytváří modely podle 	pravidla organizace		
předlohy	práce		
 zvládá základní pravidla 			
organizace práce			
dodržuje osvojená pravidla			
bezpečnosti a hygieny			
Pěstitelské práce			
sleduje změny v přírodě	pěstování rostlin ze semen	EV	
 zaznamenává a hodnotí 	 prezentace výsledků 	č.25 Základní	
výsledky pozorování a	pozorování a pokusů	podmínky života	
pokusů	úprava pozemků		
pečuje o školní pozemek	aprava pozemna		
Příprava pokrmů			
upraví tabuli pro slavnostní	úprava stolu		
příležitost	Vánoce, Velikonoce		
vypracuje seznam věcí pro	 výběr, nákup a skladování 		
přípravu pokrmů	základních potravin		
třídí potraviny podle jejich	1		
skladování			
 vytvoří jednoduchý pokrm 			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Práce s drobným materiálem vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky na základě své představivosti využívá tvořivě vlastností přírodních materiálů vyrábí si vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní udržuje pořádek na pracovním místě 	vlastnosti různých materiálů přírodnin modelovací hmoty papíru kartonu textilu fólie	OSV č. 1 Rozvoj schopností poznávání č.5 Kreativita č.11 Hodnoty, postoje, praktická etika EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá	
Konstrukční činnosti provádí jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu nebo předlohy dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny Pěstitelské práce provádí jednoduché pěstitelské činnosti ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny vytváří vhodné podmínky pro pokojové rostliny ve třídě volí správné pomůcky, nástroje a náčiní poskytne první pomoc při drobném poranění	 montáž a demontáž výrobků ze stavebnic samostatná práce dle návodu pravidla bezpečnosti a hygieny výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě pomůcky, nástroje, náčiní první pomoc vybavení kuchyně 	EV č26Lidské aktivity a problémy životního prostředí č.27 Vztah člověka k prostředí	
 Příprava pokrmů orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví si samostatně pokrm vysvětlí přípravu pokrmu upevňuje si zásady slušného chování a stolování 	 příprava pokrmu jednoduchý recept pravidla chování a stolování 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Výstupy Práce s drobným materiálem pracuje tvořivě s různým materiálem využívá při zhotovování výrobků vlastní fantazii vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní udržuje pořádek na pracovním místě poskytne první pomoc při drobných poraněních Konstrukční činnosti	Viastnosti různých materiálů přírodnin modelovací hmoty papíru kartonu textilu fólie drátu montáž a demontáž ze	Průřezová témata OSV č.1 Rozvoj schopností poznávání č.5 Kreativita č.11 Hodnoty, postoje, praktická etika EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá	Poznámky
 samostatně vytváří modely a provádí jejich demontáž využívá předlohy a náčrtu zvládá přiměřenou práci ve skupině řídí se bezpečnostními pokyny poskytne první pomoc 	stavebnic modely těles předloha, jednoduchý náčrt první pomoc		
 Pěstitelské práce samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování pracuje na školním pozemku dodržuje osvojená pravidla bezpečnosti a hygieny získává a třídí informace o rostlinách jedovatých, o alergické reakci na rostliny a o rostlinách jako drogách 	 půda a její zpracování příprava půdy zakládání záhonu pro pěstování rostlin péče o rostliny jedovaté rostliny alergie na rostliny rostliny jako drogy 	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí č.27 Vztah člověka k prostředí	
 Příprava pokrmů zvládá přípravu pokrmu vyjmenuje hlavní zásady zdravé výživy rozlišuje potraviny vhodné a nevhodné pro zdraví člověka využívá vybavení kuchyně poskytne první pomoc při úrazu 	 příprava pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy sestavení jídelníčku technika v kuchynihistorie vaření pořádek a čistota pracovních ploch první pomoc 		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2. II.STUPEŇ

5.2.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět se vyučuje samostatně, v 6.a 8.ročníku 5 hodin týdně, v 7.a 9.ročníku 4 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných a mluvených jazykových projevů, poznání záměrů autora,hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Multikulturní a Mediální výchova, Enviromentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- učitel předkládá žákům dostatek textů přiměřeného rozsahu a náročnosti (jazyková cvičení v učebnicích a pracovních sešitech)
- seznamuje žáky s běžně užívanými odbornými názvy a terminologií
- umožňuje žákům diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- pracuje s chybou
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- učitel vede žáky k porozumění spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- nabízí žákům možnost vyjadřovat se k určité problematice
- předkládá žákům náměty k uvažování a problémové úlohy, vede žáky k samostatné práci s problémem

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky v souvislém logickém sledu,výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory rozumí různým typům textů
- učitel vede žáky k uplatňování svých vyjadřovacích schopností, k dodržování pravidel dialogu, naslouchání, vyslechnutí názorů druhých, srovnání, hledání optimálních řešení, hodnocení různých přístupů a výsledků
- vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování zejména mluvenou řečí, psanou formou se vyjadřovat zpravidla v jednoduchých větách
- pěstuje u žáků pravidla správné techniky čtení

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, přispívá věcnými argumenty k diskusi
- učitel formou hry, skupinové práce a praktickou činností nabízí žákům osvojování učiva
- pěstuje u žáků schopnost hodnocení a sebehodnocení

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice,kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učitel seznamuje žáky s příklady literárních děl vhodných pro daný věk, včetně ilustrací
- utváří na základě četby čtenářský vkus a trvalý zájem o předmět
- vede žáky k vnímání krásy a bohatosti mateřského jazyka a rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku

Kompetence pracovní

- žák dodržuje hygienu práce
- využívá moderní informační technologie
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- učitel seznamuje žáky s komunikací v běžném písemném styku

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. ročník - 3. období

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Obecné poučení o jazyce: čeština jazyk národní, mateřský, nářečí Zvuková stránka jazyka: zásady spisovné výslovnosti, (přízvuk slovní a větný),intonace, hlasitost, členění souvislé řeči(frázování pauzy, plynulost řeči)	OSV 6 POZNÁVÁNÍ LIDÍ OSV 8 KOMUNIKACE	
rozlišuje a příklady dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	Slovní zásoba a tvoření slov: Význam slov(jednoznačná, mnohoznačná) způsoby tvoření slov, slovotvorný rozbor, slova příbuzná slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená Tvarosloví: určování všech slovních druhů podstatná jména: abstraktní, konkrétní, duálové skloňování přídavná jména druhy, vzory, skloňování, jmenné tvary, stupňování zájmena druhy, použití ve větách, skloňování, osobních, přivlastňovacích, ukazovacích číslovky druhy, skloňování, použití ve větách slovesa podmiňovací způsob	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTI POZNÁVÁNÍ	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché	Skladba: přímá a nepřímá řeč základní skladební dvojice a rozvíjející větné členy Pravopis: zdvojené souhlásky, souhláskové skupiny na švu kořene, předpony, přípony, předložky s-z, přídavná jména, zájmena, číslovky, shoda, práce s Pravidly českého pravopisu	OSV 9 KOOPERACE A KOMPETICE	

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: uceleně reprodukuje přečtený text	tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných liter. textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	OSV 5 KREATIVITA	
vyhledává informace v knihovně rozlišuje	vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		
	způsoby interpretace, smysl a podstata díla zážitky z četby		
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	1. mýty, báje, pohádky, pověsti – A. Jirásek Staré řecké báje a pověsti – E. Petiška	MKV 19 KULTURNÍ DIFERENCE	
	2.dobrodružné příběhy		
	3. sci-fi		
základní literární	4. příběhy ze světa lidí a zvířat (námět, literární hrdina, kompozice příběhu) jazyk literárního díla	MKV 20 LIDSKÉ VZTAHY	
druhy a žánry jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla rozlišuje literaturu	5. základy literární teorie a historie struktura literárního díla (poezie, próza) B. Němcová- pohádky, povídky K. J. Erben-Kytice		
hodnotnou a konzumní	6. lidová slovesnost (hádanky, říkadla, slovní hříčky), zdrobněliny, přirovnání, personifikace, přímá řeč, sloka, verš, rým)		
	7. nonsensová poezie		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Komunikační a slohová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo pozorováním s dostupnými informačními zdroji	čtení plynulé "pozorné, přiměřeně rychlé, s porozuměním, s vyhledáváním informací v čtených textech, hlavních myšlenek, tvorba osnovy, čtení s přednesem	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ	
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera	naslouchání praktické, výchova k empatii, podnět k jednání, věcné soustředěné a aktivní	OSV 3 SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	mluvený projev- zásady dorozumívání, komunikační normy, zásady kultivovaného projevu	OSV 8 KOMUNIKACE	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného	písemný projev vypravování popis předmětu, místa	OSV 7 MEZILIDSKÉ VZTAHY	
navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému	výpisky, výtah reklamní a propagační texty korespondence		
písemnému projevu	(vzkaz, pohled, e-mail, dopis úřední, osobní),		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

ročník - 3 . období

7.

Jazyková výchova

	Jazykova vychova	7 0 4
Výstupy	Učivo	Průřezová
		témata
využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce: rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky-nářečí a obecná čeština) Nauka o významu slov: Slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy	OSV8 KOMUNIKACE
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování zvláště ve frazémech	Slovní zásoba a tvoření slov: způsoby tvoření slov(odvozování, skládání, zkracování) přenesené významy, rčení, synonyma antonyma, homonyma, odborné názvy, sousloví Slovník spisovné češtiny	OSV9 KOOPERACE A KOMPETICE
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví: Podstatná jména pomnožná "hromadná, látková, vlastní jména skloňování zájmen vztažných, neurčitých a záporných, slovesný rod neohebné druhy slov stupňování příslovcí, příslovečné spřežky	OSV1 ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Skladba: věty podle postoje mluvčího, věta jednočlenná a dvojčlenná druhy vedlejších vět	
samostatně vyhledává slova v Pravidlech a ve Slovníku spisovné češtiny v písemném projevu ve větě jednoduché zvládá lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický pravopis	Pravopis: předpony s-,z-, vz-,skupiny hlásek při stupňování, psaní příslovečných spřežek, vlastní jména, interpunkce ve větě jednoduché, práce s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny	OSV10 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
jednoduše	tvořivé činnosti s literárním textem		
popisuje	přednes, volná reprodukce textu,		
strukturu a	záznam a reprodukce hlavních		
jazyk	myšlenek, interpretace literárního		
literárního díla	textu, dramatizace		
formuluje ústně i písemně	způsoby interpretace děl, smysl a podstata díla, literatura jako zdroj		
dojmy z četby,	zábavy, poučení, rozvíjení čtenářství:		
návštěvy	1. Stvoření světa		
filmového	2. Epos	MKV 22	
představení	3. Bajky	MULTIKULTURALITA	
production (			
	4. Nejstarší česká literatura - kroniky		
	základy literární teorie a historie		
vyhledává	jazyk literárního díla		
informace		OSV 9 KOOPERACE A	
v různých	5. Světové drama – komedie, tragédie,	KOMPETICE	
typech	monolog, dialog		
katalogů, v			
knihovně	6. J.A. Komenský – archaismus, alegorie		
rozlišuje	v		
základní	7. Poezie – F.L. Čelakovský- lyrika,		
literární druhy a	epika, rytmus, rým, metafora,		
žánry,	metonymie, epiteton		
porovnává je i		EV 27	
jejich funkci,	8. F. Palacký- naučná literatura	VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	
rozlišuje	9. Cestopisy	TTTTOSTILLET	
literaturu	10 Litarámi hrátky	OSV 5	
hodnotnou a konzumní, svůj	10.Literární hrátky	KREATIVITA	
názor doloží	11. Příběhy s dětským hrdinou -		
argumenty	charakteristika postav		
argumenty	charakteristika postav		
			Į.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Slohová a komunikační výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
odlišuje fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s informačními zdroji využívá základy studijního čtení-formuluje hlavní myšlenky textu,	<u>čtení</u> praktické, věcné (studijní čtení jako zdroj informací)	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ	
vytvoří otázky a stručné poznámky rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr partnera, rozpozná manipulativní komunikaci	naslouchání praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)	OSV 7 MEZILIDSKÉ VZTAHY	
v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj odlišuje spisovný a nespisovný projev, využívá vhodně spisovné jazykové prostředky v mluveném projevu připraveném vhodně	mluvený projev zásady dorozumívání, kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální	OSV 8 KOMUNIKACE	
užívá verbálních i paralingvální prostředků formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	písemný projev na základě poznatků o jazyce stylu, slohových postupech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu: charakteristika osoby, popis pracovního postupu, výpisky, výtah, styl administrativní- úřední:	OSV 10 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODO- VACÍ DOVEDNOSTI	
využívá znalostí ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	žádost, objednávka, životopis styl publicistický - zpráva, oznámení, inzerát, reklama	MV 33 TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ	

ročník - 3. období

8.

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, samostatně vyhledává v jazykových příručkách	Obecné poučení o jazyce: Jazyk-nástroj komunikace jazyková norma, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky	OSV 7 MEZILIDSKÉ VZTAHY	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka: výslovnostní norma, modulace souvislé řeči, členění souvislé řeči, výslovnost běžně užívaných cizích slov	OSV 8 KOMUNIKACE	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Slovní zásoba a tvoření slov: vytváření nových slov, neologizmy, přenášení významů a pojmenování, přejímání z cizích jazyků, archaizmy, český ekvivalent k slovům cizím zápor výkladové a jiné slovníky	OSV 10 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slova vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví: skloňování obecných a vlastních jmen pomnožných, přejatých jmen obecných a vlastních kategorie rodu a vidu	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí samostatně vyhledává a zpracovává informace z jazykových příruček, slovníků v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí podřadném	Skladba: spojky podřadicí a souřadicí, souvětí souřadné, přístavek Pravopis: pravopis obecných a vlastních jmen pomnožných, přejatých jmen obecných a vlastních interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí podřadném	OSV 9 KOOPERACE A KOMPETICE	

Literární výchova

Ditti ai ini vyenova				
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie, vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně a dalších informačních zdrojích	tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, volná reprodukce, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů způsoby interpretace literárních a jiných děl, smysl a podstata díla, pointa, vyjádření názorů ústně, písemně, kresbou, literatura jako zdroj hodnot (hodnotná a konzumní), základy literární teorie a historie	OSV 5 Kreativita MV 28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV 8 Komunikace	1 OZNANIKY	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora uvede výrazné představitele literárních žánrů a druhů uvádí základní literární směry a jejich významné představitele české i světové literatury	1. Národní obrození- jazykovědci, literatura věcná, poezie, próza, divadlo, historie, satira, ironie, epigram 2. Romantismus – román, povídka, poezie, zvukomalba 3. 2. polovina19.století- povídka-román, charakteristika postav, téma, prostředí, doba, kompozice, fejeton 4. Realismus 5. Historický román 6. 1. polovina 20. století - literární druhy a žánry: poezie: milostná, přírodní, společenská, osobní, vlastenecká próza - fantastická, životopisná, humoristická divadlo – drama, forbína, jazykový humor	MV 31 Vnímání autora mediálních sdělení		

Slohová a komunikační výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<u>čtení</u> praktické, věcné, kritické (analytické, hodnotící)	OSV3 SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE	
zaujímá kritický postoj k manipulativní komunikaci v masmédiích rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera, rozpozná	naslouchání praktické, věcné, kritické (manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)	OSV 7 MEZILIDSKÉ VZTAHY	
manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný	mluvený projev zásady dorozumívání, kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev na základě poznámek	OSV 8 KOMUNIKACE	
projev, v projevu mluveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingvistických prostředků			
využívá poznatky o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů, využívá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky	písemný projev vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní charakteristika literární postavy, životopis, výklad, citát jednoduchá úvaha, úřední dopis, žádost, referát, subjektivně zabarvený popis	MV 33 TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ MV 31 VNÍMÁNÍ AUTORA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9.ročník - 3. období

Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Obecné poučení o jazyce: skupiny jazyků(slovanské, zejména slovenština, skupiny indoevropských jazyků, jazyky menšinové původ a vývoj češtiny	MKV 20 LIDSKÉ VZTAHY	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka: rozmanité funkční prostředky mluvené řeči-členění a modulace souvislé řeči	OSV 8 KOMUNIKACE	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Slovní zásoba a tvoření slov: způsoby tvoření podstat., přídavných jmen, sloves a příslovcí význam slov-přenášení významů ve frazémech(rčení, pořekadlo, přísloví, přirovnání, citát)	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví: přehled skloňování zájmen, číslovek, přehled slovesných tvarů		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba: Složitější souvětí podřadné a souřadné, souřadné spojení vedlejších vět, nepravidelná větná stavba, zásady pořádku slov v české větě	OSV 10 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI	
samostatně vyhledává a zpracovává informace z jazykových příruček, v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	Pravopis: interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí		

Literární výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
vytvoří vlastní literární text podle svých schopností, na základě literárních znalostí a literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem přednes, reprodukce, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace, vytváření vlastních textů, výtvarný doprovod	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
formuluje své názory na umělecké dílo zážitky z četby vlastními slovy interpretuje smysl díla	způsoby interpretace literárních a jiných děl nacházení smyslu a podstaty díla, vyvozování souvislostí, inspirace pro řešení vlastních problémů	MV 28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
rozlišuje základní liter. druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry, jejich představitele porovná různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, dramatu i filmovém zpracování vyhledá informace z různých zdrojů	1. Moderní směry v poezii – pásmo, poetismus, volný verš 2. 2. světová válka v literatuře 3. Současná poezie 4. Současná próza – literatura umělecká, věcná, populárně naučná, faktu, publicistická, exilová, samizdat 5. Divadlo a písňové texty 6. Ze světové prózy	MKV 20 Lidské vztahy	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Slohová a komunikační výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<u>čtení</u> praktické, věcné, kritické, prožitkové	OSV 1 ROZVOJ SCHOPNOSTI POZNÁVÁNÍ	
rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru, zaujímá kritický postoj k manipulativní komunikaci v masmédiích	naslouchání praktické, věcné, kritické (manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, zapojuje se do diskuse, řídi ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení,	mluvený projev zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev, na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse	OSV 8 KOMUNIKACE OSV9 KOOPERACE A KOMPETICE	
vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky v textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování,	písemný projev vlastní tvořivé psaní- vypravování, referát, výklad, přihláška, stížnost, jednoduchý proslov, úvaha, publicistický styl-reportáž, interview	OSV 6 POZNÁVÁNÍ LIDÍ	
využívá poznatků k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

V předmětu anglický jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru anglický jazyk.

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností a procvičování gramaticky potřebných jevů.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným tematický celkem se seznamují s reáliemi. Důraz klademe i na poslechovou stránku jazyka. Anglický jazyk využívají žáci i při práci na internetu, PC a v jiných vyučovacích předmětech. Angličtina má vzhledem k rozloze anglicky mluvících zemí mnoho variant. Pro aktivní komunikaci v tomto jazyce na naší škole slouží její britský model.

Anglický jazyk vede žáka k přirozenému používání zadané i individuální úrovně znalosti jazyka v jeho soukromém a školním prostředí. Vede ho k přijetí role jazyka jako součásti jeho osobnosti. Žák získává schopnost rozumět běžným slovním projevům v souvislosti s každodenními i neobvyklými aktivitami a návyky a adekvátně na ně reagovat. Získává také schopnost porozumění a domýšlení si obsahu projevu v případě nemožnosti doslovného překladu.

V oblasti dovedností vede výuka žáka k samostatnému ústnímu i psanému projevu. Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají. Dále vede žáka k dovednosti a obratnosti ve vyjadřování svých pocitů, tužeb, přání a emocí. V rámci ústních i čtenářských dovedností je žák schopen zjednodušené i přesné obojjazyčné reprodukce a vyhledání či třídění požadovaných nebo důležitých informací. Dovede přiměřeně oboustranně překládat jiné osobě.

V oblasti návyků vede anglický jazyk v této etapě žáky především k upevnění návyků učebního stylu výuky cizího jazyka, které byly vytvořeny v předešlých obdobích, a k připravenosti rozvíjet své znalosti, schopnosti a dovednosti na případných vyšších stupních vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k : vnímání a postupnému osvojování jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a prezentaci názorů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání.
- Účinnému a pohotovému dorozumívání v běžných komunikačních situacích.
- Zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- Utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů.
- Zvládnutí jazyka a komunikativních dovedností pro účinnou sociální interakci, zejména pro efektivní spolupráci.
- Uvážlivému přístupu k řešení běžných komunikačních situací.
- Formování hodnotových orientací a citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí – učitel vede žáka tak, že

Kompetence k učení

- Žák si ukotvuje důležité slovní výrazy systematickým procvičováním, učitel pokrok žáka pravidelně sleduje společným vypracováváním souhrnných cvičení a pomáhá k odstranění mezer rozborem chybných úloh.
- Žák analyzuje a procvičuje novou gramatiku, učitel poukazuje na souvislosti
  v gramatice a v tvarosloví v českém i anglickém jazyce a vybízí žáky k formulaci
  pravidel.

Kompetence k řešení problémů

- Žák se prostřednictví projektů učí vyhledávat informace v referenčních zdrojích (dvojjazyčné slovníky, internet), učitel zastupuje pozici konzultanta, nechává rozhodování o obsahu projektu na žákovi.
- Žák pracuje s cvičeními, jejichž zadání je v angličtině, poslouchá instrukce učitele v angličtině, výsledky své práce porovnává se spolužáky, vyhodnocuje je a vyvozuje postup pro další práci, učitel navozuje různé situace a diskutuje s žáky o možnostech řešení.

Kompetence komunikativní

- Žák procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a je tak
  veden k logickému vyjadřování, učitel poskytuje žákům dostatečný prostor k vyjádření
  názoru.
- Žák vyjadřuje své názory k probíranému tématu, vyhledává si pro své potřeby informace, učitel zařazuje do výuky poslech s tematickým zaměřením a další typy textů pro následné zpracovávání a získání informací.

Kompetence sociální a personální

- Žák pracuje na úkolech ve skupině, ovlivňuje kvalitu společné práce, učitel poskytuje skupině dostatečný prostor k jejich spolupráci, podporuje skupinovou interakci.
- Žák porovnává své postoje s ostatními, učitel řídí diskuzi tak, aby žáci přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, ale zároveň podpořili svou sebedůvěru.

Kompetence občanské

Žák je veden k odpovědnosti za svou přípravu i přípravu materiálů ke zpracování projektů, učitel usměrňuje žáka při hledání materiálů potřebných k realizaci projektů, neopravuje chyby v projektové práci, ta je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy žáky, který demonstruje svou odpovědnost za vlastní práci.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence pracovní

• Žák pracuje s učebními pomůckami (učebnice, sešit, slovníček, texty atd.), je veden k pravidelné práci a vytváří si přehledné zápisy, učitel používá různé techniky učení a opakovaně střídá formy práce tak, aby si žáci zvykali na změnu a dokázali se přizpůsobit.

6. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně porozumí jednoduchému dialogu MLUVENÍ žák zeptá se na základní informace v jednoduchých větách mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech	SLOVNÍ ZÁSOBA - okruhy slovní zásoby z I. stupně se postupně rozvíjejí k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům: o škola, třída, kluby rodina, rodokmen domácí mazlíčci dům, byt, město čas, o Česká republika, země světa o nakupování, oblečení o zvířata, školní výlet víkend, prázdniny orientace ve městě volný čas, režim dne, týdne sport lidé, popis člověka, kamarád	EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá	
 ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák <ul> rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledá požadované informace v jednoduchém textu PSANÍ žák	MLUVNICE – dbát na zvukovou a grafickou podobu jazyka, rozvíjet její použití k realizaci komunikačního záměru žáka: množné číslo podstatných jmen sloveso to be, to have přivlastňovací pád, přivlastňovací zájmena	OSV č.5 Kreativita OSV č.6 Poznávání lidí OSV č. 8 Komunikace	

napíše jednoduché texty o sobě, své rodině, škole a dalších osvojovaných tématech	rozkazovací způsob sloveso can vazba thereis / there are přítomný čas průběhový přítomný čas prostý frekvenční příslovce ukazovací zájmena doplňovací otázky otázky na podmět a předmět předložky místa a času	
	REÁLIE britská škola, běžné zvyky, svátky, jídlo, chování, koníčky, sporty,	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

7. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech • vyhledá známé výrazy, fráze a informace v textu • porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	SLOVNÍ ZÁSOBA - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům: • prázdniny, cestování • volný čas, povinnosti • svátky, oslavy • jídlo a pití • oblíbené činnosti, sport • životní prostředí • život v budoucnosti • fauna, roční období, počasí	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	
MLUVENÍ žák • mluví o cestování, o cizích zemích, stravování a nakupování a o dalších osvojovaných tématech popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	MLUVNICE – dbát na zvukovou a grafickou podobu jazyka, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, intonace, její použití k realizaci komunikačního záměru žáka:	OSV č.6 Poznávání lidí OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí EGS č.16 Evropa a svět nás zajímá	
 ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech 	 to be – min.čas minulýčas prostý + otázka, zápor minulý čas nepravidelných sloves způsobové sloveso must sloveso to have to počitatelná a nepočitatelná 		

PSANÍ žák • napíše jednoduché texty o cestování, bezpečnosti na silnicích, péči o zdraví, o sportu a o dalších osvojovaných tématech	podstatná jména stupňování přídavných jmen budoucí čas – vazba gong to will tvoření příslovcí minulý čas průběhový	
	REÁLIE tradiční svátky tradiční jídla tísňová volání třídní výlety problémy životního prostředí Spojené království, anglicky mluvící země	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí informacím v jednotlivých poslechových textech vyhledá známé výrazy, fráze a informace v textu porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, která se týká osvojovaných témat	SLOVNÍ ZÁSOBA- Rozvíjení slovní zásoby vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím, práce se slovníkem:	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	
MLUVENÍ žák mluví o životě ve městě, o moderních technologiích, přírodě, kultuře, dopravě a dalších osvojovaných tématech zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje vypráví jednoduchou událost	MLUVNICE- dbát na zvukovou a grafickou podobu jazyka, ovládání pravopisu osvojené slovní zásoby, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a intonace • přítomné časy • minulé časy kombinace	OSV č. 6 Poznávání lidí OSV č. 2 Sebepoznání a sebepojetí	

	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	předpřítomný čas zástupná zájmena
žák • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • pracuje s autentickými materiály a vyhledává v nich hledané informace	 podmínkové věty vztažné věty zvratná zájmena tázací dovětky vyjádření budoucích plánů will slovesa se dvěma podměty předpřítomný čas (since a for) gerundium člen uřčitý a neurčitý modální slovesa
PSANÍ žák napíše jednoduché texty týkající se života ve městě, moderních technologiích, přírody, kultury, dopravy a dalších osvojovaných tématech napíše základní údaje o sobě	REÁLIE • školní prostředí • domácí prostředí • sport • Velká Británie • Londýn, New York • USA • Tradice a festivaly • Příroda, životní prostředí, přírodní katastrofy

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM- žák • rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • vyhledá informace v autentických materiálech, časopisech, novinách, internetových stránkách zaměřených na reálie anglicky mluvících zemí • porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci, která se týká osvojovaných témat	SLOVNÍ ZÁSOBA- Rozvíjení slovní zásoby vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím, práce se slovníkem: • škola, kampaň proti alkoholu • předsudky • život mladých lidí • svět práce, povolání • studium • vztahy mezi lidmi, vzory • zdraví a bezpečnost	EGS č. 16 – Evropa a svět nás zajímá	
MLUVENÍ žák domluví se v běžných formálních i neformálních situacích, dokáže se zeptat na potřebné informace a adekvátně na ně reaguje vypráví jednoduchou událost nebo příběh jasně a srozumitelně ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák vyhledá informace v	MLUVNICE- dbát na zvukovou a grafickou podobu jazyka, ovládání pravopisu osvojené slovní zásoby, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a intonace: • předminulý čas • trpný rod • nepřímá řeč • vedlejší věty příslovečné časové		

autentických materiálech -	 vyjadřování 	
časopisech, novinách, na	budoucnosti	
internetových stránkách zaměřených	• stativní a	
na reálie anglicky mluvících zemí	aktivní slovesa	
 rozumí krátkým a 	 tázací dovětky 	
jednoduchým textům, vyhledá v nich	• used to	
požadované informace	kombinace časů	
	předpřítomného	
	prostého a minulého	
	prostého	
PSANÍ		
žák		
napíše jednoduché texty		
týkající se života mladých lidí, jejich	REÁLIE	
problémů, pocitů a nálad, problémů		
ve společnosti,volbě povolání a	USA – New York	
dalších osvojovaných tématech	Velká Británie	
vyplní základní údaje o sobě	tradiční i moderní	
ve formuláři	Austrálie	
reaguje na jednoduché		
písemné sdělení		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk – 2. cizí jazyk

Vyučovací předmět německý jazyk je zařazen samostatně na druhém stupni jako další cizí jazyk od sedmého ročníku (2-2-2), Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A1 a poskytuje jazykový základ pro dorozumění a komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Učivo je směřováno od základního seznámení s jazykem ke složitější slovní zásobě a gramatickým jevům.

Jeho osvojování snižuje u žáků jazykovou bariéru a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v pracovním uplatnění. Žáci zároveň poznávají odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích a jiné kulturní tradice.

Žáky vedeme k získávání zájmu o německý jazyk a směřuje k jeho praktickému používání při komunikaci, k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány jednoduché autentické texty, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací apod.

K naplnění klíčových kompetencí přispěje i zařazení těchto průřezových témat-Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků: učitel vede žáky tak, že

Kompetence k učení

- žák využívá efektivní postupy k zvládnutí cizího jazyka, aktivně se zapojuje do výuky
- orientuje se v učebnicích, slovnících, časopisech, propojuje probrané jevy
- používá analogii, předvídavost tím, že učitel volí činnosti, při nichž se žák aktivně zapojuje do výuky, procvičuje slovní zásobu, paměť
- pracuje s chybou jako s příležitostí, jak najít cestu k pokroku ve studiu cizího jazyka
- prezentuje výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší různé typy cvičení a situací v německém jazyce (nebát se hovořit s cizincem)
- vyhledává informace o německy mluvících zemích z různých zdrojů, shromažďuje je a zpracovává pro svou potřebu
- sleduje vlastní pokrok při opakovaně použitém modelu řešení zadané situace
- orientuje se v cizím jazykovém prostředí
  - zeptá se na cestu a porozumět odpovědi
  - vyhledá si dopravní spoj v cizině
  - telefonuje
  - vyplní formulář, cestovní doklad
- zpracovává projekty dlouhodobý úkol, řeší problém s plánováním, časovým rozvržením a zapojením se do týmové práce

Kompetence komunikativní

- prakticky a efektivně využívá všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- jednoduše a srozumitelně popíše situaci, věci

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- postupně využívá psané podoby jazyka k psaní zpráv, e- mailů, vzkazů, formulářů, dopisů
- pracuje s internetem aktuální nabídky korespondence, navázání kontaktu, procvičování gramatiky
- formuluje a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby partner rozuměl
- reaguje na slyšené i psané pokyny, povely, úkoly

Kompetence sociální a personální

- Pracuje v týmu, ve dvojicích, skupinkách
- respektuje jiný názor při týmové práci
- prezentuje a obhajuje vlastní myšlenky při týmové práci
- buduje si sebevědomí
- sebehodnotí sen, hodnotí práci druhých, skupiny, srovnává
- aktivně se uplatňuje v kolektivu

Kompetence občanské

- žák si uvědomí kulturní a historické tradice své země
- hledá inspiraci v kulturních a historických odlišnostech německy mluvících zemí
- kulturně se chová, obléká, mluví, je zdvořilý
- poznává problémy jiných zemí, rasismus, intoleranci, násilí

Kompetence pracovní

- žák organizuje efektivně svou práci a účelně využívá vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace
- žák si formuje pracovní návyky vedení sešitu, psaní slovíček, práce se slovníkem, s portfoliem, práce na počítači, s internetem apod.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

7. ročník – 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním žák rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně žák rozumí slovům, která jsou pronášena pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech		EGS č. 16 – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění	
Mluvení žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	 tematické okruhy a mluvnice základní gramatické struktury Vstupní audioorálníkurz–abeceda, pozdravy, dny v týdnu, číslovky do 20, německá jména, barvy 	MV č. 28– první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce	
žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času Čtení s porozuměním žák rozumí slovům a jednoduchým větám žák rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Domov -jmenuji se, bydlím – otázky a odpovědi, jednoduchý dotazník, souhlas, nesouhlas, otázky zjišťovací, způsobové sloveso mögen, německy mluvící země a jejich hlavní města Moje rodina– přivlastňovací zájmena, představení členů rodiny, sloveso v přítomném čase v čísle jednotném i množném, sloveso haben, přídavná jména v přísudku Volný čas –stupňování příslovce gern, kamarádi – popis osoby, časové údaje: Stunde x Uhr Škola – školní potřeby, týdenní program, školní rozvrh, činnosti ve škole, Německo, zápor kein, určitý člen der, die, das (1. a 4. pád), rozkazovací způsob Koníčky – volný čas– telefonování, dopis, záliby: denní program, trávení volného času, předložka: v e-mail, přivlastňování: opis von, příponou -s, nepravidelná slovesa	OSV č. 6, 7 – já a moje rodina - kamarádi , využití volného času MKV č. 20 – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8. ročník – 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním	<u>Učivo</u>		-
		EGS č. 16 – cestování, vzájemná propojenost států EU MV č. 28 – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu OSV č. 6.,9 – blahopřání, vztahy v rodině, vzájemná pomoc MKV č. 20 – tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných	Poznámky

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9. ročník – 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová	poznámky
. J F J		temata	F
Poslech s porozuměním žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	Učivo ■ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky – základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ■ slovní zásoba –rozvíjení slovní zásoby a její využití v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem ■ tematické okruhy a		poznaniky
týkajících se každodenních témat Mluvení žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat žák odpovídá na jednoduché	mluvnice Jídlo – nákupy, domácnost –vyjádření povinností – způsobová slovesa müssen, sollen, číslovky 1000 – 1 miliarda vyprávění o průběhu dne, nepravidelná slovesa, 3. pád pods. jmen	OSV č. 3.,4 – zdravý životní styl - organizace vlastního času	
otázky týkající se jeho samotného, rodiny a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním</u> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Týdenní program – způsobová slovesa (können, dürfen, wollen), všeobecný podmět man, rozvrh hodin, zvratné sloveso sich treffen Lidské tělo, zdraví – popis částí těla, sdělení co bolí, rozhovory s lékařem – osobní zájmena ve 3. páde, préteritum sloves sein a haben, rozkazovací způsob – tykání, vykání	MKV č. 19 – specifika oblékání ve světě	
Psaní žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat žák stručně reaguje na jednoduché	Dopravní prostředky – obec – orientace podle jednoduchého plánu,popis cesty, čím a kam rádi jezdíme – předložky se 3. pádem, způsobové sloveso wollen, ve měste x na		

písemné sdělení	venkově (von, aus – 3. pád)	
	Oblékání – popis oblečení Počasí – roční období, zvyky a obyčeje, charakteristika, další nepravidelná slovesa,množné číslo pod.jm., přivlastňovací zájmena v množném čísle	
	Příroda –plány na dovolenou, vyprávění Perfektum některých pravidelných a nepr. sloves, stupňování příd.jm., Švýcarsko	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 7. ročníku 4 hodiny týdně v 6., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně. **Vzdělávání** v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,....zeměpis – měřítko, výpočty...... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....) Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....

EGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák si osvojuje základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňuje reálné jevy, vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh), využívá prostředků výpočetní techniky tím, že učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model, provádí rozbor problému a plánu řešení, odhaduje výsledky, učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů tím, že učitel zadává problémové úlohy z praktického života. podporuje různé způsoby řešení problémů, zadává úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost, motivuje žáky k samostatnému objevování, při řešení problému vede žáky k rozpoznávání logických postupů , pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, vyžaduje na žácích argumenty k obhájení užitých postupů či řešení, vede žáky k samostatnému ověřování správného řešení ve vhodných případech i vlastní zkušeností, zapojuje žáky do soutěží.

Kompetence komunikativní

Žák zdůvodní matematické postupy, vytváří hypotézy, komunikuje na odpovídající úrovni tím, že učitel vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, vede žáky k diskuzi s ostatním, učí žáky obhajovat vlastní názor.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly tím, že učitel vede žáky k vyjádření vlastního názoru, vede žáky k respektování druhých, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, zadává úkoly, které vyžadují spolupráci, jasně formuluje cíl činnosti, stanoví jasná a přehledná pravidla hodnocení, je schopen a připraven vždy hodnocení vysvětlit a srozumitelně zdůvodnit, vede žáky k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel hodnocení, nechá zažít žákům pocit úspěchu

Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních, formuje si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhoduje podle dané situace tím, že s učitelem diskutuje o ekologických tématech (odpady, čištění vody, ekologická doprava...).

Kompetence pracovní

Žák si zdokonaluje grafický projev, je veden k efektivitě při organizování vlastní práce tím, že ho učitel vede k podnikatelskému myšlení.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. ročník - 3. období

ARITMETIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
-počítá zpaměti i písemně s přirozenými čísly -užívá lineární uspořádání, zobrazuje číslo na číselné ose -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací -řeší a tvoří slovní úlohy -vyjadřuje část celku pomocí zlomků a desetinných čísel	Učivo I. stupně Přirozená čísla-zápis v desítkové soustavě, zobrazení na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování, početní výkony, slovní úlohy. Římské číslice.		
 zapíše a přečte desetinné číslo znázorní desetinné číslo na číselné ose porovná dvě a více desetinných čísel zaokrouhlí desetinné číslo na stovky, desítky, jednotky, desetiny, setiny převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla 	Desetinná čísla Desetinná čísla - zápis, znázorňování Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání desetinných čísel Odčítání desetinných čísel Jednotky délky, hmotnosti a obsahu Násobení desetinných čísel Dělení desetinných čísel Slovní úlohy	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání: OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
- určí všechny dělitele daného přirozeného čísla - určí zadaný počet prvních násobků daného přirozeného čísla - uvede znaky dělitelnosti čísly 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - rozliší prvočíslo a složené číslo - rozloží složené číslo na součin prvočísel - určí největšího společného dělitele a nejmenší společný	Dělitelnost Dělitel Násobek Znaky dělitelnosti přirozenými čísly od 2 do 10 Prvočísla a složená čísla Společní dělitelé Společné násobky Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání: OSV č. 2:Sebepoznání a sebepojetí	

násobek daných přirozených čísel -užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Číselné a logické řady	
-vytváří a čte diagramy	<u>Grafy</u> Čtení z grafu.	
	geometrie	
-používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, koule, krychle, válec, hranol) -ovládá základní převody jednotek a užívá vhodné jednotky -rozlišuje rovinné útvary a trojrozměrná tělesa (např. čtverec-krychle, kruh-koule -uplatňuje základní dovednosti rýsování	Učivo I. stupně Rozeznávání rovinných obrazců-čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Jednotky délky a jejich převody, obvod obrazce. Jednotky obsahu, výpočet obsahu čtverce a obdélníku. Rozeznávání prostorových obrazců-krychle, kvádr, síť krychle a kvádru. Slovní úlohy na obsahy obrazců. Konstrukce úsečky, rovnoběžky, kolmice, kružnice, kruhu, obdélníku, čtverce a pravoúhlého trojúhelníku.	
-používá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka -charakterizuje vzájemnou polohu: tří bodů a dvou přímek v rovině -rozumí pojmům kolmost, rovnoběžnost dvou přímek v rovině -zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh	Lineární a rovinné útvary Bod, přímka, polopřímka, úsečka. Vzájemná poloha bodů a přímek v rovině.	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
definuje úhel jako část roviny sestrojí osu úhlu	<u>Úhel</u> Úhel, osa úhlu	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- změří velikost úhlu	Velikost úhlu	
úhloměrem, sestrojí úhel o dané velikosti - klasifikuje úhly podle jejich velikosti - pozná vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly a porovná jejich velikosti - sečte a odečte velikosti úhlů ve stupních a minutách	Ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní a plný úhel Dvojice úhlů a jejich vlastnosti Sčítání a odčítání úhlů	
-načrtne a sestrojí trojúhelník - vypočítá velikost třetího vnitřního úhlu v trojúhelníku - rozliší trojúhelníky podle velikosti jeho vnitřních úhlů, - uvede vlastnosti rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	Trojúhelník Vnitřní úhly v trojúhelníku. Trojúhel. nerovnost. Součet vnitřních úhlů v trojúhelníku Typy trojúhelníků	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání
 pozná shodné útvary sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru osově a středově souměrného rozumí pojmům vzor-obraz, samodružný bod umí sestrojit osu úsečky a úhlu 	Shodnost, souměrnost Shodné útvary Osová souměrnost Středová souměrnost. Osově souměrné útvary	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 rozliší krychli a kvádr zobrazí krychli a kvádr včetně vyznačení viditelných a neviditelných hran vypočítá povrch a objem krychle a kvádru převádí jednotky objemu 	Krychle a kvádr Rovnoběžníky. Jednotky obsahu. Krychle a kvádr, jejich sítě Povrch a objem krychle Povrch a objem kvádru Jednotky objemu. Volné rovnoběžné promítání.	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

7.ročník - 3 . období

Aritmetika

- znázorní celé číslo na číselné ose - definuje absolutní hodnotu jako vzdálenost obrazu čísla na číselné ose od nuly - uvede absolutní hodnotu daného čísla - porovnává daná celá čísla - počítá s celými čísly - vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává daná zelomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - desetinným číslem - počítá se zlomky - desetinným číslem - počítá se zlomky - desetinným číslem - pořítá se zlomky - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní zicionální číslo zlomkem, desetinným číslem - případné smíšeným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - případné smíšeným číslem - znázorní zacionální číslo zlomkem, desetinným číslem - porovnává daná racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo a čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí	Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ose - definuje absolutní hodnotu jako vzdálenost obrazu čísla na číselné ose od nuly - uvede absolutní hodnotu daného čísla - porovnává daná celá čísla - počítá se celými čísly - vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává daná zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku.používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo na čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - řozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou měrou - sporozuměním použije trojčlenku v jednoduchých		Celá čísla		
- definuje absolutní hodnotu disla na číselné ose od nuly - uvede absolutní hodnotu daného čísla	- znázorní celé číslo na číselné	Znázorňování celých čísel	OSV č.10: Řešení	
jako vzádenost obrazu čísla na číselné ose od nuly uvede absolutní hodnotu daného čísla – porovnává daná celá čísla – porovnává aná celá čísla – pořímá v celými čísly – vyjádří zlomkem část celku – znázorní jednoduché zlomky na číselné ose – uvede zlomek v základním tvaru – porovnává dané zlomky – vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem – počítá se zlomky – definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným žlomkem – vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem – počítá se zlomky – definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem – vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem – znázomí racionální číslo na číselné ose – porovnává daná racionální číslo na číselně ose – porovnává daná racionální číslo na číselně ose – porovnává daná racionální číslo na čísla – poměru – pořítání spoměru – pořítání spoměru – pořítání spoměru – pořítání poměru – pořítání poměru – pořítání poměru – pořítání úměrnost – postupný poměru – pořímá úměrnost – porozuměním použije – porozuměním použije – porozuměním použije – porozuměním použije – pořímá u měrnost – pořímá úměrnost – polěmů a poříbně dovednosti – poblémů a rozhodovací dovednost	ose			
číselné ose od nuly	- definuje absolutní hodnotu		rozhodovací dovednosti	
- uvede zlomky v základním tvaru - porovnává daná celá čísla - počítá s celými čísly - vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným žíslem, případné smíšeným číslem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - Procenta. - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - Procenta. - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případné smíšeným číslem - znázorní racionální číslo a čísela cšelá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - rozlišuje pořadí členů v poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou timěrnost - porozuměním použje trojčlenku v jednoduchých - sporozuměním použje trojčlenku v jednoduchých - vpořímá úměrnost - vijednoduchých	jako vzdálenost obrazu čísla na	čísla		
daného čísla - porovnává daná celá čísla - počítá s celými čísly - vyjádří zlomkem část celku znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - Procenta. Operace se zlomky - Procenta - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - zorovnává daná racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo na číselné ose - zorovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - ivede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Pořímá a nepřímá úměrnost Přímá a nepřímá úměrnost Problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v přímá úměrnost Problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v přímá úměrnost Problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v problémů a rozhodovací dovednosti v přímá úměrnost Přímá měrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Pří	číselné ose od nuly			
- porovnává daná celá čísla - počítá s celými čísly - vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uwede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo na čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Porovnávání celých čísel Zlomky, desetinná a smíšená čísla Zlomky, desetinná a smíšená čísla Racionální čísla Racionální čísla Racionální čísla Racionální čísla Porovnávání racionálních čísla OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovedností OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovedností	- uvede absolutní hodnotu			
- počítá s celými čísly - vyjádří zlomkem část celku - znázomí jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným žlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo zomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo roziomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo roziomální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Operace s celými čísly Zlomky Celek a jeho část Znázornó ralomků Tracionální číslo OOSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OOSV č.3: Seberegulace a sebeorganizace OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OOSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.1: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				
- vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným žíslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých	1	Porovnávání celých čísel		
- vyjádří zlomkem část celku - znázorní jednoduché zlomky na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - pojadří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - počítáí se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - rozhávání zlomků - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázorní racionální číslo - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije rrojčlenku v jednoduchých	- počítá s celými čísly	Operace s celými čísly.		
- znázorní jednoduché zlomky na číselné ose uvede zlomek v základním tvaru – porovnává dané zlomky – vyjádří kladné racionální číslo Zlomku, desetinným číslem, případně smíšeným číslem – počítá se zlomky – definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem – vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem prípadně smíšeným číslem z nažorní racionální číslo zlomkem, desetinným číslem prípadně smíšeným číslem z nažorní racionální číslo na číselné ose – porovnává daná racionální čísla – sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla – rozlišuje pořadí členů v poměru – rozlišuje pořadí členů v poměru – uvede poměr v základním tvaru – Počítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru – počítání s poměry, slovní úlohy – řeší slovní úlohy s využitím poměru – počítání s poměry, slovní úlohy – řeší slovní úlohy s využitím poměru – počítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru – pořítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru – pořítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru – pořítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru – přímá a mepřímá úměrnost – přímá uměrnost – problěmů a rozhodovací dovednosti v poblěmů a problěmů a rozhodovací dovednosti v podřemů a problěmů a		Zlomky		
na číselné ose - uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých rozhodovací dovednosti OSV č.3: Seberegulace a sebeorganizace OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a OSV č.10: Řešení problémů a rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých	 vyjádří zlomkem část celku 		OSV č.10: Řešení	
- uvede zlomek v základním tvaru - porovnává dané zlomky - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - vyjádří dané racionální číslo ra číselné ose - porovnává daná racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - rozlišuje pořadí členů v poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Rozšířování a lomků Zlomků Zlomky, desetinná a smíšená čísla	- znázorní jednoduché zlomky	Znázorňování zlomků	problémů a	
tvaru - porovnává dané zlomky - porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na čísle ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Rozšiřování zlomků Zlomků Krácení zlomků Zlomky, desetinná a smíšená čísla Operace se zlomky. Procenta. OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozlovácní dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a	na číselné ose		rozhodovací dovednosti	
- porovnává dané zlomky - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, - rozlišuje pořadí členů - sčítá, odčítá, násobí a děli racionální čísla - rozlišuje pořadí členů - rozlišuje pořadí členů - rozlišuje pořadí vzákladním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rěší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Krácení zlomků Porovnávání zlomků Zlomky, desetinná a smíšená procenta. Operace se zlomky. Procenta. OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání Postvání racionálních čísla OSV č.4: Psychohygiena OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	- uvede zlomek v základním			
- vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem - znázomí racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo na čísla operace se zlomky. - porovnává daná racionální číslo na čísla opovnává daná racionální čísla operace se zlomky. - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlimí pimou a nepříma u přímá úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - řeší slovní v jednoduchých - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých				
zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku, používá symbol %, chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo na číselné ose - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Zlomky, desetinná a smíšená čísla Operace se zlomky. Procenta. OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.1: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení Přímá a nepřímá úměrnost OSV č.10: Řešení problémů a			a sebeorganizace	
případně smíšeným číslem - počítá se zlomky -definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázomí racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla Poměr - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru Počítání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Čísla OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání VPová čísla OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a OSV č.10: Řešení problémů a ovednosti				
- počítá se zlomky - definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Operace se zlomky. Procenta. OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a	1			
-definuje procento jako setinu z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - znázomí racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Operace s zlomky. Procenta. OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání Porovnávání racionálních čísla OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1 1 1	čísla		
z celku,používá symbol %,chápe souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo na čísel operace s racionálními čísly. - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - reší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlišní s pomězu - pořímá úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlišní s poměru - pořímá úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlišní přímou a desetinným čísla - Racionální čísla - Racionální čísla - Racionální čísla - Porovnávání racionálních čísla - Porovnávání racionálních čísly. - Porovnávání racionálních čísly - Porovnávání racionálních čísly - Porovnávání racionálních čísly - Porovnávání racionálních čísly - Poměr -	-			
souvislost mezi procentem a desetinným zlomkem - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo na čísel ose - porovnává daná racionální číslo na čísel ose - porovnává daná racionální číslo - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - kacionální čísla - Porovnávání racionálních čísly Porovnávání racionálními čísly Porovnávání racionálními čísly Porovnávání racionálními čísly Poměr - Poměr - Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti - poměru - Pošítání s poměry, slovní úlohy - Postupný poměr - Měřítko plánu a mapy - Přímá a nepřímá úměrnost - s porozuměním použije - trojčlenku v jednoduchých		•		
- vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální císla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - vyjádří dané racionální čísla Racionální čísla OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.4: Psychohygiena OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a		Procenta.		
- vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální číslo operace s racionálními čísly. racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - sporozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlišuje pořadí členů v poměru - poštání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru poměru pořítání s poměry, slovní úlohy s využitím poměru pořítíko plánu a mapy Přímá a nepřímá úměrnost Nepřímá úměrnost Nepřímá úměrnost problémů a				
- vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla Porovnávání racionálních čísla Operace s racionálními čísly. racionální čísla Operace s racionálními čísly. Poměr Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru Poštupný poměr Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost problémů a rozblémů a	desetinným zlomkem			
zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla				
případně smíšeným číslem - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla Poměr - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Porovnávání racionálních čísel Oprace s racionálními čísly. Poměr Poměr Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a		Racionální čísla	· ·	
- znázorní racionální číslo na číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - uvede poměr v základním tvaru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - znázorní racionální číslo - Porovnávání racionálních čísel Operace s racionálními čísly Poměr Poměr Poměr Poměr Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			schopnosti poznávání	
číselné ose - porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Porovnávání racionálních čísel Porovnávání racionálních čísel Psychohygiena OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a				
- porovnává daná racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla Poměr - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Porovnávání racionálních čísel OSV č.4: Psychohygiena OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a				
čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých čísel Operace s racionálními čísly. Poměr Poměr Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a		D / / / · /1 / 1	OCT I V A	
- sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla - rozlišuje pořadí členů Poměr Poměr Poměr Poměru poměru poměru Počítání s poměry, slovní úlohy Postupný poměr poměru Postupný poměr poměru Poštítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost Přímá úměrnost Přímá úměrnost Prímá úměrnost Prímá úměrnost Prímá úměrnost Prímá úměrnost Prímá úměrnost Prímá úměrnost Problémů a rozlolémů a problémů a problém	_			
racionální čísla - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých - rozlišuje pořadí členů Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a			Psychonygiena	
- rozlišuje pořadí členů Poměr v poměru Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací tvaru Počítání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru Postupný poměr Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost Přímá uměrnost s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Poměr Poměr Poměr problémů a rozhodovací dovednosti Poštání s poměry, slovní dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a		Operace's racionalnimi cisty.		
- rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru Počítání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Poměr Rozšiřování a krácení problémů a rozhodovací dovednosti Přímá a nepřímá úměrnost Přímá a nepřímá úměrnost Nepřímá úměrnost Přímá úměrnost Problémů a	racionaini cisia	D Y		
v poměru - uvede poměr v základním tvaru Počítání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Pozšiřování a krácení poměru a rozhodovací dovednosti Postupný poměr Měřítko plánu a mapy OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.10: Řešení problémů a		' <del></del>	OCV × 10. Ď -× - ···	
- uvede poměr v základním tvaru poměru Počítání s poměry, slovní úlohy Postupný poměr poměru Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých poměru Počítání s poměry, slovní úlohy Postupný poměr Měřítko plánu a mapy OSV č.10: Řešení problémů a			-	
tvaru Počítání s poměry, slovní úlohy - řeší slovní úlohy s využitím poměru Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých OSV č.10: Řešení problémů a			1	
- řeší slovní úlohy s využitím poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých úlohy Postupný poměr Měřítko plánu a mapy Přímá a nepřímá úměrnost Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost problémů a		~~*~~		
- řeší slovní úlohy s využitím poměru Měřítko plánu a mapy rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Přímá úměrnost OSV č.10: Řešení problémů a	ivaru		uoveanosti	
poměru rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Měřítko plánu a mapy Přímá a nepřímá úměrnost Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost problémů a	řočí slovní vloby s vznyčitíca			
rozliší přímou a nepřímou úměrnost - s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Přímá a nepřímá úměrnost Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost problémů a	* *			
úměrnost Přímá úměrnost s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých Přímá úměrnost problémů a	*			
- s porozuměním použije Nepřímá úměrnost problémů a trojčlenku v jednoduchých			OSV č 10. Řečení	
trojčlenku v jednoduchých			-	
		reprima umernost	problemu a	
Trojčlenka. rozhodovací dovednosti	nojelenku v jednoducnych			
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		Trojčlenka.	rozhodovací dovednosti	

1 / 1 / 1 1 / 1 ×/	T	T	1
slovních úlohách na přímou			
nebo nepřímou úměrnost			
- sestrojí obraz bodu v rovině a	D (11)		
naopak z grafu určí souřadnice	Pravoúhlá soustava		
daného bodu	souřadnic v rovině		
- sestrojí graf přímé a nepřímé	Graf přímé úměrnosti		
úměrnosti	Graf nepřímé úměrnosti		
	geometrie	<u>, </u>	
 používá věty o shodnosti 	<u>Trojúhelník</u>		
trojúhelníků k určení, zda jsou	Shodnost trojúhelníků	OSV č.10: Řešení	
dva trojúhelníky shodné či ne	Věty o shodnosti	problémů a	
a ke konstrukci trojúhelníků	trojúhelníků	rozhodovací dovednosti	
	Konstrukce trojúhelníků		
-chápe vlastnosti výšek, těžnic,	podle vět sss, sus, usu.	OSV č.4:	
těžiště a používá je při řešení	Střední příčky.	Psychohygiena	
úloh	Výšky.		
	Těžnice, těžiště.		
	Kružnice opsaná a vepsaná		
	trojúhelníku.		
	Čtyřúhelníky,		
- pozná rovnoběžník a uvede,	mnohoúhelníky	OSV č.10: Řešení	
o který rovnoběžník se jedná	Rovnoběžník	problémů	
- sestrojí výšky a úhlopříčky		a rozhodovací	
rovnoběžníku	Výšky a úhlopříčky	dovednosti	
- porovná vlastnosti kosodélníku	rovnoběžníku		
a kosočtverce			
- sestrojí daný rovnoběžník,	Kosodélník a kosočtverec		
vypočítá jeho obvod a obsah, ze		OSV č.4:	
vztahu pro obsah rovnoběžníku	Konstrukce rovnoběžníku	Psychohygiena	
odvodí obsah trojúhelníku	Obvod a obsah		
- pozná lichoběžník,	rovnoběžníku, obsah		
charakterizuje pravoúhlý	trojúhelníku		
a rovnoramenných lichoběžník			
 sestrojí daný lichoběžník 	Lichoběžník		
- vypočítá obvod a obsah			
lichoběžníku			
	Konstrukce lichoběžníku		
	Obvod a obsah lichoběžníku		
- pozná hranol, určí, co jsou	Hranoly		
podstavy a co stěny hranolu	Síť hranolu	OSV č.10: Řešení	
- načrtne a sestrojí síť		problémů a	
trojbokého a čtyřbokého hranolu		rozhodovací dovednosti	
- vypočítá povrch a objem	Povrch a objem hranolu	102110dovaci dovedilosti	
hranolu v jednoduchých			
případech			
pripaucen			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Aritmetika	•	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
- definuje druhou mocninu jako součin dvou stejných činitelů - umocňuje zpaměti přirozená čísla od 1 do 20	Mocniny a odmocniny Druhá mocnina Umocňování zpaměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých mocnin Druhá odmocnina Odmocňování zpaměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých odmocnin	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání	
- určí hodnotu číselného výrazu se základními početními operacemi (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina) včetně závorek - určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných - definuje mnohočlen jako součet (rozdíl) jednočlenů - uvede vzorce pro druhou mocninu součtu resp. rozdílu jednočlenů a součinu (a+b)(a-b)	Výrazy a mnohočleny Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Mnohočleny Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Rozklad mnohočlenů na součin Použití vzorců	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace	
 vyjmenuje ekvivalentní úpravy rovnic řeší lineární rovnice řeší slovní úlohy o pohybu, o společné práci 	Lineární rovnice Opakování výrazů Řešení lineárních rovnic Slovní úlohy	EV č.25 Základní podmínky života	
-užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (procentem) -řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta Procento, promile Procentová část Základ Počet procent	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání	

	Geometrie	
- vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických problémů	Pythagorova věta Pythagorova věta Pythagorova věta v rovině Pythagorova věta v prostoru	OSV č.5: Kreativita
 rozlišuje pojmy kružnice a kruh rozliší sečnu, tečnu a vnější přímku vysloví znění Thaletovy 	Kružnice a kruh Kružnice a kruh Kružnice a přímka Dvě kružnice Thaletova věta	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých konstrukčních úloh - vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice	Obvod a obsah kruhu, délka kružnice	
načrtne a sestrojí síť válce vypočítá povrch a objem válce	Válec Válec a jeho síť Povrch a objem válce	OSV č.5: Kreativita
 popíše kružnici, kruh a mezikruží jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) popíše rovnoběžnou 	Konstrukční úlohy Množiny bodů daných vlastností v rovině	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.9: Kooperace
přímku, osu úsečky, osu úhlu jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) - sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník v jednoduchých případech	Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků	a kompetice

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Algebra	•	·
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu -upravuje lomené výrazy -určuje podmínky, za kterých má výraz smysl - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy	Lomený výraz		
řeší soustavy rovnic vhodnou metodou řeší slovní úlohy na směsi a roztoky	Rovnice, soustavy rovnic Řešení soustavy rovnic Slovní úlohy	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV č.27: Vztah člověka k prostředí	
 pozná funkci z jejího grafu rozlišuje rostoucí a klesající funkci určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce a hodnotu funkce přiřazenou číslu z definičního oboru pozná lineární funkci, konstantní funkci a přímou a nepřímou úměrnost z rovnice nebo grafu 	Funkce Funkce, vlastnosti funkcí Přímá úměrnost Lineární funkce Nepřímá úměrnost	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání EV č.25: Základní podmínky života	
- vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem, nákresem, schématem a rovnicí	Základy statistiky Statistická šetření Diagramy Aritmetický průměr	OSV č.9: Kooperace a kompetice OSV č.6: Poznávání lidí	
 vypočítá dluh resp. úrok z vkladu v jednoduchých případech pro jednoduché úročení a pro jednorázový i opakovaný vklad 	Základy finanční matematiky Termíny z finanční matematiky Věřitelé a dlužníci Jednoduché úročení Úrokovací období Opakovaný vklad	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS č.16: Evropa a svět nás zajímá	

	Geometrie		
 vysloví znění vět o podobnosti trojúhelníků a s porozuměním je použije k řešení praktických problémů 	Podobnost Podobnost geometrických útvarů Podobnost trojúhelníků Užití podobnosti	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
-řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem -využívá vlastnosti goniometrických funkcí pravoúhlého trojúhelníka při řešení úloh z praxe	Goniometrické funkce Sinus Kosinus Tangens		
 načrtne jehlan, načrtne a sestrojí síť jehlanu vypočítá objem povrch jehlanu 	Jehlan Jehlan, síť jehlanu Povrch a objem jehlanu	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.5: Kreativita	
načrtne kužel a jeho síť vypočítá objem a povrch kužele	Kužel Kužel, síť kužele Povrch a objem kužele	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.5: Kreativita	
- vypočítá objem a povrch koule	Koule Koule Povrch a objem koule	OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.5: Kreativita	
 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného geometrického aparátu kombinuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí a tematických celků 	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV č.1: Rozvoj schopností poznávání OSV č.9: Kooperace a kompetice EGS č.17:Objevujeme Evropu a svět	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídavnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Informatika je povinný předmět s dotací jedné hodiny týdně v 7. a 9. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedení ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít informačních technologií pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Korektně zapne a vypne stanici a přihlásí se do a odhlásí ze sítě.	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě	temata	
Zařadí historicky vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit.	Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).		
Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	HW - HARDWARE Skříň (základní jednotka) – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky Periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, skenner, mikrofon, digitální fotoaparát) výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory)		Ukázka vnitřních součástí počítače.
Programy, které zná, zařadí do příslušné skupiny (podskupiny)	SW – SOFTWARE operační systémy aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy)	VDO 13 – Občan, občanská společnost a stát	
Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. Vytvoří složku nebo prázdný soubor, přejmenuje je, zkopíruje či přesune, případně odstraní.	Práce se složkami a soubory: pojem: manažery (příklady: M602, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník,) pojmy: disk (logický), složka (adresář), postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru		Navazuje na HW (pevný disk, paměťová média – CD, disketa).
Používá části a funkce	druhy a typy psacích strojů. počítač ve funkci psacího stroje.	OSV 1 – Rozvoj	Procvičování

klávesnice (pozn.ve funkci psacího stroje) Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce.	správná poloha těla při psaní zásady bezpečnosti a hygieny práce	schopností poznávání	probíhá během celého roku.
Ve Wordu otevře existující soubor upravit vlastnosti písma a odstavce, případně vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu. Uloží změny na stejné místo nebo jinam, případně pod jiným názvem. Ve Wordu vytvoří z obrázků jednoduchý plakát apod. Nezaměňuje pojmy	Textové editory příklady textových editorů uložení, otevření souboru pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) označení části textu do bloku (klávesnice, myš) psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) Internet:	OSV 5 – Kreativita	
Internet a web.	co to je, kdy vznikl, služby Internetu	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 17 – Objevujeme Evropu a svět EGS 18 – Jsme Evropané MKV 22 – Multikulturalita	
Napíše zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na došlou zprávu pomocí funkce odpověď (Reply) a pošle kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward).	El. pošta = e-mail vztah k Internetu příklady poštovních programů (Pegasus Mail, MS Outlook, MS Outlook Express) spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď (Reply) a poslání zprávy někomu jinému (Forward)	OSV 8 – Komunikace	
Na webu vyhledá stránku o určitém tématu, uloží ji,	WWW = world wide web = web: vztah k Internetu	VDO 13 – Občan, občanská	

případně uloží pouze	pojem: prohlížeč webových	společnost a stát	
obrázek.	stránek (příklady: Internet		
	Explorer, Netscape Navigator)		
	pohyb po webu:		
	přes hypertextové odkazy		
	známá adresa		
	jednoduché vyhledávání		
	ukládání z webu:		
	obrázek		
	celá stránka		
Na základě znalostí	Práce s informacemi		
práce s textem a	vyhledávání informací		
grafikou zpracuje	zpracování výstupu na základě		
písemnou práci na	stanovených požadavků		
zadané téma, která			
splňuje zadané			
požadavky.			

Výstupy	Učivo	Průřezová	Poznámky
		témata	
- vytvoří textový	- popis prostředí, psaní textu,		
soubor - upraví napsaný text	ukládání a zálohování		
- upravi napsany text	iada a divah á amazyyy tayyty		
ma fa mus étania dans	- jednoduché opravy textu,		
- naformátuje text	kopírování textu, vyhledávání a		
	nahrazování textu		
V/ 1/ /	- změny písma, záhlaví a zápatí,		
- uspořádá text na	rozdělení textu do sloupců		
stránce	- otevření více dokumentů současně		
- vytvoří tabulky	- vytvoření tabulky, úpravy políček		
	tabulky, formátování textu		
	v tabulce, vzorce,		
	- automatické formátování tabulky		
	- kreslení, vložení obrázků, rám,		
	orámování a stínování		
 založí prezentační 	- popis prostředí, založení	MKV 22 –	
soubor	prezentace, ukládání a zálohování	Multikulturalita	
		OSV 5 –	
	- postup vytvoření prezentace	Kreativita	
 vytvoří prezentace 	pomocí průvodce		
pomocí průvodce			
	- postup zakládání prezentace		
- vytvoří prezentace	pomocí šablony		
pomocí šablony			
	- postup zakládání prezentace		
- vytvoří prezentace	pomocí šablony	OSV 8 –	
pomocí pozadí		Komunikace	
	- práce s vytvořenou prezentací		
- upraví prezentace			
- orientuje se	- popis prostředí, založení souboru,		
v tabulkovém editoru	ukládání a zálohování		
- pracuje s daty v	- kopírování a přesouvání,		
EXCELU	posloupnosti, základní operace s		
	daty		
- upraví data v tabulce	- formátování dat v tabulce		
1	 vkládání vzorců do EXCELU 		
	- práce s grafy		
	- základy práce a úpravy digitální		
	fotografie		
	- vložení grafu do textového		
	souboru		
- Pracuje	Rozpozná rozdíl mezi vektorovou a	MV 29	

s počítačovou grafikou Pracuje s rastrovou grafikou	rastrovou grafikou, vytvoří grafický návrh, vytvoří a uloží soubor vektorové grafiky, vyretušuje digitál ní fotografie, vytvoří fotomontáž	Interpretace Vztahu mediálních sdělení a reality
pracuje s digitálním videem	natočí vlastní video importuje videa do PC upraví digitální video exportuje digitální video do souboru	MV33 - Tvorba mediálního sdělení
ověřuje věrohodnost informací a informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost -používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vyhledávání informací internetové vyhledávače nebezpečí z internetu -elektronická pošta -ochrana práv k duševnímu vlastnictví -vytvoření a odeslání nové zprávy	MV 28 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 17 – Objevujeme Evropu a svět EGS 18 – Jsme Evropané MKV 22 – Multikulturalita VDO 13 – Občan, občanská společnost a stát

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.4 Člověk a společnost

Charakteristika předmětu Dějepis

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci dokázali orientovat v mnohotvárnosti projevů lidské kultury, bohatosti sociálních a politických událostí, ekonomických faktů a na základě pochopení daných jevů měli snadnější orientaci v současném světě, uvědomili si kontinuitu vývoje lidské společnosti, její kauzalitu a vzájemnou propojenost. Porozumění historického vývoje má zároveň žákům umožnit hlubší pochopení odlišností a současně jedinečnosti vývoje lidstva jako celku a uvědomit si přínos jednotlivých kultur k pokroku lidské společnosti.

Formy a metody práce

- -samostatná práce
- -řízený rozhovor
- -vyhledávání dat v informačních zdrojích
- -skupinová práce
- -projektové vyučování
- -exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí Kompetence k učení

žák cíleně vyhledává a třídí informace a na základě jejich propojení a systematizace si vytváří ucelenější pohled na různé společenské jevy, žák si vytváří pozitivní vztah k učení a vybírá si a používá vhodné metody učení tím, že učitel předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem, učitel přibližuje žákům problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států a civilizací pro rozvoj vzdělanosti

Kompetence k řešení problému

žák na základě poznání a pochopení společenských jevů samostatně řeší problémy a při jejich řešení volí vhodné způsoby tím, že učitel umožňuje žákům kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák jasně a výstižně a v logickém sledu prezentuje své myšlenky a názory a současně umí naslouchat a tolerovat názory a postoje jiných lidí žák dokáže pochopit a využít různé informační a komunikační prostředky / encyklopedie, slovníky, internet.../ tím, že učitel vybízí žáky, aby kladli věcné otázky, směřuje žáky k výstižnému a logickému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

žák poznává sebe sama, umí se začlenit do menších i větších skupin, chápe potřebu spolupráce s druhými při řešení daných úkolů tím, že učitel umožňuje žákům vzájemně se radit a pomáhat, učitel volí formy práce, které umožňují práci v týmech

Kompetence občanské

zák je schopen postavit se fyzickému a psychickému násilí a odmítá útlak a kruté zacházení, respektuje přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si svá práva a povinnosti

ve škole i mimo školu, poznává a chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, poznává, chápe a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví tím, že učitel utváří u žáků vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví, učitel rozvíjí zájem o veřejné záležitosti

Kompetence pracovní

žák využívá poznatky získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro svůj osobní rozvoj a pro své další vzdělávání a profesní rozvoj tím, že učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérii, učitel směřuje žáky k využívání získaných historických poznatků a dovedností v běžném životě

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků; uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány; osvojí si práci s časovou přímkou; orientuje se v historické mapě; osvojí si základní periodizaci dějin;	Úvod do učiva. Význam zkoumání dějin. Zdroj informací o dějinách. Čas a místo historických dějin		
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu;	Pravěk Doba kamenná Starší doba kamenná vývojové typy člověka Střední doba kamenná		
objasní význam zemědělství, dobytkářství pro lidskou společnost; pochopí podmínky vzniku řemesel;	Mladší doba kamenná způsob života a obživy počátky řemesel		
objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost;	Doba kovů rozvoj řemesel a obchodu zánik rodové společnosti		
uvede příklady archeologických kultur na našem území;	Naše země v období pravěku		
rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací; uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví;	Starověk Oblasti starověkého východu Mezopotámie Egypt Indie Čína	MKV č.19- Kulturní diference	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem; porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Oblasti klasických otrokářských států Řecko Makedonie Řím	EGS č.18 Jsme Evropané	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák si osvojí	<u>Středověk</u>	EGS	
periodizaci středověku		č.18- Jsme	
popíše podstatnou	Raný středověk zrod	Evropané	
změnu evropské situace,	nové Evropy,		
která nastala v důsledku	byzantská a franská říše,		
příchodu nových etnik,	arabská říše, islám,		
christianizace a vznik	první státní útvary na našem		
nových států;	území,		
porovná základní rysy	český stát v době knížecí,		
západoevropské,	křesťanství,		
byzantsko-slovanské a	křížové výpravy,		
islámské kulturní	románská kultura.		
oblasti;			
chápe úlohu křesťanství			
a víry;			
objasní situaci Velké			
Moravy a vývoj českého			
státu a jejich postaveni			
v Evropě;			
uvede příklady			
románské kultury;			
chápe politické,	Vrcholný středověk	MKV	
hospodářské, sociální a	rozvoj řemesel a obchodu,	č.19 – Kulturní	
kulturní;	vznik měst a jejich význam,	diference	
seznámí se rozmachem	český stát za vlády posledních		
českého státu a jeho	Přemyslovců,		
významem ve střední	Lucemburkové na českém		
Evropě;	trůně,		
poznává konflikty mezi	gotická kultura,		
světskou a církevní	stoletá válka,		
mocí a vztahem	husitství,		
křesť anství ke kacířství,			
vymezí význam			
husitství;			
poznává postavení			
jednotlivých vrstev			
středověké společnosti			
uvědomí si okolnosti	Pozdní středověk		
vzniku	doba poděbradská (Jiřího		
středoevropského	z Poděbrad),		
soustátí;	doba jagellonská		
osvojí si periodizaci	Novověk	EGS	
novověku;	Raný novověk	č.18- Jsme	

vysvětlí znovuobjevení	humanismus a renesance,	Evropané	
antického ideálu	objevné plavby,		
člověka, seznámí se	náboženská reformace a		
s pojmy humanismus a	protireformace,		
renesance jejich projevy	počátky absolutních		
v lidské společnosti;	monarchií,		
popíše a demonstruje	český stát v předbělohorských		
průběh zámořských	poměrech,		
objevů, jejich příčiny a	třicetiletá válka.		
důsledky;			
chápe pojem reformace			
a reakci církve na její			
požadavky;			
chápe podstatu pojmů			
absolutní moc,			
absolutismus;			
chápe postavení			
českého státu			
v podmínkách Evropy			
rozdělené na katolický a			
reformační blok a			
v habsburské monarchii;			
objasní příčiny a			
důsledky třicetileté			
války.			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie; rozpoznává znaky barokní kultury, uvede její představitele a příklady významných kulturních památek; porozumí situací v habsburské monarchii po 30-ti leté válce; ujasní si pojem osvícenecký absolutismus; chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu;	Novověk občanská válka v Anglii baroko, habsburská monarchie po 30-ti leté válce osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Evropský kolonialismus a rozvoj obchodu boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	VDO č. 15 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
uvědomí si rozpor mezi pojmy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie; uvědomí si souvislost mezi událostmi francouzké revoluce a napoleonských válek a rozbitím středověkých politických, hospodářských a společenských struktur; vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny u nás a ve vybraných zemích, které charakterizují modernizaci společnosti; uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve společnosti; pochopí průběh českého národního obrození v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských	Období od konce 18. století do r. 1914 Francie před revolucí Velká francouzská revoluce napoleonské války průmyslová revoluce, modernizace společnosti, sociální otázka klasicismus a romantismus habsburská monarchie v 1. polovině 19. století národní obrození rok 1848 v Evropě a Čechách rozmach průmyslové revoluce, změny ve způsobu života lidí sjednocování Německa a Itálie občanská válka v USA postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století,	EGS č. 18 Jsme Evropané VDO č. 15 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV č. 19 Kulturní diference	

národů;		
uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích; charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy; vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nesouměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledkům, ke kterým vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. uvědomí si nerovnoměrnost rozvoje jednotlivých zemí; chápe 1. polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších válek; demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky;	základní rysy české politiky, její představitelé. Moderní doba Situace v letech 1914 – 1918 mezinárodní situace koncem 19. a počátkem 20. století první světová válka ruská revoluce	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová	Poznámk
Žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů; uvědomí si změnu v mezinárodních vztazích vznikem komunistického režimu, příčinu jeho nastolení; chápe okolnosti vzniku samostatné Československa uvědomí si souvislost mezi rozkladem ekonomiky a zesílením tendencí řešit problémy extrémními způsoby; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech	Moderní doba vznik Československa- hospodářský, politický a kulturní rozvoj, národnostní problémy vývoj ve 20. letech – fašismus, socialismus světová hospodářská krize a její důsledky fašismus na postupu cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky rozbití Československa druhá světová válka domácí a zahraniční odboj mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa Československo v letech 1945 – 48 únorový převrat	VDO 13 Občan, občanská společnost a stát VDO 15 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS 18 Jsme Evropané	y
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků (východního a západního) vysvětlí a na příkladech doloží mocenské i politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Rozdělený a integrující se svět 2. světová válka studená válka - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi ideologie vnitřní situace v zemích východního bloku vývoj ČSR od r. 1945 do r. 1989 vznik ČR	VDO 14 Formy participace občanů v politickém životě MKV 23 Princip sociálního smíru a solidarity	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika předmětu Výchova k občanství

Vzdělávací obor se zaměřuje na usnadnění orientace žáků v sociální realitě a jejich začlenění do různých sociálních a společenských skupin. Pomáhá žákům poznávat sebe sama, poznávat osobnosti druhých lidí a současně pochopit jednání své i jednání jiných lidí. Napomáhá jim respektovat pravidla lidského soužití, utvářet si vlastní názory, přebírat odpovědnost a své jednání a motivovat žáky k účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák cíleně vyhledává a třídí informace a na základě jejich propojení a systematizace si vytváří ucelenější pohled na různé společenské jevy tím, že

učitel nabízí k výběru aktuální společenskovědní témata, konzultuje s žáky jejich zpracování a způsoby prezentace výsledků

Kompetence k řešení problému

žák na základě poznání a pochopení společenských jevů samostatně navrhuje řešení problémů a při jejich řešení volí vhodné způsoby tím, že

učitel prostřednictvím skupinové práce, hraní rolí, diskuzí a dalších forem práce vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli a vyhodnocovali různé situace

Kompetence komunikativní

žák jasně, výstižně a v logickém sledu prezentuje své myšlenky a názory a současně naslouchá a toleruje názory jiných lidí tím, že učitel volí formy práce, které umožňují žákům spolupracovat s ostatními v různých skupinách, umožňuje vzájemnou inspiraci a vzrůst sebevědomí

žák sděluje své názory a postoje tím, že učitel poskytuje žákům dostatečný prostor k vyjádření, pracuje s verbální i nonverbální komunikací

Kompetence sociální a personální

žák poznává sebe sama, začleňuje se do menších i větších skupin, chápe potřebu spolupráce s druhými při řešení daných úkolů tím, že učitel vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a upevňuje vědomí, že spolupráce usnadňuje dosažení cíle.

Kompetence občanské

žák respektuje přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu tím, že učitel důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, vede žáky k přijmutí odpovědnosti za vlastní učení kontrolními testy po ukončení tématu

Kompetence pracovní

žák pracuje s učebnicí i dalšími informačními zdroji tím, že učitel vyžaduje při práci využívání více zdrojů, usměrňuje žáky při hledání informací a působí jako konzultant při vypracovávání

žák pracuje na úkolech, při kterých projevuje kromě iniciativy, představivosti, znalostí a schopnosti spolupráce, také smysl pro načasování dílčích úkolů tím, že učitel zadává projektovou práci s dostatečným předstihem, konzultuje osnovu projektu, vede žáky k rozplánování činností a vyžaduje včasné odevzdání práce

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
posoudí a na příkladech doloží význam spolupráce při dosahování některých cílů v rodině ve škole, v obci,	Rok v jeho proměnách kalendář, svátky, přísloví a pořekadla,		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem,	Domov a rodina Domov prostředí domova, domov a jeho okolí,	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí	
posoudí a na příkladech doloží význam spolupráce při dosahování některých cílů v rodině ve škole, v obci, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost těchto výdajů v hospodaření domácnosti	Rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, funkce rodiny a její vývoj, vztahy v rodině, náhradní rodičovská péče, hospodaření rodiny,	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí	Sexuální výchova
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání,	Naše vlast vlast, co nás proslavilo, památná místa, Praha,		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a vystupuje proti němu, objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Obec, region, země moje obec, moje škola, národ a národnostní menšiny	VDO 12 Občanská společnost a škola OSV 6 Poznávání lidí MKV 20 Lidské vztahy	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rodina, národ, vlast rodina, národ vlast – státní symboly ochrana vlasti		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost těchto výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsob krytí deficitu,	Majetek a bohatství majetek vlastnictví rozpočet domácnosti racionální hospodaření	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva,	Přírodní bohatství a jeho ochrana poznej a chraň svoji krajinu, důsledky lidských zásahů do přírody, významné planetární problémy	EV 24 Ekosystémy EV 27 Vztah člověka k prostředí	Ochrana člověka za mimořádných událostí
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Kultura rozmanitost kultury, její podoby a projevy	MKV 19 Kulturní diference	

kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní instituce masová kultura masmédia	MKV 21 Etnický původ	
rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví	Stát a právo vznik státu a práva historické typy států volby zákonodárná moc výkonná moc soudní moc práva a povinnosti občanů právo a morálka zásady lidského soužití Listina základních práv a svobod	VDO 13 Občan, občanská společnost a stát	Sexuální výchova

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek,	Člověk a dospívání fáze lidského života, osobní rozvoj, chování, jednání, prožívání,	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí	Sexuální výchova
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu,	Člověk hledající společenství hledání blízkého člověka lidská setkání komunikace láska, vztah mezi mužem a ženou solidarita výchova člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	OSV 8 Komunikace	Sexuální výchova
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru,	Člověk hledající sám sebe a svůj svět člověk a svět zdravý způsob života vnitřní svět člověka smysl života, náhražky smyslu života	OSV 4 Psychohygiena	Sexuální výchova
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování, přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva o oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu, rozpozná protiprávní jednání, přestupek a trestní čin, uvede jejich	Člověk a předpoklady soužití člověk a řád vztahy mezi lidmi lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv právní ochrana člověka právo v každodenním životě a protiprávní jednání	MKV 23 Princip sociálního smíru a solidarity MKV 20 Lidské vztahy	Sexuální výchova

příklady,		
objasní význam právní úpravy	<u>Člověk a pracovní</u>	
důležitých vztahů – vlastnictví,	<u>život</u>	
pracovní poměr, manželství,	příprava na osobní	
provádí jednoduché právní úkony a	a společenské	
chápe jejich důsledky, uvede příklady	uplatnění	
některých smluv upravujících	zaměstnání nebo	
občanskoprávní vztahy – osobní	povolání,	
přeprava, koupě, oprava či pronájem	profesní profil	
věci,	člověka	
diskutuje o příčinách a důsledcích	korupce	
korupčního jednání,		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života,	Volba povolání rozdělení škol a učilišť studie výtisků		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem,	Smysl společenství komunikace a život v kolektivu podobnost a odlišnost lidí, náboženství a mýtus, rozdělení náboženství sekty,	OSV 9 Kooperace a kompetice MKV 23 Princip sociálního smíru a solidarity	Sexuální výchova
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství, náhradní rodinná péče,	Rodina a péče státu náhradní rodinná péče uzavírání manželství poradny		Sexuální výchova
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů,	Občanská společnost, obec, stát sdružování občanů – církve, politické strany Ústava ČR protispolečenské jevy,	VDO 14 Formy participace občanů v politickém životě	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů,	Demokracie a volby volby právo, soud, advokacie	VDO 15 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu,	Vznik a vývoj ČR vývoj naší státnosti, r. 1918- současnost		

na příkladu chování kupujících prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz, rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti, vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je použít, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení,	Ekonomické vztahy tržní hospodářství peníze a jejich hodnota, banky, měna státu, podnikání a zisk		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu, popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování, uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování	Život člověka na Zemi ekologie, globalizace, Evropa a evropské organizace, Evropské civilizace a zaniklé kultury	EGS 18 Jsme Evropané	

obrany státu a účasti v zahraničních misích,		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané,	Sociální vztahy životní úroveň, sociální péče státu sociální příspěvky	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Výchova k demokracii násilí proti jednotlivci a skupině rasismus a boj proti němu terorismus	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.5. Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku 1hodinu týdně, 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- laboratorní práce

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolinají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí Kompetence k učení

Žáci vyhledávají, třídí a propojují informace, používají odborné terminologie, samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace, nalézá souvislosti mezi získanými daty tím, že učitel zadává úkoly, kde žáci kombinují informace z různých zdrojů, reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění, učí se rozeznat a odlišit podstatné informace od méně podstatných.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Kompetence k řešení problémů

Žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat tím, že učitel zadává problémové úlohy z praktického života podporuje různé způsoby řešení problémů, podporuje individuální práci žáků s encyklopediemi a internetem, motivuje žáky k samostatnému objevování vyžaduje od žáků argumenty k obhájení užitých postupů či řešení, vede žáky k samostatnému ověřování správného řešení ve vhodných případech i vlastní zkušeností.

Kompetence komunikativní

Žáci pracují ve skupinách a komunikují mezi sebou, respektují názory druhých, formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě tím, že učitel vede žáky k vyjádření vlastního názoru.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení problémů, jsou zodpovědní a ochotni spolupracovat tím, že učitel vede žáky k respektování druhých, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, je schopen a připraven vždy hodnocení vysvětlit a srozumitelně zdůvodnit, vede žáky k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel hodnocení, nechá zažít žákům pocit úspěchu, při hodnocení zdůrazňuje pozitivní věci

Kompetence občanské

Žáci šetrně využívají elektrickou energii, posuzují efektivity jednotlivých energetických zdrojů, upřednostňují obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě(např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb) tím, že učitel vede žáky k ekologickému pohledu na život s ohledem na budoucnost.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují a upevňují si zásady bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními tím, že je učitel seznamuje s pracovním řádem odborných pracoven.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ŽÁ	K			
-	rozlišuje pojmy látka a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	látka a těleso	EV 25	
-	popíše základní vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek a vlastnosti, kterými se od sebe liší	vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek	Základní podmínky života	
-	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Brownův pohyb, difuze		
-	správně používá pojem atom, molekula, iont	částicové složení látek, složení atomu	EV 25 Základní	
-	využívá poznatky o složení a struktuře látek k vysvětlení elektrických vlastností látek popíše účinky gravitační síly a gravitačního pole	elektrické vlastnosti	podmínky života	
		látek		
- - -	zjistí, zda na těleso působí magnetická síla popíše využití magnetické síly v praktických situacích ověří existenci magnetického pole u konkrétního magnetu pokusně určí druh pólu a	gravitační síla a gravitační pole		
_	graficky znázorní indukční čáry fyzikální veličiny vyjádří v různých jednotkách (d, V,	magnetické vlastnosti látek	OSV 5 Kreativita	
-	m, t, t) změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých	magnetické pole		
	jednotkách	fyzilrální vzaližimy		
-	změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek	fyzikální veličiny délka	OSV 1 Rozvoj	
-	změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot změří teplotu vzduchu v závislosti na čase, údaje zaznamená do tabulky a grafu	objem	schopností poznávání	
-	předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	teplota	OSV 10	
-	změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	tepelná roztažnost	Řešení problémů a rozhodovac	
-	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem, s porozuměním aplikuje na praktických úlohách	čas	í dovednosti	
-	měří hustoměrem, pracuje s tabulkami	hustota	OSV 5 Kreativita	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu změří dráhu uraženou tělesa a odpovídající čas určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas používá s porozuměním vztah v=s/t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh ovládá odhady běžných rychlostí a převody jednotek rychlosti znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a čte z grafu různé údaje 	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost druhy pohybů dráha a čas měření rychlosti průměrná rychlost grafy závislosti dráhy a rychlosti pohybu na čase		
 rozeznává jednotlivé druhy sil rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly změří sílu siloměrem znázorní sílu orientovanou úsečkou 	síla síla působící na těleso	OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
 užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa F= m.g při řešení jednoduchých úloh 	gravitační síla, gravitační pole	EV 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou rovnoběžných sil a graficky výslednici různoběžných sil 	skládání sil výslednice sil		
 určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese 	těžiště tělesa		
 změří třecí sílu užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly 	třecí síla		
 využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při 	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a		

působení sil	třetí)	
 využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly 	rovnovážná poloha páka pevná kladka tlaková síla	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
 užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou síla působí užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení 	tlak Pascalův zákon hydraulická zařízení	EV 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah p=h ρ g k řešení problémů a úloh 	hydrostatický tlak Archimedův zákon	
 objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci 	vztlaková síla působící na tělesa v kapalině	OSV 5
 porovnáním vztlakové a gravitační síly předpoví, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině 	plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	Kreativita
 vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a objasní změnu atmosférického tlaku v závislosti na nadmořské výšce a na počasí 	atmosférický tlak, tlak plynu v uzavřené nádobě	
 změří tlak v uzavřené nádobě 	manometr	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8. ročník - 3. období

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámk y
-	správně používá pojem mechanická práce a výkon rozhodne, zda těleso koná práci s porozuměním používá vztah W=Fs a P=W/t, při řešení problémů a úloh	mechanická práce výkon		
-	z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie,	polohová a pohybová energie		
-	porovná pohybovou a polohovou energii těles	vnitřní energie tělesa		
_	vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	tepelná výměna	EV 25 Základní podmínky	
-	rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny	teplo přijaté a odevzdané tělesem	života	
-	určí množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem	změny skupenství		
-	rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad		EV 24 Ekosystémy	
-	určí skupenské teplo tání u některých látek zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, vysvětlí základní meteorologické	spalovací motory		
-	děje objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě		EGS 17 Objevujeme Evropu a svět	
-	popíše základní součásti spalovacích motorů - vysvětlí rozdíl mezi zážehovým a			
_	vznětovým motorem porovná škodlivost pro životní prostředí	Vesmír		
	popíše Sluneční soustavu a uvede její hlavní	Sluneční soustava		
_	složky	hvězda		
-	má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)	měsíční fáze	EV 25	
-	odliší planetu a hvězdu má představu, jaké děje se odehrávají na	akustika	Základní podmínky života	
-	Slunci objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	zvuk, zdroj zvuku		
-	určí, co je v jeho okolí zdroje zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou	šíření zvuku odraz zvuku ozvěna		

	látkové prostředí	tón výška tónu
-	chápe odraz zvuku jako odraz zvukového	
	vzruchu od překážky a objasní vznik ozvěny	hlasitost zvuku
-	využívá s porozuměním poznatek, že	
	rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se	
	zvuk šíří	pohlcování zvuku
-	zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je	
	jeho kmitočet	
-	vysvětlí hlasitost zvuku, a jak hlasité jsou	
	různé zdroje zvuku v jeho okolí	
-	určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv	
	nadměrně hlasitého zvuku na člověka a	
	životní prostředí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla	světlo, zdroj světla		
 využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklad jejich využití v praxi najde pokusně ohnisko dutého zrcadla 	přímočaré šíření světla zatmění Slunce a Měsíce rychlost světla odraz světelného paprsku zrcadla	EV 25 Základní podmínky života	
 rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost popíše, z čeho jsou složeny jednoduché optické 	zobrazení odrazem na rovinném i kulovém zrcadle lom světla na optickém rozhraní	MV 28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
 přístroje a jak se využívají v běžném životě porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi 	optické čočky	OSV 5 Kreativita	
 pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 	rozklad světla		
 porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat 	atom a jeho složení proton, neutron, elektron elektrický náboj	EV 25 Základní podmínky života	
 podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont 	iont		
 ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole 	elektrická síla, elektrické pole		
 pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud rozliší pokusně vodič od izolantu 	elektrický proud		
- objasní účinky elektrického proudu (tepelné,	elektrické napětí		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

		T	I .
	světelné, pohybové)		
-	změří elektrický proud ampérmetrem a		
	elektrické napětí voltmetrem		
	-		
_	dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení	elektrický spotřebič	
	s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí		
	vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před	pravidla bezpečné práce	
	zkratem	zkrat	
	zkratem	pojistka	
	V/ / 01 0 /1	pojistka	
-	používá s porozuměním Ohmův zákon pro		
	kovy v úlohách (R = U/I)		
-	pochopí, že odpor vodiče závisí na délce a	Ohmův zákon	
	teplotě vodiče, obsahu jeho průřezu a		
	materiálu, ze kterého je vodič vyroben	odpor vodiče	
	3		
_	správně sestaví jednoduchý a rozvětvený		
	elektrický obvod podle schématu	jednoduchý a	
	volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj	rozvětvený elektrický	
-		obvod	
	napětí	38,134	
-	odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a	spínač	
	vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí,	spinae	
	výsledný elektrický proud a výsledný odpor		
	spotřebičů		
		vedení elektrického	
_	uvede příklady vedení elektrického proudu		
	v kapalinách a v plynech z běžného života a	proudu v kapalinách a	
	z přírody	v plynech	
_	zapojí polovodičovou diodu v propustném i		
	závěrném směru - uvede příklady využití	elektrický proud v	
	1 ,	polovodičích vlastních	
	polovodičů v praxi	a příměsových	
-	na příkladech z praxe objasní užití	polovodičová dioda a	
	elektromagnetu	její užití, alternativní	
		zdroj energie	
		elektromagnet	
-	rozliší stejnosměrný proud od střídavého na		
	základě jejich časového průběhu	střídavý proud	
_	ověří pokusem, na čem závisí velikost	elektromagnetická	
	indukovaného proudu v cívce a objasní vznik	indukce	
	střídavého proudu	maukce	
_	vysvětlí princip činnosti stejnosměrného		
	elektromotoru, uvede příklady využití		
		elektromotor	
-	popíše funkci transformátoru a jeho využití při		
	přenosu elektrické energie	transformátor	
-	popíše způsob výroby a přenosu elektrické		
	energie	elektrárny	
-	popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě	výroba a přenos	
	elektrické energie v elektrárnách na životní	elektrické energie	
	prostředí	zdroje energie	
-	zhodnotí výhody a nevýhody využívání	obnovitelné a	
	různých energetických zdrojů z hlediska vlivu	oonoviteme a	

na životní prostředí	neobnovitelné zdroje
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem	energie
řetězová reakce a popíše, na jakém principu	jaderná energie
funguje jaderný reaktor	
 vysvětlí, jak je zajištěn bezpečný provoz 	štěpení atomového
v jaderné elektrárně	jádra
 popíše nepříznivý vliv radioaktivního a 	řetězová reakce
ultrafialového záření na lidský organismus	
, ,	jaderný reaktor

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

žák je schopen systematicky pozorovat a tak zjišťovat chemické vlastností látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají, jejich popis, hledat souvislostí mezi jevy a vysvětlit je, správně používá chemické termíny, symboly a značky samostatně či ve skupinách formuluje závěry na základě pozorování a pokusů tím, že učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků umožňuje dostupnost studijních materiálů a zdrojů (i případných kompenzačních pomůcek v dostatečném počtu) , učí rozeznat a odlišit podstatné informace od méně podstatných

Kompetence k řešení problémů

žák řeší problémové situace související s učivem chemie , volí různé způsoby řešení, obhajuje svá rozhodnutí, promýšlí pracovní postupy praktických cvičení, nachází příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětluje jejich chemické podstaty, klade důraz na

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

aplikaci poznatků v praxi tím, že učitel zadává problémové úlohy z praktického života, podporujeme různé způsoby řešení problémů, podporujeme individuální práci žáků s encyklopediemi a internetem

Kompetence komunikativní

žák správně užívá chemických symbolů a značek, argumentuje tím, že učitel vede žáky k diskuzi s ostatními, dbá o dodržování zásad diskuze a dialogu, učí žáky obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje a diskutuje při skupinové práci, respektuje názory jiných tím, že učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci- vede je k odpovědností za své chování- řídí a regulujeme práci ve skupině zdůrazňuje úlohu jednotlivce pro celkový výsledek týmu

Kompetence občanské

žák respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí zodpovědně se chová v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc) tím, že učitel vede žáky k respektování autorit, učí žáky zásadám první pomoci, nacvičuje s nimi modelové situace, důležitá tel. čísla, rychlé opuštění školy, řeší aktuální krizové situace ve třídě

Kompetence pracovní

žák bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla / povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí využívá poznatků v běžné praxi tím,že učitel seznamuje s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem, vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce, seznamuje a dbá na dodržování pravidel práce a první pomoci

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	pozorování a pokus látky a jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje		Laboratorní práce – vlastnosti látek
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech, H a P věty, piktogramy a jejich význam	OSV č. 11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	hustota látek, rozpustnost, hořlavost, toxicita, první pomoc	OSV č. 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi stejnorodé a různorodé		Laboratorní práce – metody separace směsí
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	složení roztoků, hmotnostní zlomek		
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	rozpustnost, teplota, míchání, velikost částic		
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí, filtrace, sedimentace, destilace, krystalizace, sublimace		
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti,	voda, vzduch	EV č. 25 Základní podmínky života	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	pitná voda, užitková voda, použití vody v průmyslu		
navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	čistička odpadních vod, průmysl	EV č. 25 Základní podmínky života	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek, elektron, neutron, proton		
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá	chemická vazba, molekuly a sloučeniny		Laboratorní práce –

ve správných souvislostech			výroba a důkaz prvku
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků	periodická soustava prvků		-
rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	kovy nekovy, polokovy		
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce, chemická rovnováha, zákon zachování hmotnosti		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické rovnice, názvosloví, prvky, molární hmotnost		
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující průběh chemické reakce, teplota, plocha,katalyzátor		
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	Ochrana člověka za mimořádných událostí Laboratorní práce – neutralizace
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Kyselé deště a skleníkový efekt, odstraňování nežádoucích plynů vzniklých průmyslem	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	Ochrana člověka za mimořádných událostí
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	stavební pojiva, průmyslová hnojiva, keramika	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	pH, úprava pitné vody		
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	vodní, sněhové, pěnové a halové hasící přístroje, první pomoc, řešení krizových situací		Ochrana člověka za mimořádných událostí

9. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech, H a P věty, piktogramy a jejich význam	OSV č. 11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	redoxní reakce, oxidace, redukce výroba kovů, galvanický článek		Laboratorní práce – redoxní děje
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	alkany, alkeny, alkyny, areny		Laboratorní práce – důkaz prvků v organické sloučenině
zhodnotí výhody a nevýhody zdrojů energie a jejich vliv na ŽP	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV č. 25 Základní	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	alkoholy, fenoly, kyseliny, aldehydy, ketony, halogenderiváty, dusíkaté deriváty DDT, PCB	podmínky života EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Laboratorní práce – vlastnosti organických rozpouštědel
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	Sacharidy, tuky, bílkoviny, enzymy, hormony, vitamíny		Laboratorní práce – důkaz organických sloučenin v přírodním materiálu
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	teplo, světlo, oxid uhličitý, voda, chlorofyl	EV č. 24 Ekosystémy	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	vejce, zvířata a jejich tuk, cukrová řepa a významné plodiny pro lidský organismus		
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	vodní, sněhové, pěnové a halové hasící přístroje, první pomoc, řešení krizových situací		Ochrana člověka za mimořádných událostí
orientuje se v přípravě a	plasty a syntetická	EGS č. 17	

využívání různých látek v praxi a	vlákna, detergenty,	Objevujeme	
jejich vlivech na životní prostředí	insekticidy, pesticidy,	Evropu a svět	
a zdraví člověka	léčiva, hořlaviny	EV č. 26	
		Lidské aktivity a	
		problémy	
		životního	
		prostředí	

Vysvětlivky:

H - věty jsou standardní věty o nebezpečnosti chemických látek a jejich směsí.

P - věty jsou standardizované pokyny pro bezpečné zacházení s chemickými látkami a jejich směsmi.

DDT = dichlordifenyltrichlormethyl metan

PCB= polychlorované bifenyly

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. - 7.ročníku dvě hodiny týdně, v 8. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- laboratorní práce

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda: -chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy

- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, Chráněné krajinné oblasti, Národní parky

Předmětem prolinají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace podle zadaných kritérií, propojuje je a efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, posuzuje a snaží se vyvodit z nich závěr k budoucímu využití
- používá zavedené termíny, uvádí poznatky do souvislostí a postupně si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy tím, že učitel

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění, učí žáky rozeznat a odlišit podstatné informace od méně podstatných

Kompetence k řešení problémů

- žák si upevňuje účelné postupy rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících jeho zdraví
- využívá různé informační zdroje
- popisuje problémové situace ve škole, v rodině, v partě kamarádů, promýšlí způsob jejich řešení tím, že učitel při řešení problémů vede žáky k rozpoznávání logických postupů a podporuje samostatnou práci žáků s různými informačními zdroji

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- obhajuje svůj názor tím, že učitel učí žáky výstižně formulovat svůj názor a dává jim prostor k jeho obhájení či k jeho vyvrácení

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje s ostatními, je tolerantní a vstřícný, oceňuje poznatky a zkušenosti jiných
- je-li třeba nabídne pomoc, případně o ni požádá
- je zdravě sebevědomý tím, že učitel zadává úkoly, vyžadující spolupráci a vede žáky k sebehodnocení podle jasně stanovených pravidel

Kompetence občanské

- chová se klidně a zodpovědně v krizových situacích
- uvědomuje si environmentální problémy, přemýšlí o nápravě tím, že učitel hovoří s žáky o hrozbě násilí, o důsledcích lhostejnosti
- nacvičuje klidné a rozhodné chování v krizových situacích (požár, evakuace, přivolání pomoci)
- třídí s dětmi papír a plasty přímo ve škole

Kompetence pracovní

• žák experimentuje s rozmanitými přírodninami, pomůckami, jednoduchými nástroji tím, že učitel umožňuje žákům manipulovat s rozmanitými přírodninami, pomůckami, jednoduchými nástroji, při současném dodržování bezpečnostních pravidel

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy Orientuje se v přehledu vývoje organismů Rozliší základní projevy a podmínky života Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování 	Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty)	EV č.25 Základní podmínky života	Ochrana člověka za mimořádných situací – sirény, signál.
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí (ekosystém, vzájemné vztahy organimů, potravní řetězce)	EV č.24 Ekosystémy	1.LP – ekosystémy v našem regionu
 Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií Objasní funkci základních organel Rozpozná a objasní funkci základních orgánů a soustav živočichů a rostlin 	 Základní struktura života (buňky, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy) 	Objevujeme Evropu a svět	
dokáže roztřídit organismy do říší	Význam a zásady třídění organismů	EV č.27 Vztah člověka	
 Na příkladech z běžného života uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	Viry a bakterie	k prostředí	
 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s podnicemi a provná je podle charakteristických znaků Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a potravních řetězcích Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	Houby bez plodnic (charakteristika, vliv na člověka a živé organismy)	EGS č.17 Objevujeme Evropu a svět	
 Rozlišuje základní vybrané systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce s klíči a atlasy Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	Rostliny: systém (běžné druhy řas, mechorostů a kapraďorostů), jejich význam a ochrana	OSV č.4 Psychohygie na	

 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná vybrané skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí základní projevy chování, objasní způsob života a přizpůsobení prostředí. Zhodnotí význam v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování při styku s nimi Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování při poznávání živé přírody 	 Stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) Významní zástupci prvoků a bezobratlích živočichů (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy bezobratlích, živočišná společenstva Pozorování mikroskopem a lupou 	EV č. 26 Lidské aktivity a problémy ŽP	2 LP – práce s mikroskop em – pozorování těl hmyzu
---	---	---	--

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

7. ročník - 3. období

Výstupy	U	čivo	Průřezová témata	Poznámky
Třídí organismy a zařadí je do říší a nižších taxonomických jednotek	•	Význam a zásady třídění organismů		
 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	•	Stavba těla a funkce jednotlivých částí těla strunatců		
Rozlišuje a porovná vybrané skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	•	Vývoj, vývin a systém strunatců	EGS č.17 Objevujeme Evropu a svět	
 Odvodí základní projevy chování, objasní způsob života a přizpůsobení prostředí. Zhodnotí význam v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování při styku s nimi 	•	Hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, domestikované druhy Projevy chování	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla (buňka, pletivo, orgán) Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkci a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při 	•	Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin)	EV č.25 Základní podmínky života	
pěstování rostlin Rozlišuje základní vybrané	•	Fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování)		
systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce s klíči a atlasy				
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	•	Systém rostlin (pozorování a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj	EV č.24 Ekosystémy EV č. 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – na		a využití hospodářsky		

příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	významných zástupců) • Význam rostlin a jejich ochrana	
 Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování při poznávání živé přírody 	 Organismy a prostředí (přirozené a umělé ekosystémy) EV č.27 Vztah člov k prostředí 	ěka
	Praktické metody poznávání přírody	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8.ročník - 3. období

Výstupy	U	čivo	Průřezová témata	Poznámky
 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	•	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování	MKV č.19 Kulturní diference EV č. 25 základní podmínky života	Sexuální výchova
 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	•	Anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, tkáně, orgány a orgánové soustavy, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti)	MKV č.23 Princip sociálního smíru a solidarity	Sexuální výchova
 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	•	Nemoci, úrazy a prevence (léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie) Životní styl (dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka)	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV č.32 Fungování a vliv médií ve společnosti	Ochrana člověka za mimořádných událostí Sexuální výchova

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9.ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	 Vznik a stavba Země vznik, vlastnosti, třídění, význam, využití a určování zástupců 	EV č.26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ochrana člověka za mimořádných událostí
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	 Příčiny a důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů 		
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy	 Složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí, devastace a možnosti rekultivace 	EV č.27 Vztah člověka k prostředí	
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	 Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi. Geologický vývoj a stavba území ČR (Český masiv, Karpaty) 		
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	 Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití zdrojů, význam vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Vzájemné vztahy mezi 	EV č. 25 Základní podmínky života	
 Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy 	organismy a prostředím, populace, společenstva, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	EV č. 24 Ekosystémy EV č. 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku (6. - 7. ročník dvě hodiny týdně, 8. - 9. ročník jedna hodina týdně).

Vzdělávání v předmětu zeměpis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- -utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Předmět **zeměpis** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** (přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – rozloha, počet obyvatel, hustota obyvatel a podobně, chemie – chemický průmysl).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žák se učí samostatnému získávání, zpracování a vyhodnocování informací vhodnými metodami, dokáže vyvodit souvislosti mezi jednotlivými jevy v přírodní i socioekonomické sféře, dokáže je přiřadit k vyššímu celku, učí se správně užívat odbornou terminologii tím, že dbáme na správné užívání geografických termínů, zadáváme úkoly ve formě problému, vedeme žáky k analýze jednotlivých situací, dáváme podněty k pozorování přírodních jevů, zadáváme vhodná témata k samostatnému zpracování s využitím různých informačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů: Žák kriticky myslí, dokáže na základě získaných poznatků provést analýzu problému, popř. nejprve sám problém stanovit a s využitím vlastních zkušeností nebo dle návodu řeší tím, že žáka vedeme ke správnému kladení otázek, vyvozování příčinných souvislostí, navozujeme modelové problémové situace z oblasti

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

fyzickogeografické sféry popř. zprostředkujeme žákům reálné problémy z těchto oblastí, zadáváme žákům praktické úkoly týkající se běžných životních situací, vyvoláváme diskuzi k daným tématům.

Kompetence komunikativní: Žák dokáže s využitím správné terminologie ve správné logické posloupnosti formulovat své myšlenky a názory, získané poznatky, prezentovat výsledky svých pozorování a řešení problémů, spolupracuje se spolužáky na skupinových úkolech tím, že zadáváme vhodná témata k následné prezentaci či diskuzi, úkoly pro skupinovou práci, klademe otázky, které vedou žáky k obhájení jejich názoru.

Kompetence sociální a personální: Žák dokáže aktivně pracovat ve skupině, zapojí se do dělby práce a následné kooperace, respektuje názory druhých tím, že zadáváme úkoly pro skupinovou práci, dbáme na udržení přátelského prostředí.

Kompetence občanské: Žák pochopí a bude schopen využít v praxi ekologické souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně – např. problematika znečištění ovzduší, nedostatku pitné vody, kontaminace půdy, pozná problémy obyvatel jiných částí světa, pochopí nutnost humanitární pomoci, prohloubí svůj vztah k České republice jako vlasti tím, že uskutečňujeme zeměpisné exkurze, vycházky, tématické výstavy, klademe otázky zabývající se danými tématy.

Kompetence pracovní: Žák získává informace pozorováním, matematickými výpočty, měřením, používá různé typy materiálů – texty, mapy, grafy, diagramy, při práci dodržuje stanovená pravidla, zachází šetrně se svěřenými pomůckami, dbá na čistotu svého pracovního prostředí tím, že stanovíme pravidla pro práci, vedeme žáky k samostatné kontrole jejich dodržování, zadáváme praktické úkoly, týkající se pozorování a měření různých přírodních jevů – např. měření teploty vzduchu, dodáváme materiál ke zpracování.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová
ystapy		témata
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Úvod do zeměpisu	OSV č. 1: Rozvoj schopností poznávání
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Planeta Země Tvar a rozměry Země Pohyby Země	OSV č. 8: Komunikace
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Sluneční soustava Vesmír Měsíc – přirozená družice země Slunce Vývoj poznání o vesmíru	OSV č. 9: Kooperace a kompetice
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Glóbus a mapa Poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Čas na zeměkouli	OSV č. 10:
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,	Obecný fyzický zeměpis Litosféra: Stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, působení povrchové tekoucí vody	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Rozlišuje a porovnává složky a	Povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů	OSV č. 8: Komunikace
prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenovává a klasifikuje tvary zemského povrchu	Atmosféra: Předpověď počasí, podnebí Trvání dne a noci na Zemi: délka dnů a nocí na Zemi v závislosti na	
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné	zeměpisné šířce, teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře	EV č. 24:

sféry, rozlišuje na konkrétních		Ekosystémy
příkladech specifické znaky a	Hydrosféra: Oceány a	Exosystemy
funkce krajin	moře, pohyby mořské	
rumee majin	vody, vodstvo na pevnině	
Porovnává působení vnitřních a	– vodní toky, jezera,	
vnějších procesů v přírodní sféře	bažiny a umělé vodní	
a jejich vliv na přírodu a na	nádrže, ledovce,	
lidskou společnost	podpovrchová voda	EV č. 25:
1		Základní
	Pedosféra: Typy půd,	podmínky
	půda, její struktura a	života
	činitelé, nebezpečí, která	
	půdu ohrožují	
	Biosféra: Tropické lesy,	
	savany, pouště,	
	subtropické rostlinstvo,	OSV č. 10:
	stepi, lesy mírného pásma,	Řešení
	tundra, polární oblasti,	problémů a
	výškové stupně v krajině	rozhodovací
		dovednosti
	Terénní práce	EV č. 27:
0.1/1/ /11.1 1./1/1/	T / / 1 1/	Vztah člověka
Ovládá základy praktické	Terénní praxe v okolí	k prostředí
topografie a orientace v terénu	školy	
Aplikuje v terénu praktické		
postupy při pozorování,		
zobrazování a hodnocení krajiny		
zoorazovam a nodnocem krajmy		
Uplatňuje v praxi zásady		
bezpečného pohybu a pobytu v		
krajině, uplatňuje v modelových		
situacích zásady bezpečného		
chování a jednání při		
mimořádných událostech		
		OSV č. 10:
	Zeměpis světadílů a	Řešení
	oceánů	problémů a
	Afrika, Austrálie a	rozhodovací
	Oceánie	dovednosti
	1011	
	Afrika (poloha, rozloha,	
Organizuje a přiměřeně hodnotí	členitost, pobřeží, povrch,	
geografické informace a zdroje	podnebí, vodstvo,	
dat z dostupných	rostlinstvo, přírodní	
kartografických produktů a	zdroje)	
elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších		
informačních zdrojů		
miormacmon zaroju		

Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou			
a kartografickou terminologii	Obyvatelstvo Afriky		
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Oblasti Afriky (Severní arabská Afrika, Tropická Afrika, Jižní Afrika, Indický oceán)	MKV č. 21: Etnický původ	
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra periferní zóny	Austrálie (poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje)	MKV č. 22: Multikulturalita	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení,	processor and graph		
ohraničení Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných	Objevení Austrálie a její obyvatelstvo Australský svaz		
makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Tichý oceán a Oceánie Obyvatelstvo a hospodářství Oceánie		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

7.ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Zeměpis světadílů a oceánů Amerika		
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Poloha a rozloha		
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo		Ochrana člověka za mimořádných událostí
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		EV č.24: Ekosystémy	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů,	Obyvatelstvo	MKV č.21: Etnický původ	
vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny nastaly a nastávají ve vybraných regionech světa a co je příčinou těchto	Americké regiony Politické dělení Severní	OSV č.8: Komunikace EV č.27: Vztah člověka k prostředí	
zásadních změn Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Ameriky Státy Střední Ameriky Politické rozdělení Jižní Ameriky Atlantský oceán Severní ledový oceán	EV č.24: Ekosystémy EV č.27: Vztah člověka k prostředí	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kriteria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Asie (přírodní podmínky)	EV č.24: Ekosystémy	
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií,			

srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciála bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států			
Zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Obyvatelstvo, hospodářství, oblasti	MKV č.21: Etnický původ MKV č.22: Multikulturalita	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Evropa Přírodní podmínky	OSV č.8: Komunikace OSV č.9: Kooperace a kompetice	
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii			
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Obyvatelstvo Hospodářství a politické rozdělení	EGS č.16: Evropa a svět nás zajímá	
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst,			
objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kriteria		EGS č.17: Objevujeme Evropu a svět EGS č.18: Jsme Evropané:	Evropská integrace, instituce Evropské unie

_	 	
pro vymezení, ohraničení a		
lokalizaci regionů světa		
Lokalizuje na mapách světadíly,		
oceány a makroregiony světa		
podle zvolených kritérií,		
srovnává jejich postavení,		
rozvojová jádra a periferní zóny		
Porovnává a přiměřeně hodnotí		
polohu, rozlohu, přírodní,		
kulturní, společenské, politické a		
hospodářské poměry, zvláštnosti		
a podobnosti, potenciál a bariéry		
jednotlivých světadílů, oceánů,		
vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
vyoranyen (modelovyen) saad		
Zvažuje, jaké změny ve		
vybraných regionech světa		
nastaly, nastávají, mohou nastat		
a co je příčinou zásadních změn v nich		
v IIICII		
Lokalizuje na mapách		
jednotlivých světadílů hlavní		
aktuální geopolitické změny a		
politické problémy v konkrétních světových regionech		
Svetových řegionech		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8.ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika Česká republika na mapě Evropy: Poloha a rozloha	OSV č.8: Komunikace OSV č.9: Kooperace a kompetice	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Přírodní podmínky Povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky Vodstvo: jezera, rybníky, přehradní nádrže, podzemní vody, znečišťování vod Půda, půdní druhy, půdní typy Rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody, životní prostředí	EV č.24: Ekosystémy EV č.24: Ekosystémy OSV č.10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Obyvatelstvo, sídla	VDO č.12: Občanská společnost a škola	
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Vytváří a využívá osobní	Hospodářství Průmysl (hlavní průmyslová odvětví na našem území) Zemědělství (chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, zemědělské oblasti a potravinářský průmysl) Doprava a spoje Služby, cestovní ruch a rekreace Zahraniční obchod, cesta do Evropy Kraje České republiky	EGS č.18: Jsme Evropané	

myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Moravskoslezský, Zlínský, Olomoucký, Jihomoravský	schopností poznávání	
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region Moje obec	VDO č.12: Občanská společnost a škola OSV č.5: Kreativita	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

9.ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	
	Obyvatelstvo a sídla		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Rozmístění obyvatelstva ve světě, růst obyvatelstva a zajištění jeho výživy, stěhování, zaměstnanost, rasy, národy, jazyky, náboženství	MKV 21: Etnický původ MKV 22: Multikulturalita EV 24: Ekosystémy	
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii			
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině			
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa			
Posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	De*arral		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na	Průmysl Význam postavení průmyslové výroby, členění průmyslu,		

mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	rozmístění průmyslové výroby, hlavní průmyslové oblasti světa, hlavní průmyslová odvětví		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Zemědělství Význam a postavení zemědělské výroby, rozmístění zemědělské výroby, rostlinná a živočišná výroba, rybolov	EV 26: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Doprava, služby a cestovní ruch Doprava (druhy dopravy, dopravní uzly) Služby Cestovní ruch		
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných odlišných znaků	Mezinárodní spolupráce Vyspělost zemí světa		
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech			
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Životní prostředí	EV 26: Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 27: Vztah	
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		člověka k prostředí	

Poznámka: **Přírodní obraz Země** – využití znalostí předcházejících ročníků

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.6. Umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení

žáci podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace, používají obecně užívané hudební termíny získané znalosti propojují do souvislostí tím, že učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků, umožňuje dostupnost studijních materiálů a zdrojů (i případných kompenzačních pomůcek v dostatečném počtu) ,zadává úkoly, kde žáci kombinují informace z různých zdrojů umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

Žáci na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem, samostatně a kriticky přemýšlejí o zpracování a řešení problémů, při práci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení tím, že učitel předkládá dostatek námětů k samostatnému zadání úkolu, podporuje individuální práci žáků s encyklopediemi a internetem, zapojuje žáky do soutěží

Kompetence komunikativní

žák při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých tím, že učitel učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem,pracuje s různými typy záznamů

Kompetence sociální a personální

Žáci efektivně spolupracují, respektují názory jiných, učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků, učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce tím, že učitel vede žáky k vyjádření vlastního názoru, vede žáky k respektování druhých

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, snaží se žákům pomoci nabýt sebedůvěru a pocit sebeúcty

Kompetence občanské

Žáci respektují názor druhých "chrání a oceňují naše kulturní tradice, aktivně se zapojují do kulturního dění tím, že učitel vede žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly

Kompetence pracovní

Žáci jsou při samostatné práci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla, žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem, tím že učitel pomáhá žákům rozvíjet jejich schopnosti, poskytuje dostatek času na práci, vytváří pracovní atmosféru

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6.ročník - 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka	temata	
 umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrteční takt dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	hra na dirigenta a orchestr dramatizace písní vánoční koledy – dramatické	OSV 8 Komunikace	
 správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje vyjadřuje rytmické cítění a rytmickou paměti vytvoří vlastní rytmické 	ztvárnění Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě)	OSV 7 Mezilidské vztahy	
motivy, předehry, mezihry a dohry - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a	 rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma tvoření jednoduchých partitur pro Orfowy nástroje 	OSV 5 Kreativita	
dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál,	Poslechové činnosti - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá		
operu a operetu zařadí hudbu do období baroka a klasicismu	 - pisch hdova, unicia - vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera 	EGS 16 Evropa a svět nás zajímá	
- seznámí se s vybranými	G. F Händel – poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hud. forma Claudio Monteverdi		
skladbami - podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmicky přesně zazpívá v jednohlase, popř. v dvojhlase,	symfonie koncert W.A.Mozart J. Haydn		

trojhlase - slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - vyhledá určené takty a rytmy	- L. van Bethoven - B. Smetana - A. Dvořák Vokální činnosti - intonační cvičení> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	EV 27 Vztah člověka k prostředí VDO 12 Občanská společnost a škola
---	---	---

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Vokální činnosti	MKV 19	
	- lidové a umělé písně –	Kulturní diference	
- při zpěvu využívá správné	dynamika		
pěvecké návyky	melodie	EV 27	
- podle individuálních	rytmus	Vztah člověka k	
dispozic zpívá intonačně čistě	- výběr písní různých	prostředí	
a rytmicky přesně	období		
a Tytimeky preside	Poslechové činnosti		
	Pochod, tanec, vážná		
V. 1 1 V. 7 7 1 7	hudba k poslechu	OSV 8	
- při poslechu využívá získané	Výběr poslechových	Komunikace	
zkušenosti	skladeb různých období	Komunikace	
- spojuje poslech	Baroko – Vivaldi,	E00.16	
s instrumentální nebo	Klasicismus - Mozart,	EGS 16	
pohybovou činností	Beethoven	Evropa a svět nás	
- rozpozná hudební nástroje,	Romantismus – Chopin,	zajímá	
jejich výrazové možnosti	Schubert		
- rozpozná rozdíly komorní a	Český romantismus –		
symfonické hudby	Smetana, Dvořák		
- zařadí skladbu do	Instrumentální činnosti a		
příslušného období	pohybové činnosti		
	Prolínají do ostatních		
	hudebních činností		
	v průběhu celého	0.077.5	
- pohybem reaguje na znějící	školního roku	OSV 5	
hudbu s využitím	- taktování, taneční	Kreativita	
jednoduchých gest a tanečních	kroky, vlastní pohybové		
kroků	ztvárnění – choreografie		
- využívá získaných znalostí a	- polka, valčík, mazurka		
dovedností k vytvoření	- moderní tance		
hudebně dramatického	- dramatizace v hudbě		
vystoupení	projektu k příležitosti Vánoc		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - použije k doprovodu jednoduché nástroje - rozpozná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a molovou stupnici - zazpívá lidový dvojhlas - charakterizuje prvky džezové hudby - přesně rytmicky zazpívá vybrané písně -postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových i umělých písní (Horo, horo, vysoká jsi; Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni kde ty kytky jsou, Stín katedrál) - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) - Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš) Poslechové činnosti - poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování chrakteristických rozdílů G. Gershwin – Rhapsodie in blue J. Scott – The Entertainer – ragtime Baroko – Bach, Vivaldi Romantismus – Chopin, Liszt, Chajkovskij, Schubert - A. Dvořák - symfonická tvorba - Z. Fibich – melodram Vodník, Poem	EV 27 Vztah člověka k prostředí MKV 19 Kulturní diference EGS 16 Evropa a svět nás zajímá	
 rozliší základní vlastnosti tónu sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou 			
- pojmenuje vybrané hudební formy	Baroko – Vivaldi, Bach, Händel - - Mesiáš opera, oratorium fuga		

	г.	T	
	suita		
	concerto grosso		
	Klasicismus – znaky		
	J. Haydn – kvarteto		
	W.A. Mozart – Klavírní koncert		
	Romantismus – Chopin, Schubert		
	Ruská hudba – Čajkovskij		
	Český romantismus – Smetana -		
	Má vlast		
	Česká mše vánoční – J. J. Ryba		
- pozná vybrané	Česká mše půlnoční – A. Michna z		
skladby L. Janáčka	Otradovic		
a B. Martinů	Česká hudba 20. století	OSV 8	
a D. Martina	- L. Janáček, B. Martinů	Komunikace	
- tvoří jednoduché	Instrumentální činnosti	Komunikace	
doprovody	- Hudební projekt k příležitosti		
- sestaví pásmo	vánočních oslav:		
hudby a mluveného	pásmo reprodukované	MKV 19	
slova	hudby, koled,	Kulturní diference	
Siova	vlastní instrumentální	Ruituriii diference	
	tvorby		
	- Výběr skladeb s výrazně		
- vytleská podle	odlišným tempem a rytmem		
individuálních	- Pochod pro bicí		
dispozic obtížnější	- píseň Život je jen náhoda		
rytmus	- ragtime – synkopický rytmus		
	- swing, boogie woogie, blues		
	hudebně pohybové činnosti		
- pohybem	Prolínají do ostatních hudebních		
vyjadřuje různé	činností v průběhu celého školního		
taneční rytmy	roku.		
	- taktování, taneční kroky, vlastní		
	pohybové ztvárnění – choreografie		
	- polka, valčík, mazurka		
	- jive, cha-cha		
	- dramatizace v hudebním		
	projektu k příležitosti Vánoc		
	_		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu 	Vokální činnosti - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus Výběr písní období:	EV 27 Vztah člověka k prostředí	
 poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích charakterizuje znaky a najde souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti 	středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož jsú boží bojovníci gregoriánský chorál – Veni domine (B. Basiková) renesance: práce s písní Viva la musica (tříhlasý kánon) Fuga trium vocum baroko: J. S. Bach – Blaženost má	EGS 16 Evropa a svět nás zajímá	
- podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	klasicismus: J. Haydn – Intervaly Beethoven – Óda na radost romantismus: F. Schubert – Pstruh Verdi – sbor židů z opery Nabucco Hudební žánry 20. století: vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn L. Janáček – Ej, mamko jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop G. Gershwin – Summertime divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů Krajina posedlá tmou country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku bluegrass – Panenka (Křesťan) česká trempská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona folk: Když mě brali za vojáka pop a rok:	VDO12 Občanská společnost a škola MKV 19 Kulturní diference	

		·	
	Stín katedrál,		
	Co je na tom tak zlého		
	Poslechové činnosti		
	 hudba období pravěku 		
	- Egypt, Řecko, Řím		
	- hudba období středověku:		
- při poslechu využívá	duchovní hudba, gregoriánský		
získaných znalostí a	chorál, mše, madrigal (Thomas		
zkušeností	_ `		
- postihuje hudebně výrazové	Tallis, G. de Machaut)		
_ =	- baroko – hlavní znaky, formy,		
prostředky	představitelé (opak.)		
- spojuje poslech	- adventy – Vánoce, význam		
s pohybovou činností	lidových tradic, J. J. Ryba – Česká		
	mše vánoční		
	klasicismus – znaky, formy,		
	představitelé – symfonická tvorba,		
	komorní, vokální (Haydn,		
	Beethoven, Mozart)		
	- český klasicismus: J.		
	Mysliveček, F. X. Brixi,		
	•		
	Stamicové, A. Rejcha, česká		
	hudební emigrace		
	- romantismus: Chopin,		
	Schuman, Schubert, Grieg,		
	Brahms, Čajkovskij		
	- český romantismus: Smetana,		
	Dvořák, Fibich		
	- hudební směry 20. století:		
	oleatorika, seriální hudba,		
	konkrétní, počítačová,		
	čtvrttónová: Janáček, Martinů,		
	Hába, Stravinskij, Debussy, Orff		
	Instrumentální a pohybové		
	činnosti		
	Prolínají do vokálních i		
	5		
	poslechových činností během		
	celého školního roku		
- postihuje hudební výrazové	- hudební výrazové prostředky		
prostředky	- hudební nástroje historické a		
- spojuje poslech	současné		
s instrumentální nebo			
pohybovou činností			
- rozpozná hudební nástroje,			
jejich výrazové možnosti			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova se vyučuje 2 hodiny týdně v 6. a 8. r. 1 hodina týdně v 7. a 9. r.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

Umožňuje žákům reálné poznávání světa v oblasti kultury a historie svých předků. Přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem na jednotlivce.

Metody a formy práce

Spoluvytvářením a zaujímáním osobní účasti v procesu tvorby se podílí na výzdobě tříd a celkové výzdobě školy. Vytváří a podílejí se při kolektivní práci na aktuálních projektech (DEN ZEMĚ, PLAKÁTY NA ŠKOLNÍ AKADEMII, NOVOROČENKY, TABLA 9. TŘÍD)

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení

Žák samostatně pozoruje a experimentuje kriticky zhodnotí výsledky tím, že učitel učí vnímat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce, důsledně vyžaduje dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu, vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák je schopen obhájit své rozhodnutí tím, že učitel učí výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru, podporuje netradiční způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

Žák využívá získané dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními tím, že učitel vede k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako prostředku komunikace, učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem

Kompetence sociální a personální

Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy tím, že učitel se snaží žákům pomoci nabýt sebedůvěru a pocit sebeúcty, zadává úkoly, které vyžadují spolupráci

Kompetence občanská

Žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví tím, že učitel žáky učí v rámci diskusí i přímým vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, učí žáka přijímat i dílo, jež mu není blízké jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost, zachovává tradice (Mikuláš, Vánoce, MDD, tradiční akce školy)

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně materiály, nástroje; přistupuje k výsledkům i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot tím, že učitel vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce, rozvíjí estetické vnímání žáků a jejich manuální zručnost

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Malba	OSV č.1 – Rozvoj	
	- hra s barvou,	schopností	
	emocionální	poznávání	
 rozpozná a 	malba, míchání	OSV č 5 -	
pojmenovává prvky	barev	Kreativita	
vizuálně obrazného	 Goethův barevný 		
vyjádření (linie,	kruh	EV- č. 24	
tvary, objemy, barvy)	kombinace barev teplé a studené	Ekosystémy	
	barvy	EV č. 26-	
	Kresba	Lidské aktivity a	
 vybírá a vytváří co 	- výrazové	problémy	
nejširší škálu prvků	vlastnosti linie a	životního prostředí	
3	tvaru	MKV č. 20 –	
	- uspořádání	Lidské vztahy	
	geometrických		
	tvarů do celku	MKV č.21 -	
 uplatňuje získané 	 vnímání tvaru a 	Etnický původ.	
znalosti pro vyjádření	velikosti (Základ		
vlastní zkušenosti	perspektivy)		
	Plastické vyjádření		
	- modelování		
	z papíru (koláže		
	- práce		
 užívá prostředky pro 	s keramickou		
zachycení jevů a	hlínou		Projekty:
procesů v proměnách	Ilustrátoři dětské knihy		Vánoce.
a vztazích	- seznámí se s.		Velikonoce.
	H. Zmatlíkovou,		Den Země
	O. Sekorou, J.		
	Ladou		
	Písmo a užitá grafika		
	- písmo znakové		
	- tisk z koláže a tisk		
	ze šablon		
	Kolektivní práce - komunikace a		
	- komunikace a koordinace		
	Dekorační práce		
	 využití přírodního materiálu 		
	materialu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vybírá, vytváří	Malba	OSV č. 2 –	
širokou škálu	- hra s barvou,	Sebepoznání a	
prvků vizuálně	sytost, kontrast,	sebepojetí	
obrazných	míchání barev		
vyjádření	- barvy a emoce,	EV č. 27 – Vztah	
	jejich výrazový	člověka	
	prostředek	k prostředí	
	Kresba	•	
	- výrazové	EGS č. 18 – Jsme	
 užívá prostředky 	vlastnosti linie a	Evropané	
pro zachycení	kompozice	_	
jevů a procesů	v ploše	MKV č. 20 – Lidské	
v proměnách a	 kresba různým 	vztahy	
vztazích	materiálem (pero,	MKV č. 22 -	
	tuš, dřívko, uhel)	Multikulturalita	
	- použití linie,		
	vrstvení tvarů,		
	kolmost,		
- vybírá a	symetrie,		
kombinuje	asymetrie		
prostředky pro	Užitá grafika a písmo		
vlastní osobité	- druhy a styly		
vyjádření	písma		
	Grafické techniky		
	 tisk ze šablon 		
	- otisk		Projekty:
 nalézá vhodné 	 vosková technika 		Vánoce –
prostředky pro	Techniky plastického		přáníčka a
vizuálně obrazná	vyjádření		gratulace
vyjádření	- koláže		Velikonoce.
	z přírodního		Den Země.
	materiálu		Plakát –
	 keramická hlína 		školní
	Architektura		akademie
- porovnává na	 základní prvky 		
konkrétních	románského a		
příkladech různé	gotického slohu		
interpretace	Práce s uměleckým		
	dílem		
	- reprodukce		
	známých děl		
	(krajina, zátiší,		
	abstrakce)		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 užívá prostředky pro 	Malba	OSV č. 10 –	
zachycení jevů a	 zvládnutí prostoru a 	Řešení problémů	
procesů ve vztazích	plochy	a rozhodovací	
	 technika akvarelu 	dovednosti	
	 doplňkové a lomené 		
	barvy	EGS č. 16 –	
 k tvorbě užívá 	 barvy míchané 	Evropa a svět	
některé metody	- světlo a stín	nás zajímá	
uplatněné	Kresba		
v současném	 způsoby stínování 	EV č. 26 –	
výtvarném umění	různými materiály	Lidské aktivity a	
	 kontrast v kresbě 	problémy	
	Písmo	životního	
	- písmo a PC	prostředí	
	 výběr vhodného 		
- kombinuje	písma k výtvarným	MKV č. 20 –	
prostředky pro vlastní	tématům	Lidské vztahy	
osobité vyjádření	- písmo ART		
	Grafické techniky		
	- tisk z koláže		
intonnucturio 2200 ¥1 c o1 c	- tisk s netradičním		
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná	materiálem		
	Architektura - rozdělení stavebních		Desiglater
vyjádření minulosti	slohů a jejich prvků		Projekty: Vánoční
	Základy lineární perspektivy		přání
	- sbíhavá		Plakáty
 vychází ze svých 	- úběžníková		školní
znalostí, historických	Práce s internetem		akademie
souvislostí i	- orientace v dílech a		Den
z osobních prožitků	autorech		Země.
2 oscomen prozitiva	Techniky s plastickým		Zeme.
	vyjádřením		
	- dekorativní předměty		
	z keramické hlíny		
	(vánoční a		
	velikonoční motiv)		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 vybírá a vytváří 	Malba	OSV č. 8 –	
širokou škálu prvků	 symbolika barev 	Komunikace	
vizuálně obrazných	 míchání barev 		
vyjádření (linie, tvar,	 působení barev na 	EV č. 24 –	
vlastnosti barev)	jednotlivce	Ekosystémy.	
 užívá prostředky pro 	 kontrast (barevný, 		
zachycení jevů	světelný)	MDV č. 13 –	
v proměnách a	 barevná abstrakce 	Občan, občanská	
vztazích	Kresba	společnost a stát	
	 zdokonalování 	•	
	technik tužkou,	EGS č. 18 –	
	uhlem, pastelem	Jsme Evropané	
 rozliší působení 	(kreslení v plenéru)	•	
vizuálně obrazného	- kombinovaná kresba		
vyjádření v rovině	- studie předmětů		
smyslového účinku	- studie lidské ruky		
	 stínování při kresbě 		
	Práce s uměleckým dílem		
	- symbolika		
 k tvorbě užívá některé 	 porovnávat rozdíly 		
metody ze	ve výtvarném		
současného	vyjádření		
výtvarného umění a	- umění 20. století		
digitálních médií	Písmo		
(počítačová grafika,	- gotické písmo,		
fotografie, animace)	kombinace s malbou		
	(návrh plakátu		
	hudebního		
	muzikálu)		
 ověřuje komunikační 	Technika plastického		
účinky vybraných	vyjádření		
k vyjádření	- koláže		
v sociálních vztazích	z odpadového		
	materiálu (past,		
	alobal, dřevěné		
	hobliny)		
 nalézá vhodnou 	 keramická hlína 		
formu pro jejich	Architektura		
prezentaci	 studie architektury 		
	- architektonické		
	stavby Prahy		
	Kolektivní práce		
	 tablo třídy 		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Časová dotace: 1 hodina týdně

Organizace předmětu: vyučování probíhá v 7. a 8.ročníku

Obsahové vymezení předmětu: formuje a rozvíjí u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým. Realizuje se v souladu s věkem žáků v předmětech vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě tím, že učitel zadává úkoly, kde žáci kombinují informace z různých zdrojů, učí rozeznat a odliší podstatné informace od méně podstatných

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ní, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnatelnostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností tím, že učitel zadává problémové úlohy z praktického života, vede žáky k samostatnému ověřování správného řešení ve vhodných případech i vlastní zkušeností

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje tím, že učitel vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, vede žáky k diskuzi s ostatními, dbá o dodržování zásad diskuze a dialogu, učí žáky obhajovat vlastní názor, učí žáky naslouchat názoru druhých

Kompetence sociální a personální

- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj;
 ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty tím, že učitel vede
 žáky k vyjádření vlastního názoru, zadává úkoly, které vyžadují spolupráci, vede je k odpovědností za své chování

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení jiných lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí tím, že učitel diskutuje se žáky o právech a povinnostech dětí v rodině, škole, společnosti, vyzdvihne souvislosti práv s odpovědností za své chování, vede žáky k respektování autorit, učí žáky zásadám první pomoci, nacvičuje s nimi modelové situace, důležitá tel. čísla, rychlé opuštění školy

Kompetence pracovní

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot tím, že učitel seznamuje a dbá na dodržování pravidel práce a první pomoci, umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce, poskytuje studijní materiály a zdroje informací

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví Denní režim, vlivy prostředí na zdraví - ovzduší, voda, hluk, osvětlení, teplota pitný režim, tělesná a duševní hygiena, pohybový režim	OSV č. 4 Psychohygiena	
Respektuje pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů	Osobnostní a sociální rozvoj Vztah k druhým lidem, komunikace, dopad vlastního jednání a chování	OSV č.7 Mezilidské vztahy	
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu(vrstevnická komunita, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska	OSV č.8 Komunikace	
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa, správné stravování, poruchy příjmu potravy, společenské chování	OSV č. 7 Mezilidské	Sexuální výchova
Uplatňuje zdravé stravovací návyky Respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Změny v životě člověka a jejich reflexe Puberta, dospívaní, tělesné a duševní změny a společenské změny	vztahy	Ууспоча
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, případě potřeby poskytne první pomoc	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví – ve škole, v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, postup v případě dopravní		Dopravní výchova
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	nehody(tísňové volání, první pomoc) Ochrana člověka za mimořádných událostí varovný signál, ochrana obyvatelstva, evakuace, prevence vzniku mimořádných událostí		Ochrana člověka za mimořádných událostí

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	OSV č. 2 sebepoznání a sebepojetí	Sexuální výchova
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními chorobami, svěří se ze zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob	Zdraví způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, civilizační choroby preventivní léčebná péče,	OSV č. 7 mezilidské vztahy	Sexuální výchova
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu,	Vztahy mezi lidmi a formy soužití partnerské vztahy, manželství, rodičovství, pravidla a vztahy soužití v prostředí komunity, obec, spolek Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Psychická onemocnění – stres a jeho vztah ke zdraví kompenzační, relaxační a regenerační techniky		

překonávání únavy a předcházení stresovým situacím uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým	alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky, násilné chování, šikana, kriminalita mládeže, Bezpečné chování a komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, první pomoc, tísňová volání		Ochrana člověka za mimořádných událostí
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt- uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Manipulativní reklama a informace- reklamní vlivy, působení sekt, utváření vědomí vlastní identity		
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	Hodnota podpora zdraví Podpora zdravého životního stylu, odpovědnost jedince za své zdraví Osobnostní a sociální rozvoj Utváření vědomí vlastní identity, zaujímání hodnotových postojů dopad vlastního jednání a chování	OSV č. 2 Sebepoznání a sebepojetí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Časová dotace: v 6. ročníku 3 hodiny, v ostatních 2 hodiny týdně

Organizace předmětu: třídy se mohou dělit při vyučování zvlášť na chlapce a dívky –

výjimka činnosti v přírodě, lyžařský kurz, aj.

Součástí ročního plánu TV jsou i kurzy, které škola pořádá v případě zájmu žáků (v případě nedostatečného počtu zájemců se kurz v daném školním roce neuskuteční):

7. ročník – lyžařský kurz (5 – 7 dní)

8. ročník – vodácký kurz (sjezd vybrané řeky)

V 6. – 9. ročníku probíhají dvakrát ročně činnosti v přírodě, jejichž součástí je Ochrana člověka za mimořádných událostí.

Obsahové vymezení předmětu: umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti a pomáhá vytvářet pozitivní vztah žáka k pohybovým aktivitám a tvorbu životních návyků pro další osobnostní rozvoj. K tomu využíváme i místní přírodní podmínky - kolečkové bruslení na cyklostezce, nebo bruslení v zimním období.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni základního vzdělání žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce tím, že učitel vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, využívá sebekontrolu, sebehodnocení a samostatné rozhodování žáků

Kompetence občanská:

Na úrovni základního vzdělání žák rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka tím ,že učitel klade důraz na toleranci a respekt k odlišnostem spolužáků, vyžaduje od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, učí zodpovědnosti.

Kompetence pracovní:

Na úrovni základního vzdělání žák používá bezpečně (a účinně) materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky tím, že učitel dbá na dodržování bezpečnosti a hygieny při výuce, vyžaduje od žáků vhodné rozvržení sil v průběhu hodiny, vede žáky k ochraně životního prostředí při akcích ve volné přírodě

Kompetence k učení:

Na úrovni základního vzdělání žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, analyticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti tím, že učitel nechává žáky pod dohledem samostatně hodnotit a rozhodovat sportovní aktivity, využívá sportovní nářadí a náčiní.

Kompetence k řešení problémů:

Na úrovni základního vzdělání žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

zhodnotí tím, že učitel umožňuje žákům porovnávat dosažené výsledky a na jejich základě stanovovat závěry, zapojuje žáky do sportovních soutěží.

Kompetence komunikativní:

Na úrovni základního vzdělání žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nic, reaguje na ně a tvořivě je využívá tím, že učitel užívá sportovní terminologii, názvosloví, smluvená gesta a signály, klade důraz na týmového ducha a práci ve skupině, umožňuje žákům se prezentovat formou dosažených sportovních výsledků.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Činnosti ovlivňující zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Gymnastika – akrobacie kotouly, stoj na rukou, přeskoky – cvičení na nářadí a s náčiním - šplh na tyči, hrazda, švihadla Atletika – běhy 60m, 600m, 800m, 1000 m (D), 2000m (CH), běh v terénu do 20 min., štafetová předávka, štafetový běh, skok dálka, výška - nácvik - hod míčkem Sportovní hry – košíková, florbal, kopaná, vybíjená, přehazovaná, ringo, fresbee	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Žák se dovede samostatně připravit pro různou pohybovou činnost a zná základní cviky pro různé účely	 Turistika a pobyt v přírodě Jízda na kolečkových bruslích, na kole, bruslení Činnosti v přírodě Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení cvičení s overbally (Činnosti podporující korekci zdravotního 	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	

	oslabení)		
Žák naplňuje ve školních podmínkách chování čestného soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice	Činnosti podporující pohybové učení Zásady jednání a chování – fair play, pohyb v různém prostředí a při různých činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností - her	VDO č.12 Občanská společnost a škola OSV č.8 Komunikace	Prolínání učiva všemi hodinami
Rozliší a uplatní práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Činnosti ovlivňující zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry		
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	 Gymnastika – akrobacie kotouly, stoj na rukou přeskoky – cvičení na nářadí a s náčiním - šplh na tyči, hrazda, švihadla Atletika –běhy 60m, 600m, 800m, 1000 m (D), 2000m (CH), běh v terénu do 20 min., 	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	štafetová předávka, štafetový běh, skok dálka, výška - skok střižný - hod míčkem	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
Žák se dovede samostatně připravit pro různou pohybovou činnost a zná základní cviky pro různé účely	 Sportovní hry – košíková, florbal, kopaná, přehazovaná, ringo, fresbee Turistika a pobyt v přírodě Jízda na kolečkových bruslích, na kole, bruslení 		
	 Činnosti v přírodě Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení <ul> cvičení s overbally (Činnosti podporující 		

	korekci zdravotního oslabení)		
Žák naplňuje ve školních podmínkách chování čestného soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Žák se dohodne na spolupráci i na jednoduché taktice Rozliší a uplatní práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Činnosti podporující pohybové učení Zásady jednání a chování – fair play, pohyb v různém prostředí a při různých činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností – her Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj	VDO č.12 Občanská společnost a škola OSV č.8 Komunikace OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prolínání učiva všemi hodinami
Zná zásady a specifika pohybu v zimní horské krajině	Základní údržba cvičišť Bezpečnost při lyžování, záchrana,		
Chápe zásady bezpečnosti při jízdě na vleku, sjezdové a běžecké trati	první pomoc Lyžařská terminologie, druhy lyží a jejich		
Užívá základní pojmy osvojovaných dovedností a orientuje se ve výzbroji a výstroji	údržba		
LYŽAŘSKÝ KURZ: Žák ovládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích	Běžecký výcvik Sjezdový výcvik		praktický výcvik během lyžařského kurzu, pokud se pořádá

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonový sport dívek a chlapců	OSV č.4 Psychohygiena	
Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Průpravná a vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení - balanční míče	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Společné a individuální rozcvičení Pořadový nástup	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.8 Komunikace	
Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném prostředí	Negativa dopingu a pozitiva endorfinů Činnosti v přírodě	OSV č.3 Seberegulace a sebeorganizace EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	

Žák tvořivě aplikuje pohybové dovednosti ve hře, soutěži, rekreačních činnostech Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Gymnastika - stoj na ukou, přemet stranou, přeskoky, cvičení na nářadí – hrazda, koza, šplh na tyči, švihadla Atletika – běh 60m, 800m, 1500m (D), 2500m (CH), běh v terénu do 30 min., běh v zatáčce, štafeta, výška - skok střižný, nácvik flopu, dálka, koulařská gymnastika - vrh koulí, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu (D 3kg, CH 4kg) Sportovní hry – volejbal, fotbal, florbal, košíková, miniházená, ringo, fresbee, pálkovací hry Turistika a pobyt v přírodě, činnosti v přírodě Jízda na kolečkových bruslích, na kole, bruslení	OSV č.6 Poznávání lidí
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Činnosti podporující pohybové učení Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	Organizace prostoru a pohybových činností	OSV č.8 Komunikace
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků	VDO č.12 Občanská společnost a škola

VODÁCKÝ KURZ Zná zásady a zvláštnosti pohybu v tekoucí vodě a chápe možná nebezpečí Užívá základní pojmy osvojovaných dovedností a orientuje se ve výstroji a výzbroji. Dokáže se zabalit do vhodného zavazadla na týdenní putování po řece Ovládá bezpečně plavidlo na klidné a mírně tekoucí vodě	 Bezpečnost v peřeji a na jezech, záchrana tonoucího Technika a taktika sebezáchrany v tekoucí vodě První pomoc Vodácká terminologie, druhy plavidel a jejich údržba a příprava na splutí Vybavení pro týdenní táboření v přírodě Zajištění tepla a vody při mimořádných událostech základní záběry 	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	praktický výcvik během vodáckého kurzu, pokud se pořádá
--	--	--	---

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonový sport dívek a chlapců	OSV č.4 Psychohygiena	
Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Průpravná a vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení - balanční míče	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly	Společné a individuální rozevičení Pořadový nástup	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV č.8 Komunikace	
Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném prostředí	Negativa dopingu a pozitiva endorfinů Činnosti v přírodě	OSV č.3 Seberegulace a sebeorganizace EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	
Žák tvořivě aplikuje pohybové dovednosti ve hře, soutěži, rekreačních činnostech	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Gymnastika - stoj na rukou, přemet stranou, přeskoky, cvičení na nářadí – hrazda, koza, šplh na tyči, švihadla Atletika – běh 60m,100m 800m, 2000m (D), 3000m (CH), běh v terénu do 30	OSV č.6 Poznávání lidí	

Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	min., běh v zatáčce, štafeta, výška - skok střižný, nácvik flopu, dálka, koulařská gymnastika - vrh koulí, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu (D 3kg, CH 4kg) Sportovní hry – volejbal, fotbal, florbal, košíková, miniházená, ringo, fresbee, pálkovací hry Turistika a pobyt v přírodě, činnosti v přírodě Jízda na kolečkových bruslích, na kole, bruslení	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Činnosti podporující pohybové učení Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	OSV č.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	Organizace prostoru a pohybových činností	č.8 Komunikace
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků	VDO č.12 Občanská společnost a škola

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.8 Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti

Předmět Praktické činnosti je zařazen na druhém stupni samostatně, časová dotace činí 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Rozdělení tematických okruhů:

- 6. ročník Pěstitelské práce, chovatelství
- 7. ročník Provoz a údržba domácnosti
- 8. ročník Práce s technickými materiály; svět práce
- 9. ročník Práce s technickými materiály; svět práce

Formy a metody práce:

- k osvojení praktických dovedností z pěstitelství využijí žáci v jarních a podzimních měsících školního pozemku
- uskuteční se exkurze týkající se volby povolání

Vzdělávání v této oblasti směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že je vede k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vytrvalosti a soustavnosti, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti
- novému postoji k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák si vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, při tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- důsledně vyžadujeme dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná a pochopí problém, hledá příčiny, promyslí a naplánuje řešení problému; samostatně řeší problémy a ověřuje prakticky správnost řešení
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- zadáváme úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost

Kompetence komunikativní

- žák využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci v pracovní skupině
- vedeme žáky k diskuzi s ostatními
- podporujeme přátelské vztahy nejen ve třídách, ale i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- žák účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel spolupráce a na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- diskutujeme o ekolog. tématech (odpady, čištění vody, ekolog. doprava...)
- učíme žáky zásadám první pomoci

Kompetence pracovní

- žák používá (bezpečně) materiály, nástroje a vybavení; dodržuje daná pravidla
- přistupuje k výsledku pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, ochrany zdraví a životního prostředí
- využívá získaných znalostí a zkušeností při rozhodování o svém další vzdělávání a profesním zaměření
- seznamujeme s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem
- vedeme žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce
- pomáháme žákům využít "výrobků" a zkušeností v praktickém životě

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Žák: Získá základní znalosti o výživě a ochraně rostlin Rozpozná ovocné rostliny Dokáže rozdělit zeleninu a zhodnotí její význam pro člověka Objasní důležitost správného zpracování půdy na podzim a na jaře Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Má základní znalosti o chovu domácích zvířat a zásadách kontaktu s nimi Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – včetně úrazu způsobeného zvířaty Rozpozná základní dopravní značky a dokáže přivolat složky IZS – tísňová volání vyjmenuje základní povinné vybavení kola 	Podmínky a zásady pěstování a výživy rostlin Ovocné rostliny – způsob pěstování, uskladnění, zpracování Léčivé rostliny – léčivé účinky; rostliny jako drogy a jejich zneužití Základy pěstování okrasných dřevin a květin. Květina v exteriéru a interiéru Zelenina Půda a její zpracování – pracovní pomůcky, nářadí Práce s technickými materiály-drobné ruční práce Podmínky chovu domácích zvířat, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty Organizace a bezpečnost práce, poskytování první pomoci Dopravní výchova – základní dopravní značky, první pomoc při úrazu Modelování a nácvik různých dopravních situací	EV 25 Základní podmínky života EV 27 Vztah člověka k prostředí EV 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze domácích spotřebičů Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím, provádí drobnou údržbu Dodržuje základní hygienická a bezpečností pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem Rozpozná základní druhy plevele Dokáže rozeznat základní choroby rostlin a navrhnout ochranu proti nim Dokáže se orientovat v dopravním provozu 	Úklid domácnosti – postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí; odpad a jeho ekologická likvidace Elektrotechnika v domácnosti – funkce, ovládání a užití. Údržba oděvů a textilií. Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Ochrana rostlin		Poznámky
 Vytvoří svícen nebo jednoduchý adventní 			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Rozliší různé materiály a nástroje Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci Poskytne první pomoc 	Materiály – vlastnosti a jejich užití (dřevo, kov, plasty) Pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracovávání; zhotovení výrobku ze dřeva, plastu, První pomoc – ošetření drobných poranění	OSV 9: Kooperace a kompetice EV 26: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a SŠ Posoudí své možnosti v oblasti profesní Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání Vytvoří svícen nebo jednoduchý adventní věnec 	Svět práce Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť Charakter pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní. Volba profesní orientace. Sebehodnocení Náplň učebních a studijních oborů. Využívání poradenských služeb Vazba Vánoční vazba Velikonoční vazba	VDO 12 Občanská společnost a škola EV – Vztah člověka k prostředí	
 Vytvoří velikonoční výzdobu 			

 aplikuje zodpovědné chování v dopravním provozu jako chodec i jako cyklista poskytne první pomoc 	Dopravní výchova • modelové dopravní situace • první pomoc při úrazu	EV – Vztah člověka k prostředí	
---	---	--------------------------------------	--

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, organizuje svou pracovní činnost Připraví si jednoduchý náčrt výrobku Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, nástrojů a nářadí Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, umí poskytnout pomoc 	Organizace práce; jednoduché pracovní operace a postupy Technické náčrty, výkresy, návody Zhotovení výrobků ze dřeva, plastu, Poskytování první pomoci	OSV 9: Kooperace a kompetice EV 26: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
 Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách Posoudí své možnosti v oblasti profesní Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání 	Svět práce Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť Charakter pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní. Volba profesní orientace. Sebehodnocení Náplň učebních a studijních oborů. Využívání poradenských služeb	VDO 13 Občan, občanská společnost a stát	

 Dokáže se orientovat v dopravním provozu Poskytne první pomoc při dopravní nehodě a úrazu 	Dopravní výchova • modelové dopravní situace první pomoc při úrazu	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občan, občanská společnost a stát	
 Používá suché a živé rostliny pro vazbu Má základní znalosti o daných pokojových rostlinách, jejich pěstování, množení, ochraně 	Vazba • vánoční vazba • Péče o školní interiérové rostliny	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.9. Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Mediální výchova je vyučován v 9. ročníku s jednohodinovou dotací. Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Při práci se věnuje pozornost na zapojení technických prvků do výuky předmětu (internet, kamera, fotoaparát, počítač).

Pro uplatnění jednotlivce je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti, tedy osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování) a získání dovedností podporujících aktivní a nezávislé zapojení do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit komunikační záměr.

Dále mediální gramotnost představuje orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení:

- Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě tím, že
- učitel motivuje žáky k využívání médií (tištěných i digitálních dokumentů) jako zdroje informací i zábavy a pomáhá žákům orientovat se ve zdrojích, pomocí vhodně zvolených příkladů přispívá k rozvoji citlivosti vůči nepravdivému způsobu zpracování mediálních sdělení a zjednodušujícím soudům.

Kompetence k řešení problému:

- Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a
  odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant
  řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení
  problému tím, že
- učitel podněcuje aktivity a zadává úkoly, které žáky vedou k vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich hodnocení a interpretaci.
- Žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické postupy a je schopen své závěry obhájit tím,že učitel poskytuje žákům dostatek prostoru k vlastní prezentaci a řídí žáky tak, aby dokázali přijímat názory jiných.

Kompetence komunikativní:

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně, vytváří mediální sdělení tím,že učitel vede žáka k osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace, poskytuje žákům možnosti k zapojení do diskuze.
- Žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a dalších komunikačních prostředků, tvořivě je využívá ve své práci a k aktivnímu zapojení do společenského dění tím,že učitel zařazuje do výuky řadu různých ukázek, které navozují různé situace a společně je se žáky rozebírá a vede je k vytváření vlastního mediálního sdělení.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem tím, že učitel využívá různé možnosti komunikace a některé úkoly zadává či přijímá elektronickou formou.

Kompetence sociální a personální:

- Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce tím,že učitel zajišťuje žákům dostatečný prostor ke zpracování a rovnoměrnému zapojení všech členů skupiny a dále žáky vede k sebehodnocení, podporuje vytváření pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence občanské:

- Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni tím, že učitel zadává různé dlouhodobé úkoly vyžadující určitou přípravu, vyžaduje včasné odevzdání a vede tak žáky k přesnému rozplánování si práce a uvědomění si zodpovědností za vlastní výsledky a nutnosti přizpůsobení se skupině.

Kompetence pracovní:

Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost tím, že učitel používá různé techniky práce a volí úkoly z praktického života a umožňuje žákům volit si způsob řešení a zpracování.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 rozlišuje realitu od fikce, zaujímá vlastní postoj a názor k příslušné problematice chápe význam médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává fakta a rozlišuje podstatné od nepodstatného, dbá na přesnost a správnost získaných dat srovnává údaje získané z reklam s praktickými zkušenostmi a znalostmi 	 Masová média Stereotypy v médiích Internet Reklama 	MV-29 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Sexuální výchova
 využívá médií jako zdroje informací a naplnění volného času vytváří si představu o roli médií v každodenním životě Seznamuje se se zpravodajstvím, reklamními prvky orientuje se v odborném textu, odlišuje podstatné od nepodstatného vnímá růžné typy psaných a mluvených jazykových prostředků, vybírá vhodné tvary pro různé slohy rozlišuje mezi bulvární a významnou mediální informací 	 Média a zábava Reklama versus zpráva Tisk 	MV-28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Sexuální výchova
 aktivně sleduje zpravodajství a sestavuje vlastní rozlišuje důležité informace od méně podstatných pracuje aktivně s denním tiskem 	Tisk Titulek Zpravodajství	MV-30 Stavba mediálních sdělení	
seznamuje se s tvorbou různých autorů, srovnává kvality, vnímá stylizační	Média a politika Plakát a propaganda	MV-31 Vnímání autora mediálních sdělení	

rozdílnost rozeznává manipulativní chování v oblasti komunikace.			
 chápe význam internetu životě jedince, organizací a uvědomuje si celosvětovou provázanost využívá mediálních služeb k získání informací 	Internet Média a marketing	MV-32 Fungování a vliv médií ve společnosti	Sexuální výchova
 rozvíjí se a realizuje při práci ve školní redakci přebírá odpovědnost za svou práci i za práci kolektivu 	Tvorba redakce Vytváření Společného projektu	MV-34 Práce v realizačním týmu	
 při projevu volí vhodné výrazové prostředky, dokáže zaujmout zpracovává vlastní dokumenty, které jsou podkladem pro další tvorbu (www stránky, časopis) řeší zákonitosti estetického zpracování 	 Tvorba reklamy Prezentace na počítači Projev – zapojení videokamery 	MV-33 Tvorba mediálního sdělení	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

5.2.10. Volitelné předměty

Charakteristika vyučovacího předmětu Sportovní hry

Vzdělávání v této oblasti vede žáka k vytváření aktivního vztahu ke svému zdraví, vyváženému stavu tělesné, duševní i sociální pohody. Pomáhá prohlubování přátelských vztahů mezi spolužáky. Všeobecně rozvíjí pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV se zaměřením na sportovní hry.

Časová dotace předmětu: 1 vyučovací hodina týdně v 6. – 9. ročníku podle zájmu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

• Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě tím, že učitel reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění, umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence k řešení problémů:

- Žák kriticky myslí, činní uvážlivá rozhodnutí, je schopen obhájit uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí tím, že
- Učitel zapojuje žáky do soutěží, zadává úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost

Kompetence komunikativní:

- Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi tím, že
- Učitel vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, učí žáky naslouchat názoru druhých

Kompetence sociální a personální:

- Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádáním, že
- Učitel řídí a regulujeme práci ve skupině, zdůrazňuje úlohu jednotlivce pro celkový výsledek týmu

Kompetence občanské:

- Žák rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život i zdraví člověka tím, že
- Učitel probírá se žáky společenské normy chování, dopravní předpisy a učí žáky zásadám první pomoci

Kompetence pracovní:

• Žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních i společenských hodnot tím, že

• učitel seznamuje a dbá na dodržování pravidel práce a první pomoci, seznamuje s provozním řádem tělocvičny a školního hřiště a vede žáky ke správnému užití tělocvičného náčiní a nářadí

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Pravidla her, závodů, soutěží Bezpečnost při sportu	OSV-10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Sportovní hry Vybíjená Přehazovaná Volejbal Házená Malá kopaná Fotbal Nohejbal	OSV-3 Seberegulace a sebeorganizace	
Žák zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	Drobné pohybové hry a další sportovní hry Baseball Softball Ringo Frisbee Badminton (+speed) Floorball Hokejball Stolní tenis	OSV-6 Poznávání lidí	
Žák samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Relaxační a protahovací cviky, cvičení na overballech – základy metody Pilates	OSV-4 Psychohygiena	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Domácnost

Časová dotace bude v každém školním roce upravována podle zájmu žáků. Nejvíce však budou vyčleněny 2 vyučovací hodiny týdně nejméně jedna, a to v 7. a 8. ročníku. Jedna vyučovací hodina popř. 2 hodiny budou věnovány teorii přípravy pokrmů a seznámení s potravinami, jejich kvalitou a nutričními hodnotami. Tři sloučené hodiny do jednoho celku budou věnovány praktické přípravě úpravy potravin. Výuka bude probíhat ve cvičné kuchyni, ve smíšených skupinách.

Vyučovací předmět je zaměřen především na samoobslužnou činnost jednotlivce, lepší připravenost do života, orientovat se v cenách potravin a ekonomice provozu domácnosti, volit vhodné potraviny pro různě věkové skupiny a účelnou výživu, jakožto jednu ze složek zdravého vývoje člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí Kompetence k učení

učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok, důsledně vyžaduje dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu, umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností

Kompetence k řešení problémů

učitel zadává úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost, užívá srovnávacích metod **Kompetence komunikativní**

učitel vede žáky k diskuzi s ostatními, dbá o dodržování zásad diskuze a dialogu, podporuje přátelské vztahy

Kompetence sociální a personální

učitel zdůrazňuje úlohu jednotlivce pro celkový výsledek týmu, jasně formulujeme cíl činnosti **Kompetence občanské**

učitel vede žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly, probírá se žáky společenské normy chování,

Kompetence pracovní

učitel seznamuje s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem- vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce seznamuje a dbá na dodržování pravidel práce a první pomoci

7. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	pozn ámky
 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	Vybavení kuchyně Bezpečnost a hygiena provozu Udržování pořádku a čistoty První pomoc při úrazech v kuchyni (opaření, popálení, řezné rány)	OSV č. 9 Kooperace a kompetice	
Připraví jednoduché	Úprava pokrmů za studena, studená kuchyně Rychlá kuchyně, příprava snadné svačiny, toast		
pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Jablka a jejich uchování Jablečné pokrmy		
 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	Stolování Vánoční tradiční pokrmy Pečení vánočního cukroví		
Připraví jednoduché pokrmy v souladu	Těsta – bramborová Výroba bramborových placek, lívanečků Polévky- zeleninové, luštěninové		
se zásadami zdravé výživy	Rýžové pokrmy, rizota, sladká rýže, Bílkoviny, mléko, vejce, omelety, palačinky, plněná vejce, Jogurtové drinky, koktejly Ryby – druhy ryb		
	pomazánky Těstoviny – rozlišování těstovin a výroba nudlí Těstovinové saláty	EGS č. 16 Evropa a svět nás zajímá	
	Zdravá strava – zeleninové pokrmy – saláty /květák, brokolice, zelí, cukety, kedlubna/		

8.ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	Bezpečnost a hygiena provozu Udržování pořádku a čistoty Mycí a čistící prostředky První pomoc při úrazech v kuchyni (opaření, popálení, řezné rány)	OSV č. 9 Kooperace a kompetice	
 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	Rychlá večeře Konzervování a jiné druhy uchovávání potravin Jablka a jejich uchování Jablečné pokrmy		
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Stolování Vánoční tradiční pokrmy Pečení vánočního cukroví		
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé	Těsta – tvarohová a kynutá Výroba houskových knedlíků – karlovarský knedlík, hrnečkové knedlíky Polévky- masové Rýže v mezinárodní kuchyni		
výživy	Bílkoviny, mléko, vejce – Salátové mísy, žloutkové pěny, majonézy, sněhové obláčky Ryby – úprava ryb, jejich výběr a nákup		
	Zapékání, dušení, smažení – rybí filé, rybí polévka Těstoviny se smetanovou omáčkou, bešamely, italské zálivky, zapékané těstoviny	EGS č. 16 Evropa a svět nás zajímá	
Racionální výživa	Zdravá strava –zeleninové nákypy, zeleninové ragú		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika volitelného předmětu Pěstitelství

Volitelný předmět Pěstitelství v 6. -9. ročníku, podle nabídky a zájmu žáků, je dotován jednou hodinou týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě (teorie), ve skleníku i na školním pozemku. Pěstitelské práce velmi úzce souvisí s přírodopisem a ostatními obory v oblasti člověk a příroda (chemie, zeměpis), ale i s humanitními obory (literatura, výchova ke zdraví a k občanství, výtvarná výchova).

Důraz je kladen na teoretické a praktické zvládnutí výsevu a výsadby různých rostlin, jejich ošetřování a rozmnožování, na udržování kulturního prostředí a zeleně v okolí školy. Žáci se učí pracovat a chránit přírodu, pěstitelské práce jsou stěžejním oborem realizace EVVO.

Teoretická výuka probíhá podle učebnic, encyklopedií a nejnovějších poznatků, uváděných v odborných časopisech. Stále se obnovuje a rozšiřuje vybavení nářadí a pomůcek. Žáci si nosí svůj pracovní oblek a obuv, mýdlo a ručník.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák:

- o samostatně pozoruje a experimentuje
- o poznává smysl a cíl učení
- o vyhledává a třídí informace a využívá je v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- o využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- o ověřuje prakticky správnost řešení
- o rozumí různým typům textu a záznamů, obrazových materiálů a reaguje na ně tvořivě
- o spolupracuje ve skupině
- o pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- o dokáže poskytnout pomoc, nebo o ni požádat
- o chápe základní ekologické souvislosti
- o respektuje požadavky na životní prostředí
- o rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- o chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Klíčové kompetence jsou naplňovány zejména tím, že učitel:

- o zadává úkoly, které vyžadují spolupráci
- o jasně formuluje cíl činnosti
- o nechá zažít žákům pocit úspěchu
- o zadává úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost
- o podporuje individuální práci žáků s encyklopediemi
- o vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků
- o podporuje přátelské vztahy
- o ukazuje cestu ke správnému řešení a sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

6.ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	bezpečnostní předpisy Základní podmínky pro pěstování Půda a její zpracování Výživa rostlin ,ochrana rostlin a půdy	OSV1-rozvoj schopností poznávání	
Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	Pokojové květiny, jednoduchá vazba květin, využití květin v interiéru	OSV 5 kreativita	
Provádí jednoduché zahradnické práce na záhonech, žák dodržuje technologickou kázeň, poskytne první pomoc při drobném poranění	Výsev, okopávání , hrabání, pletí zeleniny, okrasných květin, letniček Výpěstky a jejich zpracování		

7. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	bezpečnostní předpisy a postupy Rozmnožování, ošetřování, příprava výsadby, výsadba	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Provádí jednoduché zahradnické práce na záhonech, žák dodržuje technologickou kázeň při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při drobném poranění	Postupy při pěstování zeleniny, polních plodin Pěstování vybraných druhů zeleniny, ošetřování výsadby Aranžování květin	Ev 25 Základní podmínky života	
Provádí údržbu vhodných pracovních pomůcek a nářadí	Péče o drobné zahradnické náčiní		

8. - 9. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
žák dodržuje zásady	bezpečnostní předpisy a postupy		
hygieny a bezpečnosti			
práce			
Žák vysazuje a	Sadovnictví, okrasné sadovnictví a	EV 26	
rozmnožuje květiny a	květinářství	Lidské aktivity a	
okrasné keře, dodržuje	Výsadba a údržba okrasných keřů	problémy	
technologickou kázeň	Druhy ovocných stromů	životního	
při práci s nástroji a		prostředí	
nářadím, poskytne první		EV 24	
pomoc při styku		ekosystémy	
s jedovatými rostlinami			
volí vhodné pracovní	Léčivé rostliny, koření	EV 27	
postupy při pěstování		Vztah člověka	
vybraných rostlin		k prostředí	
Provádí údržbu vhodných	Péče o zahradnické náčiní		
pracovních pomůcek			

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarné činnosti se vyučuje jako volitelný předmět v **6. - 7. ročníku** podle zájmu žáků, je dotován jednou nebo dvěma hodinami týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarné činnosti

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: OSV, VDO, MKV, EV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žáci se aktivně vizuálně obrazně vyjadřují
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření tím, že učitel umožňuje žákům pracovat s různými materiály, prezentovat výsledky jejich práce a umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení výtvarných úkolů
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě tím, že učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse a respektují názory jiných
- žáci slovně oceňují práce druhých spolužáků
- žáci si obohacují slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti tím, že učitel vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků a učí žáky obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- žáci si umí kolegiálně pomoci
- žáci respektují možnost alternativního přístupu tím, že učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci a řídí a reguluje práci ve skupině

Koncepce pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla
- žáci využívají návyky a znalosti v další praxi tím, že učitel vede žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce a nabízí volitelné předměty

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- žáci si vytváří postoj k výtvarným dílům tím, že učitel zachovává tradice a objevuje se žáky kulturu jiných národů

Výstupy	Učivo	Průřezová	Poznámky
V/1 1 1 V/ V1 111 1 1 1	****	témata	
- žák si vyzkouší několik technik	- Výtvarné	OSV 1	
pro výtvarné zpracování textilu	zpracování textilu:	Rozvoj	
	*batika	schopností	
- rozvíjí si svou představivost,	*tisk na látku	poznávání	V/1 1
estetické cítění	*frotáž	OCMA	- šála, kravata,
· 1 / / · / · / · / · / ·	*savování	OSV 2	hedvábné kolečko
-přichází si na nové možnosti a	N 11 1 1 /1 /	Sebepoznání	
prostředky výtvarného vyjádření	- Malba na hedvábí	a sebepojetí	
se, nachází v sobě "skryté	3 77 1 × 1 °	OCM 5	- náušnice 3x jinak,
rezervy"	- Výroba šperků	OSV 5	náramek z knoflíků
	D × / / 1	Kreativita	- přání
1/1/4 1 11 > / 11	- Ruční výroba	OCLIO	
- zvládá techniku ruční recyklace	papíru	OSV 8	- originální balící
papíru	- Tisk na papír	Komunikace	papír
		ECG 16	
	\$7./1/11	EGS 16	
- seznámí se s charakteristickými	- Výroba mýdla	Evropa a	
znaky výtvarného projevu	N 1 / /	svět nás	- paspartové
některých jiných kultur, motivy	- Malování na	zajímá	obrázky
využívá ve své práci	kameny	MENTO	
mmoovie voelrovými homvomi	na sklo	MKV 20	1rxxxtim 6 X
- pracuje voskovými barvami	F.,1411	Lidské	- květináč
	- Enkaustika	vztahy	
- vytvoří drobné estetické doplňky	T.11	EVIO	
a vkusně je umístí do interiéru	- Ubrousková	EV 25	
	technika - Škrobová technika	Základní	-možno jako
machází mažmasti vynyžití		podmínky života	výzdoba školy
- nachází možnosti využití	Za mověttí látlav	Zivota	mástěmná dolzomasa
přírodnin a jiných různorodých materiálů ve výtvarném činnostech	použití látky	MV 33	- nástěnné dekorace,
materialu ve vytvarnem cinnostech	- Práce se	Tvorba	provázková koule
alawa vlastní mažitala vním č	samotuhnoucí	mediálního	
-skrze vlastní prožitek vnímá		sdělení	odrátkované
hodnotu ručně vyrobených věcí	hmotou, keramickou hlínou	saeieni	
- rozlišuje umělecké dílo od kýče	- Aranžování		kameny
	květin: *suchá vazba		
	- Plastická a		
	prostorová dekorace:		
	*technika		
	mozaiky Základy		
	- Základy drátkování		
	uratkovani		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího volitelného předmětu Chemická praktika

Při realizaci mnohých chemických pokusů a měření si žáci postupně rozvíjí dovednosti objektivního pozorování, experimentování, analyzování výsledků a vyvozování závěrů. Postupně pronikají do poznávání složitostí různých skutečností a praktickým využitím teoretických znalostí postupně odhalují příčiny a následky základních zákonitostí chemických procesů. Žáci si osvojují zodpovědnost a rozhodnutí při práci, rozvíjí schopnost rozpoznávat problém prováděním žákovských pokusů, rozvíjením diskusí, analýzou problému a hodnocením vlastních výsledků včetně dodržování zásad a pravidel bezpečnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemická praktika se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku po dvou hodinách jednou za 14 dní.

Vzdělávání v předmětu chemická praktika:

- rozvíjení praktických dovedností v souladu s teoretickými znalostmi
- poznávání chemických dějů v praxi
- aplikace rozvinutých dovedností v běžném životě
- samostatná práce
- žákovské pokusy

Kompetence

žák chápe základní fyzikální a chemické vlastnosti látek, zvládá poskytnout elementární první pomoc "umí správně pojmenovat chemické sklo, dovede připravit a zařadit různé typy směsí a separovat jednotlivé složky, dokáže zvolit správný způsob separace, zvládne připravit a dokázat některé chemické prvky a určit jejich vlastnosti, rozpozná a určí vlivy podstatné pro průběh chemických reakcí a dokáže je aplikovat v praxi umí stanovit pH u různých látek a zvolit vhodný postup pro změny výše pH tím, že učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci, jasně formulujeme cíl činnost, podporuje různé způsoby řešení problémů, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně, umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků- důsledně vyžaduje dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu, seznamuje s pracovním řádem odborných pracoven, pomáhá žákům využít "výrobků" a zkušeností v praktickém životě, vede žáky k respektování autorit, učí žáky zásadám první pomoci, diskutuje se žáky o zdraví, návykových látkách, závislostech "vede žáky k třídění odpadu

Předmět chemická praktika je úzce spjat s teoretickým předmětem chemie a tím i se vzdělávací oblastí Člověk a příroda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
dodržuje bezpečnost práce v chemické laboratoři a poskytne první pomoc při nehodách v chemické laboratoři. Ví, jak	 Základní fyzikální a chemické vlastnosti chemických látek, R a S věty Pravidla první pomoci při poleptání, popálení a požití chemické látky Názvosloví chemického skla 		
přistupovat k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami Pozná jednotlivé druhy chemického skla	 Příprava různých typů směsí a separace jednotlivých složek směsí - filtrace, krystalizace, sublimace a desublimace, destilace 		
Správně připraví typ směsi, určí typ směsi a druh separační metody pro danou směs včetně jejího použití Orientuje se v základních vlastnostech některých chemických prvků, v jejich laboratorní přípravě a provedení důkazu Určí základní jevy ovlivňujících rychlost chemické reakce Připraví a provede důkazy různých chemických sloučenin, určí jejich vlastností	 Příprava a důkaz vodíku, kyslíku, chloru, příprava mědi, vlastnosti sodíku Vliv teploty na rychlost rozpouštění látek, vliv koncentrace jednotlivých složek na rychlost chemické reakce, vliv plošného obsahu látek na rychlost chemické reakce Příprava solí reakcí zásadotvorného oxidu a kyseliny, reakcí kyselinotvorného oxidu a hydroxidů, neutralizační reakce, srážecí reakce, reakce kovů a kyselin, určení pH roztoků, výroba kyselin, výroba hydroxidů pozorování a pokus látky a jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje 	EV č. 27 Vztah člověka k prostředí	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika vyučovacího předmětu Ekologický seminář

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Ekologický seminář se vyučuje v 9. ročníku podle zájmu žáků, je dotován jednou hodinou týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k rozvíjení zájmu o ekologii
- zaměřuje se na komplexní prohlubování a rozšiřování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- klade důraz na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě
- rozvíjí environmentální výchovu
- zdůrazňuje prožitkové poznávání přírody (pozorování ekosystému)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka úzce spojená s praktickými cvičeními
- práce s odbornou literaturou
- skupinové práce
- práce s internetem (vyhledávání pojmů)
  - sledování současných trendů v globálním rozměru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

žáci jsou schopni operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, zvládají uvést věci do souvislostí, vyhledávají a umí třídit informace na základě jejich pochopení a propojení tím, že učitel zadává úkoly, kde žáci kombinují informace z různých zdrojů ,reflektuje ve výuce společenské a přírodní dění, umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence k řešení problémů

žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, objevují varianty řešení problémů, samostatně pozorují a experimentují, zvládají aplikaci poznatků v praxi tím, že učitel vyžaduje na žácích argumenty k obhájení užitých postupů či řešení,zapojuje žáky do soutěž

Kompetence komunikativní

žáci využívají informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolím, formulují a vyjadřují své myšlenky vůči okolí, obhajují své názory a argumentují tím, že učitel seznamuje žáky s možnostmi praktického využití ICT, učí žáky obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

žáci spolupracují a diskutují při skupinové práci, respektují názory jiných a podílí se na utváření atmosféry v dané sociální skupině tím, že učitel seznámí žáky s pravidly a průběžně se přesvědčuje, zda jim všichni rozumí , je schopen a připraven vždy hodnocení vysvětlit a srozumitelně zdůvodnit, vede žáky k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel hodnocení

Kompetence občanské

žák respektuje zákonné normy týkající se ochrany životního prostředí, chápe požadavky kladené na občany pro zachování kvalitního životního prostředí tím, že učitel diskutuje o ekologických tématech (odpady, čištění vody, ekolog. doprava...), vede žáky ke správnému postoji k životnímu prostředí a jeho ochraně

Kompetence pracovní

žák bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení a dodržuje určená pravidla, adaptuje se na pracovní podmínky, využívá poznatků v běžné praxi tím, že učitel poučí o třídění odpadu, organizuje sběr papíru, pomáhá žákům využít "výrobků" a zkušeností v praktickém životě, poskytuje studijní materiály a zdroje informací

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Vysvětlí původ života na Zemi, vývoj života a jeho zachování	 Vznik života na Zemi Buňka a základní životní děje – její stavba a funkce Získávání energie pro život Trvání života, vývoj, rozmanitost, mutace 		
Bezpečně určí biotické a abiotické podmínky pro život, vnímá vztah organismu a okolního prostředí, chápe ekosystém v celé jeho rozmanitosti	 Biotické a abiotické podmínky života Vztahy mezi organismem a prostředím Stavba a funkce ekosystému 	EV č. 24 Ekosystémy	Projekt Voda – prostředí v němž žijeme
Objasní, co je biosféra, určí typy biomů, rozpozná biomy v ČR	Biosféra a její rozmanitost Příroda naší republiky	EV č. 25 Základní podmínky života	Projekt Voda – prostředí v němž žijeme
Určí základní časové linie ohledně vývoje člověka, zná nejdůležitější objevy ovlivňující vztah člověka a životního prostředí, rozliší správnou a nesprávnou životosprávu	 Vývoj člověka, důležité objevy Vliv prostředí na organismy a jejich soustavu Přizpůsobivost člověka na prostředí Ochrana zdraví 		
Rozpozná negativní vlivy na zdraví člověka a určí, pochopí souvztažnost mezi množstvím populace a hospodářskou úrovní	 Negativní vlivy prostředí na lidské zdraví Populace a globální zalidnění 		
Bezpečně rozpozná zdroje energie a určí jejich obnovitelnost, určí, které vlivy lidské činnosti mají negativní vliv na životní prostředí	 Přírodní zdroje a jejich využívání – vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje Vliv lidské činnosti na biosféru – průmysl, doprava, urbanizace, zemědělství 		

Určí jevy, které negativním způsobem ovlivňují životní prostředí, v základech rozpozná dopady těchto jevů	 Negativní jevy prostředí – chemizace, radioaktivita, hluk, znečištění ovzduší a vod 	EV č. 25 Základní podmínky života	Projekt Voda – prostředí v němž žijeme
Určí, co je lidské sídlo, jak lze monitorovat jeho kvalitu, zvládne základní úkony směřující k ochraně zdraví a prevenci	 Lidská sídla a monitoring prostředí, úloha hygienických stanic, právní ochrana zdraví a životního prostředí 		
Uvědomuje si význam čističky odpadních vod, technologií na odstraňování emisí, pochopí význam využívání odpadů	Technika ochrany životního prostředí Recyklace Využívání odpadů		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika volitelného předmětu Literatura a film

Předmět Literatura a film je vyučován v 9. ročníku s jednohodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na rozšíření získaných poznatků z literatury, ale zároveň se snaží svým obsahem ukazovat rozdíly ve zpracování příběhu tištěnou a filmovou formou, vede k rozvoji individuálních schopností v oblasti čtenářské a informační gramotnosti, rozvoji čtenářských dovedností, efektivnímu vyhledávání a kritickému vyhodnocování informací a k práci s moderními technologiemi. A to prostřednictvím individualizace výuky s ohledem na odlišné vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Předmět se na základě zájmu žáků věnuje tematicky zaměřeným blokům. V jednotlivých blocích jsou filmy, či televizní a dokumentární snímky nejen promítány, ale zároveň se žáci seznamují s literární verzí. Při hodinách pracují žáci samostatně i formou skupinové práce a své výsledky zaznamenávají na pracovní listy. V neposlední řadě se žáci seznamují s osobnostmi filmového průmyslu – režiséry, významnými herci, a seznamují se s filmovými recenzemi a jsou vedeni k využívání moderních technologií.

Cílem předmětu je rozvoj individuálních schopností žáků včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami i žáků nadaných v oblasti čtenářské a informační gramotnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, učitel motivuje žáky k využívání médií (tištěných i digitálních dokumentů) jako zdroje informací i zábavy a pomáhá žákům orientovat se ve zdrojích

Kompetence k řešení problému:

- Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, učitel podněcuje aktivity a zadává úkoly, které žáky vedou k vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich hodnocení a interpretaci. Učitel vystupuje v pozici konzultanta.
- Žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické postupy a je schopen své závěry obhájit, učitel poskytuje žákům dostatek prostoru k vlastní prezentaci a řídí žáky tak, aby dokázali přijímat názory jiných.

Kompetence komunikativní:

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně, učitel vede žáka k osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace, poskytuje žákům možnosti k zapojení do diskuze.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, učitel využívá různé možnosti komunikace a některé úkoly zadává či přijímá elektronickou formou.

Kompetence sociální a personální:

- Žák účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, učitel zajišťuje žákům dostatečný prostor ke zpracování a rovnoměrnému zapojení všech členů skupiny a dále žáky vede k sebehodnocení, podporuje vytváření pozitivní představy o sobě samém.
- Žák se zapojuje při hodnocení prací, učí se hodnotit výsledky své činnosti i práce ostatních, učitel vede při vzájemné komunikaci žáky k ohleduplnosti a taktu, pochopení naší různorodosti

Kompetence občanské:

- Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, učitel zadává různé dlouhodobé úkoly vyžadující určitou přípravu, vyžaduje včasné odevzdání a vede tak žáky k přesnému rozplánování si práce a uvědomění si zodpovědností za vlastní výsledky a nutnosti přizpůsobení se skupině.

Kompetence pracovní:

Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, učitel používá různé techniky práce a volí úkoly z praktického života a umožňuje žákům volit si způsob řešení a zpracování.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Tematické bloky:		
 uceleně reprodukuje přečtený text 	Setkání s jinou kulturou	MKV – 19 Kulturní diference	
při jednoduchém rozboru literárního textu využívá	Literatura vzniklá na základě skutečné události, životopisná	OSV – 5 Kreativita	
elementární literární pojmy dorozumívá se kultivovaně,	díla.	OSV – 6 Poznávání lidí	
výstižně, vhodnými jazykovými prostředky	Člověk proti nemoci	OSV – 8	
 využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová 	Humor kolem nás Válka z několika úhlů	Komunikace OSV – 10 Řešení	
slova, formuluje hlavní myšlenky	Holocaust	problémů a rozhodovací	
 vyhledává, zpracovává a třídí informace rozlišuje podstatné a 	Detektivní i hororová tvorba	dovednosti	
okrajové informace v textu o porovnává různá ztvárnění	Scifi a nadpřirozeno	MV-30 Stavba mediálního sdělení	
téhož námětu v literárním i filmovém	Život v ČSSR	mediamino sdelem	
zpracování	Láska		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Konverzace v Aj

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje v libovolném ročníku podle zájmu žáků, je dotován jednou hodinou týdně.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu v cizím jazyce
- zvládnutí základních pravidel jazyka a komunikačních dovedností pro účinnou sociální interakci
- formování hodnotových orientací a citlivému vnímání sebe sama i okolního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- žák poznává smysl učení
- vyhledává informace
- využívá poznatky v praktickém životě Učitel vede žáky k sebehodnocení.

Kompetence k řešení problému:

- žáci se snaží řešit úlohy samostatně
- pracují s chybou
- žák je učitelem veden k tomu, aby volil vhodné způsoby řešení problémů a z chyb se poučil

Kompetence komunikativní:

- žák sděluje a jasně formuluje své myšlenky
- snaží se kultivovat svůj ústní a písemný projev
- vyjadřuje své názory a postoje
- je učitelem veden k tomu, aby vnímal a respektoval názory jiných

Kompetence sociální a personální:

- žák pracuje ve dvojici nebo ve skupině
- ocení přínos a zkušenosti spolužáků
- je učitelem veden k tomu, aby se naučil vhodným způsobem prosadit i svůj názor

Kompetence občanské:

- žák poznává své město, zemi v různých oblastech (kulturní, historické, sportovní)
- učitel jej vede k tomu, aby nesl odpovědnost za výsledky své práce

Kompetence pracovní:

- žák využívá moderní technologie
- je učitelem veden k tomu, aby pracoval s různými učebními pomůckami

Výs	stupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
 poznává sán 	n sebe	Tematické bloky:		
vyjádří své p potřeby vyplní dotaz	oostoje, zájmy, mík o sobě	All about me	OSV č.2 Sebepoznání a sebepojetí	
blízcí • zeptá se kam informac	á a co moji narádů na	Me and you	OSV č.8 Komunikace	
a sdělí sv v cizím j • vytvoří map	u města pro mluvící turisty psat a	Me and my town		
z interne	né informace tu glickém jazyce	Our republic		
 pracuje s inf zdroji, pi poznatky připraví kvíz jednoduše po oblíbený sportovc 	řekládá získané v do angličtiny z a prezentaci opíše svůj v sport nebo	Our history My favourite sport		
spolužák • vymyslí a př	ripraví hru pro užáky (i mladší)	Come and play		

zhodnotí ji		
 zapojí své estetické a dramatické schopnosti do osvojení si angličtiny předvede své dílo před spolužáky 	Make a fairy tale or a story	
pracuje podle návodu	Food	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika volitelného předmětu Práce s počítačem

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Práce s počítačem je vyučován v 6. a 8. ročníku podle zájmu žáků. V šestém ročníku je kladen důraz na psaní desetiprstovou metodou. V osmém ročníku se navazuje na základní znalosti práce s počítačem a jsou dále rozšiřovány v různých oblastech: práce s textovým, tabulkovým editorem, prezentační program, úpravy fotografií a grafické programy, orientace na internetu, tvorba internetových stránek. Náležitá péče je věnována i těm, kteří s počítačem začínají.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace, propojuje je a efektivně využívá při učení, při tvůrčí činnosti
- operuje se zavedenými termíny, znaky a symboly
- učitel preferuje aktivity, které využívají i mimoškolních znalostí a dovedností žáků s výpočetní technikou a učí je odlišovat podstatné informace od nepodstatných

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- promyslí a naplánuje způsob řešení zadaných úkolů, zvolí vhodný postup
- učitel zadává úkoly, které nutí žáky samostatně vyhledávat informace a využít je při učení

Kompetence komunikativní

- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým, vhodně reaguje, argumentuje
- rozliší typy záznamů, textů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá pro svou potřebu tím, že učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků pro smysluplnou komunikaci s okolím, naslouchání druhým, hledání argumentů pro diskuzi, volí cvičení, v nichž se žáci učí jasně a výstižně formulovat své myšlenky

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- chápe potřebu spolupracovat s ostatními při řešení problému tím, že učitel nechává žáky vymýšlet a společně stanovovat pravidla práce v týmu zajímá se o jejich názory, náměty a zkušenosti při řešení zadaných problémů

Kompetence občanské

- žák respektuje názory a postoje druhých
- respektuje autorská práva tím, že učitel vede žáky k respektování názorů a postojů druhých, na příkladech z reálného života varuje před nebezpečím závislostí na internetu, počítačových hrách, atd.
- reaguje společně se žáky na aktuální události

Kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla bezpečnosti pro práci s hardwarem a softwarem
- plní si své povinnosti a závazky
- využívá znalosti a získané zkušenosti pro svůj rozvoj i pro přípravu na budoucí povolání tím, že učitel dbá, aby byla dodržována pravidla bezpečného používání počítačového vybavení a seznamuje žáky s řádem počítačové učebny

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

 žáci mohou využít informačních technologií pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

6. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači.			
Před zahájením práce s PC si upraví pracovní místo dle ergonometrických zásad	Ergonometrie u počítače		
Pracuje s výukovým programem pro psaní všemi deseti - při psaní používá správný prstoklad - během práce si kontroluje správné držení těla - na projevy únavy reaguje vhodným cvičením těla	 popis prostředí, založení a přihlášení k účtu prstoklad pro psaní všemi deseti držení těla relaxační cviky 	OSV 3 – seberegulace a sebeorganizace	
Používá správný prstoklad prostřední řady počítačové klávesnice ovládá správně mezerník a backspace	• a,s,d,f,g,h,j,k,l		
Zvládá prstoklad v horní písmenné řadě	• q, w, e, r, t, z, u, i, o, p		
Ovládá prstoklad ve spodní písmenné řadě	• y, x, c, v, b, n, m,		
Píše text min. rychlostí 100 úhozů za minutu s minimální chybovostí	psaní textu v textovém editoru dle písemné předlohy		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

8. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová	Poznámky
		témata	
- pojmenuje základní díly počítačové sestavy a vlastními slovy vysvětlit jejich použití dokáže pojmenovat nejpoužívanější přídavná zařízení a vlastními slovy vysvětlit jejich použití	Základní počítačová sestava Počítačová skříň Pevný disk Disketová mechanika Optické mechaniky Monitory (CRT X LCD) - hlavní výhody LCD monitorů oproti CRT monitorům Klávesnice, myš Reproduktory Přídavná zařízení – tiskárna,	сешаца	
- používá paměťovou schránku - používá klávesové zkratky CTRL + C, CTRL + X, CTRL + V nebo jiné způsoby jak kopírovat, vyjmout, vložit vybrané objekty	skener, faxmodem, digitální fotoaparát, digitální kamera, projektor. Paměťová schránka Operace s paměťovou schránkou (kopírování, vyjmutí, vkládání)		
- programy, které zná, zařadí do příslušné skupiny (podskupiny). Vysvětlí, k čemu která skupina (podskupina) programů slouží vysvětlí na příkladech pojmy hardware, software	SOFTWARE operační systémy aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy)		
 chápe pojmy soubor, složka, přípona souboru provádí základní operace se soubory orientuje se v počítačové síti školní učebny ukládá soubory do určené 	Složky a soubory, vytvoření vlastní složky, program Tento počítač,. Práce se soubory, přesun, odstranění, kopírování, přejmenování Uložení souboru, uložení na pevný disk, na disketu, na USB disk. Využití tiskárny, tisk dokumentu	OSV 5 – Kreativita	

		T	T
složky, na disketu, na USB disk - vytiskne dokument - nakreslí a editovat jednoduché útvary - vybírá vhodné nástroje při vytváření vlastních prací - ukládá soubory - nezaměňuje pojmy Internet a web. - orientuje se v prostředí webu - vyhledává webové stránky - stahuje informace z webových stránek - vyhledá stránku o určitém tématu, uloží ji, případně uloží pouze obrázek.	Internet Vyhledávání informací, Internetové vyhledávače Nebezpečí z internetu WWW = world wide web = web: vztah k Internetu příklady prohlížečů webových stránek (Internet Explorer, Netscape Navigator) pohyb po webu:	MV 28 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 17 Objevujeme Evropu a svět EGS 18 Jsme Evropané MKV 22 Multikulturalita Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV 8 Komunikace	
-napíše zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na došlou zprávu pomocí funkce odpověď (Reply) a pošle kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward), - pošle zprávu s přílohou, ze zprávy přijme přílohu	celá stránka Vytvoření vlastní e-mailové schránky, vytvoření a odeslání nové zprávy připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy		Práce odevzdávají žáci prostřednictvím elektronické pošty na adresu vyučujícího
- vytvoří jednoduchý textový soubor upraví napsaný text formátuje text uspořádá text na stránce tabulky	popis prostředí,psaní textu, ukládání a zálohování opravy textu, kopírování textu, vyhledávání textu Změny písma, záhlaví a zápatí, rozdělení textu do sloupců Otevření více dokumentů současně. Vytvoření tabulky, úpravy	OSV 5 Kreativita	

- naskenuje obrázek,	políček tabulky, formátování textu v tabulce, vzorce, automatické formátování tabulky Grafika:	
uloží jej ve vhodném formátu dat. V grafickém editoru dodatečně upraví jas a kontrast, případně další operace s obrázky	 práce se skennerem formáty grafických dat pojmy: jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa (rastr) úprava obrázku v grafickém editoru 	
Na základě znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky	Práce s informacemi vyhledávání informací zpracování výstupu na základě stanovených požadavků	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Charakteristika nepovinného předmětu Sborový zpěv

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Nepovinný předmět Sborový zpěv se vyučuje ve 4. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních aktivit, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, získávání orientace v širokém spektru písňové tvorby různých hudebních stylů, poznávání písňové tvorby různých národů, rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

• žák podle individuálních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace

Kompetence k řešení problémů

- hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- přemýšlí samostatně a kriticky

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje svůj názor vhodnou formou ho obhájí
- toleruje názor druhých

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje s ostatními a respektuje jejich názory
- respektuje pravidla při práci v týmu

Kompetence občanské

- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- zapojuje se do kulturního dění
- respektuje jedince s národnostními, sociálními a kulturními rozdíly

Kompetence pracovní

• koncentruje se na pracovní výkon, jeho dokončení

4. – 5. ročník – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
dodržuje hlasovou hygienu a upevňuje správné pěvecké návyky	 lidové písně – durové, mollové, české i ostatních evropských národů jednodušší umělé písně současných českých i světových skladatelů 	MKV 22 multikulturalita	
zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlase i vícehlase	- kánony		
rozvíjí hlasový rozsah seznamuje se s různými formami jednoduchých písní (rondo, forma dvou a třídílná)	- písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu		
s pomocí učitele zkouší doprovod písní jednoduchými hudebními nástroji, hra na tělo	- Orffovy hudební nástroje		

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. – 9. ročník – 3. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
dodržuje správný způsob držení těla a poznává jeho vliv na kvalitu zpěvu	- držení těla		
zabývá se cvičeními navozující přirozenou dechovou funkci	- funkce dechu		
rozlišuje píseň lidovou a umělou, určuje písně jednohlasé a dvojhlasé	-zpěv lidových a umělých písní, práce s notovým zápisem		
vnímá vztah člověka k přírodě a prostředí všímá si mezilidských vztahů vyjádřených v písních pokouší se zpívat jednotlivé hlasy	- lidový dvojhlas	EV 27 vztah člověka k prostředí	
dokáže odlišit skladby vokální a instrumentální	 vhodné poslechové skladby a písně 		
při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky	- lidský hlas a hygiena		
poznává písně jednotlivých národů, seznamuje se s kulturními tradicemi, všímá si etnického původu vnímá různé kulturní tradice, snaží se o pochopení rozmanitosti těchto kultur v souvislostech	-lidové písně evropských národů i mimoevropských	EGS 16 Evropa a svět nás zajímá	

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6. Hodnocení žáků školy a autoevaluace

6.1. Hodnocení žáků školy

Úvod

Hodnocení žáků je důležitou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dokáže využít v praxi to, co se naučil. Ukázat mu, v čem se zlepšil a naopak v čem ještě chybuje a pomoci mu případné nedostatky odstranit.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Součástí hodnocení žáka ve škole je hodnocení jeho chování a projevů.

Pravidla hodnocení žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., a vyhláškou MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. Podrobně rozpracovaná Pravidla pro hodnocení žáků tvoří samostatnou přílohu ŠVP.

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žák má nárok na spravedlivé a objektivní hodnocení své práce. Hodnotíme pouze probranou a procvičenou látku.

Porovnáváme aktuální výkon s předchozím a hodnotíme konkrétně individuální pokrok žáka. Každý má možnost srovnání s ostatními členy skupiny (třídy). Žákovi je dán prostor pro sebehodnocení, nikoli však pro spolurozhodování o známce.

Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.

Hodnocení nesmí sloužit ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Vyučující důsledně uplatňuje pedagogický takt vůči žákům, bere v úvahu individuální zvláštnosti žáka. Při hodnocení žáka motivuje takovým způsobem, aby žáka nepoháněla pouze touha po dobré známce, ale naopak zájem se co nejvíce dozvědět a naučit.

Učitel vyváženě hodnotí vědomosti, dovednosti, postup, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Hodnocení se nemusí vztahovat jen na jednotlivce, ale též na dvojici, skupinu či celou třídu (viz nástroje a skupinová práce).

Klasifikace je prováděna pěti klasifikačními stupni.

Nástroje ověřování vědomostí a dovedností

K získávání podkladů pro hodnocení žáka používá učitel podle povahy předmětu zejména tyto metody, formy a prostředky:

Soustavné sledování a analýza průběžné práce žáka.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- Připravenost žáka na výuku
- Různé druhy zkoušek:
  - ústní
  - písemné
  - grafické
  - praktické
  - pohybové
- Pozorování žáka při různých činnostech:
  - laboratorní práce
  - projekty
  - referáty
  - skupinová práce
  - individuální práce

Kritéria hodnocení

- míra dosažení očekávaných výstupů a kompetencí podle osnov každého předmětu
- přístup žáka k předmětu
- práce žáka v hodinách
- práce žáka podle pokynů učitele

Klademe důraz na povzbuzení, ocenění a pozitivní vyjádření. Písemné práce jsou předem oznámeny a jsou zakládány.

Důležité pro dosahování úspěchů je, aby žáci byli předem seznámeni s cíli výuky, kterých je třeba v daném ročníku dosáhnout, a s očekávanými výstupy pro hodnocené období.

Žák i rodiče jsou seznámeni s pravidly hodnocení.

Formy hodnocení

Uplatňujeme formativní (průběžné) i sumativní (shrnující) hodnocení.

Průběžné hodnocení se používá při hodnocení dílčích výsledků žáka. Motivuje jej ke zlepšení, informuje zákonné zástupce i žáka o zvládnutí dané problematiky nebo o učebních potížích ve chvíli, kdy se ještě může zlepšit. Učiteli toto hodnocení pomáhá rozhodovat o dalším postupu výuky.

Během celého roku jsou žáci klasifikováni za každý hodnocený výkon známkami ve stupnici od 1 do 5 nebo jsou slovně hodnoceni. Žáci na I. stupni mohou být za vynikající výsledek hodnoceni kromě známky i symbolem (např. hvězdička, smajlík).

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Žáci jsou motivováni k tomu, aby své neúspěchy brali jako výzvu ke snaze zlepšit svůj výkon. Vyučující oznamuje každý výsledek klasifikace, při ústním zkoušení okamžitě, při písemném zkoušení do 14 dnů.

Průběžné ústní hodnocení slouží během jednotlivých činností žáka jako motivační složka a zpětná vazba na konci činnosti.

Souhrnné hodnocení, klasifikace a celkový prospěch slouží k posouzení výkonů a chování žáka na konci klasifikačního období – pololetí.

O hodnocení je zákonný zástupce informován na konci 1. pololetí formou výpisu vysvědčení, na konci 2. pololetí obdrží žák vysvědčení za celý školní rok. Hodnocení žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm 1 - 5, slovně nebo kombinací obou způsobů. Známka musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl v jednotlivých vyučovacích předmětech ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí během daného pololetí v příslušném školním roce. Výsledná klasifikace na vysvědčení není aritmetickým průměrem známek získaných v daném klasifikačním období.

Hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychází z platných předpisů. Vyučující se řídí pokyny školského poradenského zařízení. Při hodnocení a klasifikaci přihlíží k charakteru a rozsahu žákových speciálních vzdělávacích potřeb.

Sebehodnocení žáků

Autonomní hodnocení učí žáky hodnotit sebe.

Sebehodnocení může probíhat ústní i písemnou formou.

Vede žáka k reálnému posouzení svých výkonů.

Vzhledem k jeho náročnosti je sebehodnocení zařazováno do procesu vzdělávání průběžně s přihlédnutím k věku žáků.

Hodnocení skupinové práce probíhá po jejím ukončení. Sebehodnocení je jednou z kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

6.2. Autoevaluace

Oblast: Podmínky ke vzdělávání

Cíle: Zhodnocení současného stavu a hledání cest ke zlepšení

- Moderně vybavené prostředí
- Funkční pomůcky, nové řady učebnic

Kritéria:

- Investování do rozvoje pracoven.
- Zlepšení materiálních podmínek pro výuku tělesné výchovy.
- Pravidelné investování do učebních pomůcek a učebnic.
- Využívání stávajících pomůcek.
- Zařazování aktivizujících forem práce ve vyučovacích hodinách.

Nástroje:

- Pozorování
- Anketa s pedagogy a se žáky
- Rozbory čerpání rozpočtu

Časový plán: průběžně během celého školního roku

Oblast: Průběh vzdělávání

Cíle: Zhodnocení metod a forem při výuce, přístupu pedagogů k žákům. Naplňování cílů stanovených školním vzdělávacím programem. Naplňování vzdělávacích potřeb žáků a přispívání k jejich osobnímu růstu.

- Metody a formy práce v hodinách zaměřené na činnostní učení
- Motivování a aktivita žáka
- Funkčnost pomůcek
- Efektivnost výuky
- Dosahování jasně stanovených cílů vyučovací hodiny

Kritéria:

- Mapování realizace Školního vzdělávacího programu Pestrá škola
- Dosahování klíčových kompetencí
- Aktivní účast žáka při výuce
- Zlepšení zapojení žáků do skupinové práce
- Zvýšení využití počítačových programů ve výuce

Nástroie:

- Hospitace vedení školy
- Vzájemné hospitace
- Pozorování, evidence pozorovaných jevů
- Kontrolní práce žáků
- Žákovská portfolia

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

- Rozbor školní dokumentace
- Ankety
- Spolupráce se žákovským parlamentem
- Metodické sdružení, předmětové komise

Časový plán: průběžně během školního roku

Oblast: Výsledky vzdělávání žáků

Cíle: Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů stanovených ve Školním vzdělávacím programu Pestrá škola. Dosahování očekávaných výstupů z rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání. Úspěšnost žáků v soutěžích a v přijímacím řízení.

Kritéria:

- Nízké procento počtu žáků v dalších kolech přijímacího řízení
- Snižování počtu opakujících žáků.
- Alespoň průměrné výsledky v srovnávacích testech
- Zvýšení počtu žáků zapojených do školních soutěží
- Úspěšnost žáků v oblastních a okresních kolech soutěží

Nástroje:

- Testy
- Projekty
- Výsledky přijímacího řízení
- Výsledkové listiny

Časový plán: leden, červen

Oblast: Řízení školy, personální práce, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle: Vyhodnocení pozitiv a negativ, propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy.

Kritéria:

- Podávání grantů
- Spolupráce zaměstnanců a vedení školy
- Zvýšení podílů účasti pedagogů na získání odborné kvalifikace
- Zvýšit podíl zapojení pedagogů na písemném sebehodnocení na 90%.
- Zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání
- Využití získaných dovedností v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v práci školy

Nástroje:

- Diskuse
- Pedagogické rady
- Provozní porady
- Sebehodnocení učitelů, plán osobního pedagogického rozvoje padeagogů

Základní škola T. Stolzové Kostelec nad Labem, příspěvková organizace

Časový plán: čtvrtletně (listopad, leden, duben, červen)

Oblast: Spolupráce s rodiči a veřejností

Cíle: Dobrá spolupráce školy a rodiny, rozvíjení spolupráce se Školskou radou, udržování korektních vztahů se zřizovatelem.

Kritéria:

- Zvýšit podíl spokojených rodičů s připraveností dětí na další vzdělávání ze 75% na 80%.
- Zvýšení účasti rodičů na školních akcích.
- Neklesající počty zapisovaných dětí do prvního ročníku
- Realizování konzultačního dne pro rodiče.
- Integrování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků.
- Uplatňování individuálního přístupu k žákům, vypracování individuálního vzdělávacího plánu.
- Spolupráce se školským pedagogickým zařízením

Nástroje.

- Dotazníky rodičům
- Rozhovory
- Ankety
- Rozbor přijímacího řízení do 1. třídy
- Nabídka zájmových kroužků
- Zprávy z jednání Školské rady
- Spolupráce s Klubem přátel školy
- Prezentace školy na veřejnosti (příspěvky do místního zpravodaje, veřejná vystoupení žáků pro rodiče a veřejnost, slavnostní rozloučení se žáky devátého ročníku na radnici za účasti pana starosty aj.)

Časový plán: 1 x za školní rok

7. <u>Seznam příloh</u>

1. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření